

REPUBLIKA E KOSOVES-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVO QEVERIA-VLADA-GOVERNMENT MINISTRIA E PUNES DHE MIRËQENIES SOCIALE Ministarstvo Rada i Socijalne Zastite-Ministry of Labour and Social Welfare Sektor i Arkivit-Sektor Archive-Archive Sector	
Qesia Org. Org Jedinega Org Umi	Nr. Prot: Prot No: 416
Te. fletëve No pages: 84	Data: Date: 08, 12, 2017
Prishtine-Prishtina-Prishtina	

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale
Ministry of Labour and Social Welfare – Ministarstvo Rada i Socijalne Zastite

RREGULLORE (MPMS) Nr. 06/2017
PËR KRITERET MINIMALE TË SIGURISË DHE SHËNDETIT NË VENDNDËRTIMET TË
PËRKOHSHME APO MOBILE

REGULATION (MLSW) No. 06/2017
ON MINIMUM SAFETY AND HEALTH REQUIREMENTS AT TEMPORARY OR MOBILE
CONSTRUCTIONS SITES

UREDBE (MRSZ) Br. 06/2017
O MINIMALNIM USLOVIMA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU NA PRIVREMENIM ILI
POKRETNIM GRADILIŠTIMA

<p>Ministri i Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale,</p> <p>Në mbështetje të Nenit 26 paragrafi 2 Ligjit nr.04/L-161 (GZ Nr.22, me datë 14 qershor, 2013) nenit 8 nënparagrafi 1.4 të Rregullores Nr.02/2011 për fushat e përgjegjësisë administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive e ndryshuar dhe plotësuar me Rregullorën nr.07/2011 dhe e ndryshuar me Rregullore (QRK) Nr.14/2017 dhe Rregulloren (QRK) Nr.15/2017 si dhe nenit 38 paragrafit 6 të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr. 09/2011 (Gazeta Zyrtare nr.15, 12.09.2011),</p> <p>nxjerr:</p> <p>RREGULLORE (MPMS) Nr. 06/2017 PËR KRITERET MINIMALE TË SIGURISË DHE SHËNDETIT NË VENDNDËRTIMET TË PËRKOHSHME APO MOBILE</p> <p>Neni 1 Qëllimi</p> <p>1. Kjo Rregullore përcakton kriteret minimale të sigurisë dhe shëndetit në punë në vendndërtime të përkohshme dhe mobile.</p>	<p>Minister of Ministry of Labour and Social Welfare,</p> <p>Pursuant to Article 26, paragraph 2 of the Law no. 04/L-161 (OG No.22, dated 14 June 2013), Article 8, sub-paragraph 1.4 of the Regulation No. 02/2011 on the Areas of Administrative Responsibility of the Office of Prime Minister and Ministries, as amended by Regulation No.07/2011, also changed and completed with Regulation (GRK) no. 14/2017, Regulation (GRK) no. 15/2017 as well as Article 38, paragraph 6 of the Regulation on the Work of the Government No. 09/2011 (Official Gazette no. 15, 12.09.2011</p> <p>adopts:</p> <p>REGULATION (MLSW) No. 06/2017 ON MINIMUM SAFETY AND HEALTH REQUIREMENTS AT TEMPORARY OR MOBILE CONSTRUCTIONS SITES</p> <p>Article 1 Aim</p> <p>1. This Regulation lays down the minimum safety and health requirements at temporary and mobile construction sites.</p>	<p>Ministar Ministarstvo za Rad i Socijalno Zaštite,</p> <p>U skladu sa članom 26. stav 2 Zakona br. 04/L-161 (SL br. 22 od 14. juna 2013. godine), članom 8. stav 1.4 Uredbe br. 01/201 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava, i dopunjenog Pravilnikom br. 07/2011, i dopunjen Pravilnikom (VRK) br.14 / 2017, Pravilnikom (VRK) br.15 / 2017 kao i članom 38. stav 6 Pravilnika Vlade br. 09/2011 (Službeni list br. 15 od 12. septembra 2011. godine),</p> <p>usvaja:</p> <p>UREDBE (MRSZ) Br. 06/2017 O MINIMALNIM USLOVIMA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU NA PRIVREMENIM ILI POKRETNIM GRADILIŠTIMA</p> <p>Član 1 Svrha</p> <p>1. Ovom uredbom se propisuju minimalni zahtevi za bezbednost i zdravlje na radu na privremenim i pokretnim gradilištima.</p>
---	---	---

2. Kjo rregullore është harmonizuar me Direktivën e Këshillit 92/57/EEC të datës 24 qershor 1992 për zbatimin e kërkesave minimale të sigurisë dhe shëndetit në vendndërtime të përkohshme apo mobile (Direktiva e tetë individuale në kuadër të kuptimit të Nenit 16 (1) të Direktivës 89/391/EEC).

**Neni 2
Fushëveprimi**

1. Kjo Rregullore vlen për vendndërtime të përkohshme dhe mobile të të gjitha ndërmarrjeve e institucioneve, subjekteve fizike dhe juridike të cilat hyjnë në fushëveprimin e zbatimit të Ligjit nr. 04/L-161, të datës 14 qershor 2013 “Siguria dhe Shëndeti në Punë”, pa marrë parasysh formën e organizatës, llojin e pronësisë dhe bazat në të cilat kryhet puna apo trajnimit në vend të punës.

2. Kjo Rregullore nuk vlen për vendndërtimet në industrinë e nxjerrjes së mineraleve sipërfaqësore apo nëntokësore si dhe industrinë e nxjerrjes së mineraleve përmes shpimit, që mbulohen në atë kuptim me akte të posaçme ligjore.

2. This regulation is harmonised with the Council Directive 92/57/EEC of 24 June 1992 on the implementation of minimum safety and health requirements at temporary or mobile constructions sites (eighth individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC).

**Article 2
Scope**

1. This Regulation shall apply to the temporary and mobile construction sites of all enterprises institutions, physical and legal entities, which are under the scope of application of Law No. 04/L-161, dated 14 June 2013 “Safety and Health at Work”, regardless of the form of organization, the kind of ownership and the grounds on which the work or the training are carried out at the workplace.

2. This Regulation shall not apply to workplaces in surface and underground mineral-extracting industries, as well as mineral-extracting industries through drilling, covered within the meaning by specific legal acts.

2. Ova uredba je harmonizovana sa Direktivom Saveta 92/57/EEC od 24. juna 1992. godine o primeni minimalnih bezbednosnih i zdravstvenih uslova na privremenim i pokretnim gradilištima (osma pojedinačna direktiva u smislu Člana 16. stav 1. Direktive 89/391/EEC).

**Član 1
Delokrug**

1. Ova uredba se odnosi na sva privremena i pokretna gradilišta svih preduzeća, institucija, fizičkih i pravnih lica, koja spadaju pod delokrug sprovođenja Zakona br. 04/L-161, od dana 14. juna 2013. o bezbednosti i zdravlju na radu, bez obzira na oblik organizacije, vrstu vlasništva i osnove na koje se zasniva rad ili obuka na radnom mestu.

2. Ova uredba se ne primenjuje za nadzemnu i podzemnu eksploataciju ruda i dubinsko bušenje, za koje su sastavljena posebna pravna akta.

Neni 3 Përkufizimet

1. Për qëllimet e kësaj Rregulloreje, termat vijues kanë këto kuptime:

1.1. **“vendndërtim i përkohshëm apo mobil”** (më tutje në tekst: «vendndërtim»), është çdo vend ku kryhet punë ndërtimore apo inxhinieri ndërtimore;

1.2. **“punë ndërtimore dhe inxhinieri ndërtimi”** konsiderohen aktivitetet si: gërmimi, punë dheu, ndërtimi, montimi dhe çmontimi i elementeve të parafabrikuara, konvertimi apo rregullimi, ndryshimet, renovimet, riparimet, çmontimet, rregullimet e formës, mirëmbajtja, ngjyrosja dhe pastrimi, drenazhimi, si dhe përfshijnë edhe përgatitjen e tokës dhe shtrimin e themeleve për ndërtimin e objektit që planifikohet të ndërtohet, si dhe punimet e drurit, elektrikës, gazit dhe kanalizimeve.

1.3. **“investitori”** është subjekti (personi) fizik apo juridik për të cilin si dhe në emër të të cilit kryhen punimet ndërtimore dhe vetë projekti;

1.4. **“mbikëqyrës projekti”** është

Article 3 Definitions

1. For the purposes of this Regulation the following terms mean:

1.1. **“temporary or mobile construction site”** (hereinafter referred as 'construction site'), is any place where building or civil engineering work is carried out;

1.2. **“building and civil engineering works”** are considered the activities, such as: excavation, earthworks, construction, assembly and disassembly of prefabricated elements, conversion or fitting-out, alterations, renovation, repairs, dismantling, demolition, upkeep, maintenance - painting and cleaning work, drainage, and also include preparing the land and laying the foundation for the construction of a building planned to be built as well as carpentry, electric, gas and drainage works.

1.3. **“investor”**, is the physical or legal entity (person) for whom and whose account a project and construction works are carried out;

1.4. **“project supervisor”**, is the

Član 3 Definicije

1. U svrhe ove Uredbe, pojedini izrazi imaju sledeće značenje:

1.1. **„privremena ili pokretna gradilišta“** (u daljem tekstu: gradilišta) jesu sva mesta na kojima se izvode građevinski radovi ili radovi građevinskog inženjerstva;

1.2. **„građevinski radovi ili radovi inženjerstva“** podrazumeva aktivnosti kao što je: iskopavanje, zemljani radovi, građenje, montaža i demontaža već proizvedenih elemenata, rekonstrukcija ili opremanje, adaptacija, renoviranje, sanacija, demontiranje, rušenje, investiciono održavanje, održavanje, bojenje i čišćenje, drenaža, uključujući i pripremu zemljišta i iskopavanje temelja za izgradnju objekta koji se planira, kao i radove sa drvetom, elektrikom, plinom i kanalizacijom.

1.3. **„investitor“** je pravno ili fizičko lice za čije potrebe i u ime kojeg se sprovode građevinski radovi i sam projekat;

1.4. **„nadzornik projekta“** je pravno

subjekti fizik apo juridik, që ngarkohet nga investitori për të mbikëqyrur projektimin, ekzekutimin apo mbikëqyrjen e ekzekutimit të punimeve, si dhe është personi/subjekti kryesor përgjegjës për monitorimin e punimeve;

1.5. **“kontraktori”** është subjekt fizik apo juridik apo një punëdhënës, që merr përsipër kryerjen e punimeve apo aktiviteteve për investitorin;

1.6. **“nën-kontraktues”** është subjekt fizik apo juridik që merr përsipër kryerjen e një pjese apo shtesave të punës sipas kësaj Rregulloreje si dhe që punësojnë persona apo që punojnë në mënyrë të pavarur në emër të tij/saj dhe për llogari të vet.

1.7. **“punëtor i vetëpunësuar”** është person fizik i cili punon në bazë të një kontrate tjetër me kontraktorin përveç asaj të punësimit, aktiviteti profesional i të cilit kontribuon në përfundimin e projektit;

1.8. **“koordinatori për siguri e shëndet në vend të punës për fazën e projektimit”** është person fizik, që emërohet nga investitori apo mbikëqyrësi i projektit, për çështje të sigurisë dhe shëndetit gjatë projektimit

physical or legal entity, charged by the investor to monitor the design, execution or supervision of the execution of works and is the main responsible person /entity for monitoring the works;

1.5. **“contractor”** is a physical or legal entity or an employer, undertaking the performance of a work or activity for the investor;

1.6. **“sub-contractor”** is a physical or legal entity undertaking performance of parts or attachments of any work under this Regulation and employing persons or working independently on his/her own behalf and account.

1.7. **“self-employed worker”**, is a physical person, working on the base of the contract other than employment contract, which professional activity contributes to the completion of project;

1.8. **“coordinator for safety and health at work for the project designing stage”** is a natural person appointed by investor or project supervisor for safety and health matters during the design of a work project,

ili fizičko lice, koje je investitor zadužio praćeme izrade projekta, izvođenja radova ili ili stručninadzor nad izvođenjem radova, a takođe je i glavno lice odgovorno za praćenje radova;

1.5. **„ugovarač“** (izvođač radova) je pravno ili fizičko lice ili poslodavac, koji preuzima sprovođenje radova ili aktivnosti za investitora;

1.6. **„pod-ugovarač“** je pravno ili fizičko lice koje preuzima odgovornost za sprovođenje jednog dela ili dodatnih radova shodno ovoj Uredbi, ili koje zapošljava lica ili lica koja nezavisno rade u njegovo ime i u njegovom interesu.

1.7. **„samozaposleno lice“** je fizičko lice koje radi na osnovu druge vrste ugovora osim ugovora o zaposlenju, profesionalna aktivnost kojeg doprinosi završavanju projekta;

1.8. **„koordinatori za bezbednost i zdravlje na radu u fazi izrade projekta“** je fizičko lice koje investitor odnosno nadzornik projekta odredi za pitanja bezbednosti i zdravlja na radu u fazi izrade projekta, odnosno za

apo dizajnimet të projektit të punës, për kryerjen e detyrave të përcaktuara me nenin 4 të kësaj Rregulloreje;

1.9. “koordinatori për siguri e shëndet në vend të punës për fazën e ekzekutimit të projektit” është person fizik që emërohet nga investitori apo mbikëqyrësi i projektit për çështje të sigurisë dhe shëndetit gjatë ekzekutimit të punimeve, për kryerjen e detyrave të përcaktuara me nenin 6.

Neni 4

Detyrimet organizative të investitorit apo mbikëqyrësit të projektit

1. Investitori apo mbikëqyrësi i projektit duhet të emërojë përmes kontraktimit një apo më shumë koordinatorë për siguri e shëndet në punë për fazën e projektimit, siç përcaktohet me nenin 3 paragrafi 2.8 të kësaj rregullore, si dhe një apo më shumë koordinatorë për siguri e shëndet në punë në fazën e ekzekutimit, siç përcaktohet me nenin 3. paragrafi 2.9 të kësaj rregullore.

2. Koordinatori për siguri e shëndet për fazën e projektimit mund të jetë i njëjti person me koordinatorin për siguri e shëndet në punë për fazën e ekzekutimit nëse ai posedon kualifikimet e duhura dhe ka kapacitetin e përshtatshëm kohor për kryerje të mirëfilltë të koordinimit.

performing the tasks referred to in Article 4 of this Regulation;

1.9. “coordinator for safety and health at work for the project execution stage” is a natural person appointed by investor or project supervisor for the coordination safety and health matters during the execution of works, performing the tasks referred to in Article 6.

Article 4

Organisational obligations of investor or project supervisor

1. The investor or the project supervisor shall appoint by contracting one or more coordinators for safety and health at work for the designing stage, as defined in Article 3 paragraph 2.8, of this Regulation and one or more coordinator for safety and health at work for the execution stage, as defined in Article 2 paragraph 2.9 of this Regulation.

2. The coordinator for safety and health for the designing stage may be the same person as the coordinator for safety and health at work for the execution stage if he/she possesses required qualifications and has suitable time capacity available for proper coordination performance.

obavljanje poslova iz člana 4. ove uredbe;

1.9. „koordinator za bezbednost i zdravlje u fazi izvođenja radova“ je fizičko lice koje investitor odnosno nadzornik projekta odredi za pitanja bezbednosti i zdravlja na radu u fazi izvođenja radova, odnosno za obavljanje poslova iz člana 6.

Član 4

Organizacione odgovornosti investitora ili nadzornika projekta

1. Investitor ili nadzornik projekta je dužan da odredi jednog ili više koordinatora za bezbednost i zdravlje na radu u fazi izrade projekta ugovaranjem, kao što je i definisano članom 3. stav 2.8 od ove uredbe, kao i jednog ili više koordinatora za bezbednost i zdravlje na radu u fazi izvođenja radova, kao što je definisano članom 2. stav 2.9 od ove uredbe.

2. Koordinator za bezbednost i zdravlje na radu u fazi izrade projekta može istovremeno biti i koordinator za bezbednost i zdravlje na radu u fazi izvođenja radova ako poseduje odgovarajuće kvalifikacije i ima dovoljno vremena za pravilno obavljanje

<p>3. Nëse puna i është besuar vetëm një kompanie, dhe kurdo që ka nevojë të rritet numri i kontraktuesve kërkesa e mësipërme duhet të zbatohet.</p> <p>4. Në vendndërtim, aty ku punimet bartin rreziqe të posaçme, siç rreshtohen në Shtojcën 1 të kësaj Rregulloreje, apo punimet për të cilat kërkohet Njoftimi paraprak i Regjistrimit të Ndërtimit në përputhje me paragrafin 4 të këtij neni, investitori apo mbikëqyrësi i projektit duhet të sigurojë që para vendosjes së vendndërtimit të hartohet Plani për siguri e shëndet në pajtim me Nenin 5. paragrafi 1.2 të kësaj rregulloreje.</p> <p>5. Në rastin e vendndërtimeve në të cilat punimet priten të zgjasin më shumë se 30 ditë pune, si dhe në të cilat ka më shumë se 20 punësuarë të angazhuar njëkohësisht, ose vëllimi i punës planifikohet të tejkalojë 500 ditë pune për person, investitori apo mbikëqyrësi i projektit duhet të përgatitë njoftimin e Regjistrimit të Ndërtimit, mostra e të cilit është përcaktuar me Shtojcën 2 të kësaj Rregulloreje, si dhe t'ia dorëzojë atë Inspektoratit të Punës para se të fillojë puna.</p> <p>6. Njoftimi për Regjistrimin e Ndërtimit, siç përcaktohet me paragrafin 5 të këtij neni, duhet të shfaqet dukshëm në vendndërtim</p>	<p>3. If work is assigned to a sole entity, and whenever the number of contractors must be expanded, requirements above shall apply.</p> <p>4. In the constructions sites, where the works involve particular risks as listed in Annex 1 of this Regulation, or work for which prior Construction Registration Notice is required pursuant to paragraph 4 of this Article, the investor or the project supervisor shall ensure that prior to the setting up of a construction site a Safety and Health Plan is drawn up in accordance with Article 5. Paragraph 1.2. of this regulation.</p> <p>5. In a case of constructions sites on which work is scheduled to last longer than 30 working days and on which more than 20 workers are occupied simultaneously, or volume of work is scheduled to exceed 500 person-days, the investor or the project supervisor shall elaborate a Construction Registration Notice, the sample of which is stipulated in Annex 2 of this Regulation, and communicate it to the Labour Inspectorate before work starts.</p> <p>6. The Construction Registration Notice as stipulated in paragraph 5 of this article shall be clearly displayed at the construction site</p>	<p>koordinacije.</p> <p>3. Ako je rad poveren samo jednoj kompaniji, i kad god ima potrebe za povećanjem broja ugovarača, pomenuti uslov se mora primeniti.</p> <p>4. Na gradilištu, na kojem se pojavljuje specifičan rizik, kao što je navedeno u Prilogu 1 ove Uredbe, ili radovi za koje je potrebna Prijava gradilišta u skladu sa stavom 4 ovog člana, investitor ili nadzornik projekta je dužan da pre određivanja gradilišta sastavi Plan o bezbednosti i zdravlju u skladu sa članom 5. stav 1.2. ove Uredbe.</p> <p>5. U slučaju kada je na gradilištuplanirano trajanje radova duže od 30 radnih dana i istovremeno radi više od 20 zaposlenih, ili praniranim obimom radova obuhvaćeno više od 500 radnih dana po licu, investitor ili nadzornik projekta je dužan da popuni Prijavu gradilišta, obrazac kojeg je priložen u Prilogu 2 ove uredbe, i istu dostavi nadležnoj inspekciji rada pre početka rada na gradilištu.</p> <p>6. Prijava o gradilištu, shodno stavu 5 ovoga člana, se mora postaviti na vidno mesto na gradilištu i mora se periodično ažurirati</p>
---	---	--

dhe sipas nevojës dhe të përditësohet periodikisht përgjatë gjithë periudhës së punimeve ndërtimore.

7. Mbikëqyrësi i projektit, apo sipas nevojës investitori, duhet të marrë parasysh parimet e përgjithshme të parandalimit në lidhje me sigurinë dhe shëndetin në punë që përcaktohet me Ligjin për Siguri dhe Shëndetin në punë (SSHP), si dhe rregulloret përkatëse për fazat e ndryshme të projektimit dhe përgatitjes së projektit, në veçanti:

7.1. kur vendosen aspektet arkitekturore, teknike dhe organizative për të planifikuar pikat apo fazat e ndryshme të punës që duhen kryer njëkohësisht apo në vazhdimësi;

7.2. kur caktohet periudha e nevojshme për kryerjen e punimeve apo fazave të tilla të punës. Gjithashtu duhen marrë parasysh, sa herë që kjo konsiderohet e nevojshme, të gjitha planet për siguri e shëndet si dhe dosjet e hartuara në pajtim me Nenin 5. paragrafi 1.2 të kësaj rregulloreje, apo përshtatur në pajtim me Nenin 6. paragrafi 1.2. të kësaj rregulloreje.

8. Në rastet kur investitori apo mbikëqyrësi i projektit ka emëruar një apo më shumë koordinatorë për kryerjen e detyrave të

and, if necessary, periodically updated during the whole period of construction works.

7. The project supervisor, or where appropriate the investor, shall take account of the general principles of prevention concerning safety and health at work referred to in the Law on Safety and Health at Work and related regulations during the various stages of designing and preparing the project, in particular:

7.1. when architectural, technical and organizational aspects are being decided, in order to plan the various items or stages of work which are to take place simultaneously or in succession;

7.2. when estimating the period required for completing such work or work stages. Account shall also be taken, each time this appears necessary, of all Safety and Health Plans and of files drawn up in accordance with Article 5 paragraph 1.2 of this Regulation or adjusted in accordance with Article 6 paragraph 1.2 of this Regulation.

8. Where the investor or the project supervisor has appointed one or more coordinators to perform the duties referred

tokom trajanja građevinskih radova.

7. Nadzornik projekta, ili po potrebi investitor, je dužan da uzme u obzir načela obezbeđivanja preventivnih mera koja su utvrđena Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu (ZBZR), kao i odgovarajućim propisima za različite faze pripreme i izrade projekta, a naročito kada:

7.1. odlučuje o arhitektonskim, tehničkim, tehnološkim i/ili organizacionim rešenjima, u cilju planiranja različitih aktivnosti ili faza radova koji treba da se izvode istovremeno ili jedan za drugim;

7.2. procenjuje vreme potrebno za završetak tih radova ili faza radova. Takođe se, kad god se to smatra potrebnim, moraju uzeti u obzir svi planovi o bezbednosti i zdravlju na radu i dosjeji sastavljeni u skladu sa članom 5 stav 1.2 ove uredbe, ili u skladu sa članom 6 stav 1.2. ove uredbe.

8. U slučajevima kada je investitor ili nadzornik projekta imenovao jednog ili više koordinatora za obavljanje zadataka iz

përmendura në nenet 5 dhe 6, kjo nuk e liron investitorin apo mbikëqyrësin e projektit nga përgjegjësitë e tyre në atë kuptim.

Neni 5 Detyrat e koordinatorit për fazën e projektimit

1. Koordinatori për siguri e shëndet në punë për fazën e projektimit, emëruar në pajtim me nenin 4 paragrafi 1. të kësaj rregulloreje duhet që:

1.1. të verifikojë dhe bashkërendojë dokumentacionin e projektit, ndryshimet në të, zbatimin e kërkesave të sigurisë dhe shëndetit në punë dhe dispozitat e nenit 4 paragrafi 7 të kësaj rregulloreje;

1.2. të hartojë, apo të mundësojë hartimin e një Plani për siguri e shëndet i cili vendos rregullat që do të vlejné për vendndërtiminnë fjalë, duke marrë parasysh, kudo që është e domosdoshme, aktivitetet industriale që kryhen në atë vendndërtim, i cili plan gjithashtu duhet të përmbajë masa të posaçme në lidhje me punët që bartin rreziqe të veçanta, të cilat bëjnë pjesë në një apo më shumë kategori të punimeve të përcaktuara me Shtojcën 1 të kësaj rregulloreje;

to in Articles 5 and 6, this does not relieve the investor or the project supervisor of his responsibilities in that respect.

Article 5 Duties of the coordinator for the designing stage

1. The coordinator for safety and health at work for the designing stage appointed in accordance with Article 4 paragraph 1 of this Regulation shall:

1.1. verify and coordinate project and its changes, implementation of the requirements of safety and health at work and provisions of Article 4 paragraph 7 of this Regulation;

1.2. draw up, or cause to be draw up, a Safety and Health Plan setting out the rules applicable to the construction site concerned, taking into account where necessary the industrial activities taking place on the site which plan shall also include specific measures concerning work involving particular risks, which falls within one or more of the categories of works as stipulated in Annex 1 of this regulation;

članova 5 i 6, to ne oslobađa investitora ili nadzornika projekta od odgovornosti istih u tom smislu.

Član 5 Zadaci koordinatora za izradu projekta

1. Koordinator za bezbednost i zdravlje na radu u fazi izrade projekta, određen u skladu sa članom 4 stav 1. ove uredbe obavlja sledeće poslove:

1.1. proveriti i pripremiti dokumentaciju projekta, izmena i dopuna istih, sprovođenje zahteva u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu i odredbi člana 4 stav 7 ove uredbe;

1.2. izraditi Plan za bezbednost i zdravlje na radu koji određuje pravila koja će se primenjivati na datom gradilištu, uzimajući u obzir, kad god je to potrebno, industrijske aktivnosti koje se sprovode na gradilištu koji plan će takođe sadržati posebne mere u vezi sa radovima pri kojima se pojavljuje specifičan rizik, a koji su deo jedne ili više kategorija radova određenih Prilogom 1 ove uredbe;

1.3. të përgatisë dokumentin relevant informues të SSHP-së, të përshtatshëm për karakteristikat e projektit, i cila përmban informatat përkatëse të sigurisë dhe shëndetit që duhen marrë parasysh në çdo punim tjetër në vazhdimësi.

2. Koordinatorët për fazën e përgatitjes së projektit duhet të jenë inxhinier ndërtimi apo arkitekt dhe të certifikuar si specialistë të SSH-së në pajtim me Rregulloren nr. 02/2014 për certifikimin dhe njoftimin e personave për përcaktimin e dhe kenë përvojë praktike në vendndërtime për më shumë se 3 vjet.

Neni 6
Detyrimet e Koordinatorit për Fazën e Ekzekutimit

1. Koordinatori për siguri e shëndet në punë për fazën e ekzekutimit, i emëruar në pajtim me nenin 4 paragrafi 1. të kësaj rregulloreje duhet që:

1.1. të koordinojë zbatimin e kërkesave ligjore të sigurisë dhe shëndetit si dhe parimeve të përgjithshme të parandalimit:

1.1.1. kur vendosen aspektet teknike dhe organizative në mënyrë që të planifikohen punët apo fazat e

1.3. prepare a relevant OSH Information File, appropriate to the characteristics of the project, containing relevant safety and health information to be taken into account during any subsequent works.

2. Coordinators during the project preparation stage shall be construction engineers or architects and certified as OSH specialists in accordance with the Regulation No 02/2014 on Certification and notification of persons with practical experiences in construction site area more than 3 years.

Article 6
Duties of the Coordinator for the execution stage

1. The coordinator for safety and health at work for the execution stage appointed in accordance with Article 4 paragraph 1 of this Regulation shall:

1.1. coordinate implementation of legal safety and health requirements and general principles of prevention:

1.1.1. when technical and/or organizational aspects are being decided, in order to plan the various

1.3. sastavljanje relevantnog informativnog dokumenta o BZR, prilagođenog karakteristikama projekta, koji sadrži odgovarajuće informacije o bezbednosti i zdravlju na radu, a koje se trebaju uzeti u obzir tokom svih narednih radova.

2. Koordinator za izradu projekta će biti lice koje je završilo studije građevinskog inženjerstva ili arhitekture, a koje je položilo stručan ispit za BZR-u u skladu sa Urebom br. 02/2014 o sertifikaciji i informisanju lica o određivanju, i treba imati najmanje 3 godine praktičnog radnog iskustva na gradilištima.

Član 6
Obaveze koordinatora za fazu izvođenja

1. Koordinator za bezbednost i zdravlje na radu u fazi izvođenja, određen u skladu sa članom 4 stav1. ove uredbe će:

1.1. koordinirati sprovođenje pravnih zahteva o bezbednosti i zdravlju na radu, kao i opštih principa prevencije:

1.1.1. prilikom definisanja tehničkih i organizativnih aspekata u svrhu planiranja različitih radova ili faza

<p>ndryshme të punimeve të cilat duhen kryer njëkohësisht apo në vazhdimësi;</p> <p>1.1.2. kur vlerësohet periudha e nevojshme për kryerjen e punimeve apo fazave të tilla.</p> <p>1.2. të koordinojë zbatimin e dispozitave përkatëse për të siguruar që punëdhënësit, si dhe sipas nevojës, edhe personat e vetëpunësuar:</p> <p>1.2.1. të zbatojnë kërkesat për siguri dhe shëndet në punë, si dhe parimet e detyrimeve të përgjithshme për të siguruar shëndetin dhe sigurinë në vendet e ndërtimit të përmendura në nenin 7 të kësaj rregulloreje, në mënyrë konsistente;</p> <p>1.2.2. të ndjekin planin për siguri e shëndet të përmendur në nenin 4 paragrafi 1.2 të kësaj rregulloreje.</p> <p>1.3. të bëjë apo të mundësojë bërjen e korigjimeve të nevojshme në planin për siguri e shëndet të përmendur në nenin 5 paragrafi 1.2. të kësaj Rregulloreje si dhe në Dokumentin relevant informues të SSH-së të përmendur në nenin 4 paragrafi 1.3. të kësaj Rregulloreje për të marrë parasysh përparimin në punime dhe ndryshimet që kanë ndodhur; të</p>	<p>items or stages of work, which are to take place simultaneously or in succession;</p> <p>1.1.2. when estimating the period required for completing such work or work phases.</p> <p>1.2. coordinate implementation of the relevant provisions in order to ensure that employers and, if necessary also self-employed persons:</p> <p>1.1.1. apply requirements for safety and health at work, as well as the principles of the general obligations to secure safety and health at the construction sites referred to in Article 7 of this Regulation, in a consistent manner;</p> <p>1.1.2. follow the Safety and Health Plan referred to in Article 4 paragraph 1.2 of this Regulation.</p> <p>1.3. make, or cause to be made, any adjustments required to the Safety and Health Plan referred to in Article 5 paragraph 1.2 of this Regulation and the relevant OSH Information document referred to in Article 4. paragraph 1.3 of this Regulation to take account of the progress of the work and any changes which have occurred; to verify the</p>	<p>radova koji će se obavljati istovremeno ili jedan za drugim;</p> <p>1.1.2. kada se procenjuje vreme potrebno za završetak tih radova ili faza radova.</p> <p>1.2. koordinirati sprovođenje odgovarajućih odredbi kako bi osigurao da poslodavac, i po potrebi, samozaposlena lica:</p> <p>1.2.1. sprovede zahteve u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu, kao i principe opštih obaveza da se osigura zdravlje i sigurnost na gradilištima istaknute u članu 7 ove uredbe;</p> <p>1.2.2. poštuju plan za bezbednost i zdravlje na radu iz člana 4 stav 1.2 ove uredbe.</p> <p>1.3. izvršiti ili omogućiti potrebnu korekciju mera u planu za bezbedan i zdrav rad iz člana 5 stav 1.2. ove uredbe i relevantnog informativnog dokumenta o BZR-u iz člana 4 stav 1.3. ove uredbe, kako bi se uzeo u obzir napredak na radu i nastale promene; da proveri saglasnost Plana za bezbednost i zdravlje na radu sa stvarnim uslovima rada;</p>
--	---	--

<p>verifikojë përshtatshmërinë e Planit për siguri e shëndet në kushtet aktuale të punës;</p> <p>1.4. të organizojë bashkëpunimin punëdhënësve dhe/ose kontraktorëve , duke përfshirë kontraktorët ose punëdhënësit vijues në të njëjtin vendndërtim; koordinimin e aktiviteteve të tyre, me qëllim të mbrojtjes së punëtorëve, parandalimit të aksidenteve dhe rreziqeve profesionale për shëndetin dhe informimin reciprok, duke siguruar që personat e vetëpunësuar të përfshihen në këtë proces.</p> <p>1.5. të bashkërendojë masat e kontrollit nëse procedurat e punës janë duke u zbatuar në mënyrën e duhur;</p> <p>1.6. në rast të ndonjë rreziku serioz e të dukshëm apo të papritur, të pezullojë punimet e caktuara deri në verifikim të tyre dhe marrje të masave adekuate;</p> <p>1.7. të marrë hapat e domosdoshëm për të siguruar që vetëm personat e autorizuar të kenë leje të hyrjes në vendndërtim.</p> <p>2. Koordinatorët për siguri dhe shëndet në punë për fazën e ekzekutimit duhet të kenë kualifikimet vijuese:</p>	<p>adequacy of the Safety and Health Plan in actual conditions of work;</p> <p>1.4. organize cooperation between employers and/or contractors , including successive contractors and/or employers on the same construction site, coordination of their activities with a view to protecting workers and preventing accidents and occupational health hazards and reciprocal information; ensuring that self-employed persons are brought into this process;</p> <p>1.5. coordinate control measures to check that the working procedures are being implemented correctly;</p> <p>1.6. suspend, in the event of a serious and obvious or sudden danger, the specific works until verification and taking of adequate measures by the entities concerned;</p> <p>1.7. take the steps necessary to ensure that only authorized persons are allowed entry into the construction site.</p> <p>2. Coordinators for safety and health at work for the execution stage shall have the following qualification:</p>	<p>1.4. organizovati saradnju između poslodavca i/ili ugovarača, uključujući i ugovarače ili poslodavce na istom gradilištu; koordinira njihove aktivnosti, u cilju zaštite zaposlenih, sprečavanja nezgoda i profesionalnih rizika po zdravlje i recipročno informisanje, obezbeđujući zastupljenost samozaposlenih lica u ovaj proces;</p> <p>1.5. koordinirati mere kontrole tog da li se postupci rada odvijaju na odgovarajući način;</p> <p>1.6. u slučaju ozbiljnog ili neočekivanog rizika, prekinuti određene radove do kontrole istih i preuzimanja odgovarajućih mera;</p> <p>1.7. preduzeti potrebne mere za obezbeđivanje tog da samo ovlašćena lica imaju pristupa gradilištu.</p> <p>2. Koordinator za bezbednost i zdravlje u fazi izvršenja treba da poseduju sledeće kvalifikacije:</p>
--	--	---

2.1. për vendndërtimet me punime që priten të tejkalojnë 100 ditë pune si dhe me më shumë se 20 punësuarë të pranishëm, ose që vëllimi i pritur i punës të tejkalojë shifrën prej 2000 ditë pune për persona në total, koordinatori duhet të jetë i certifikuar si specialist i SSH-së dhe të jetë inxhinier ndërtimime tri (3)vjet përvojë pune në vendndërtime.

2.2. për vendndërtimet me punime apo ngarkesë pune planifikuar më të vogël sesa ajo që përcaktohet me nën-paragrafin paraprak, koordinatori duhet të ketë së paku tri (3) vjet përvojë në vendndërtime, si dhe njohuritë adekuate të çështjeve të sigurisë dhe shëndetit në punë.

Neni 7 Detyrimet e punëdhënësve

1. Për të ruajtur sigurinë dhe shëndetin në vendndërtim, punëdhënësit duhet që:

1.1. në veçanti kur zbatojnë nenin 8 të kësaj rregulloreje, të marrin masa që janë në përputhje me kriteret minimale të përcaktuara me Shtojcën 3 për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit në vende pune dhe vendndërtime, Shtojcën 4 për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për veprimtarinë e punës në

2.1. for construction sites with works expected to exceed 100 working days and with more than 20 workers present or the anticipated volume of work will exceed 2000 person-days in total, the coordinator shall be certified as OSH specialist or to be a civil engineer and shall have three (3) year experience at a construction site.

2.2. for construction sites with works expected or projected workload less than those specified in the above subparagraph, the coordinator shall have at least three (3) year experience at a construction site and adequate knowledge of safety and health issues at work.

Article 7 Obligations of employers

1. In order to preserve safety and health on the construction site, employers shall:

1.1. In particular when implementing Article 8 of this Regulation, take measures that are in line with the minimum requirements set out in Annex 3 on safety and health minimum requirements for workplaces at construction sites, Annex 4 on minimum safety and health requirements for work

2.1. za gradilišta na kojima je planirano trajanje radova duže od 100 dana i istovremeno radi više od 20 zaposlenih, ili kada planirani obim radova duži od 2000 dana za ukupno sva lica, koordinator treba da bude sertifikovan kao stručnjak za BZR-u i treba biti građevinski inženjer sa njamanje tri (3) godine radnog iskustva na gradilištu.

2.2. za gradilišta ili radove planirani obim kojih je manji od onog iz prethodnog pod-stava, koordinator treba da ima najmanje tri (3) godine radnog iskustva na gradilištu i mora posedovati odgovarajuće kvalifikacije za pitanja bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 7 Obaveze poslodavca

1. Za očuvanje bezbednosti i zdravlja na gradilištu, poslodavac je dužan da:

1.1. posebno prilikom sprovođenja člana 8 ove uredbe, preduzeti mere koje su u skladu sa minimalnim uslovima definisanim u Prilogu 3 o minimalnim uslovima bezbednosti i zdravlja na radu i na gradilištu, Prilogu 4 o minimalnim uslovima bezbednosti i zdravlja o delatnosti na gradilištima, i Prilogu 5 o

<p>vendndërtim, si dhe Shtojcën 5 për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për pajisjet e punës në vendndërtime, të kësaj Rregulloreje.</p> <p>1.2. të marrin parasysh udhëzimet dhe këshillat e koordinatorit për çështje të sigurisë e shëndetit në punë në vendndërtim.</p> <p>2. Zbatimi i neneve 5 dhe 6 të kësaj rregulloreje, nuk ndikon në parimin e përgjegjësisë së punëdhënësve sipas përcaktimit për të në Ligjin për Siguri dhe shëndet në punë.</p>	<p>activities, and Annex 5 on minimum safety and health requirements for work equipment at construction sites of this Regulation.</p> <p>1.2. Take into account directions and advice from the coordinator for safety and health matters at work at the construction site.</p> <p>2. The implementation of Articles 5 and 6 of this Regulation shall not affect the principle of employers' responsibility as provided for in the Law on Safety and Health at Work.</p>	<p>minimalnim uslovima bezbednosti i zdravlja radne opreme na gradilištu, ove uredbe;</p> <p>1.2. uzmu u obzir uputstva i savete koordinatora za pitanja bezbednosti i zdravlja na radu na gradilištu.</p> <p>2. Sprovođenje članova 5 i 6 ove uredbe ne utiče na princip odgovornosti poslodavaca definisan Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 8</p> <p style="text-align: center;">Detyrimet e përgjithshme për të siguruar SSH në vendndërtim</p> <p>1. Gjatë kryerjes së punës duhen zbatuar parimet e sigurisë dhe shëndetit në punë të përcaktuara me Ligjin për SSH, sidomos sa i përket:</p> <p>1.1. mbajtjes së rregullit dhe gjendjes së kënaqshme të pastërtisë në vend ndërtim;</p> <p>1.2. zgjedhjes së lokacionit të vendeve të punës duke pasur parasysh se sa e sigurt është qasja në ato vende pune, si dhe përcaktimin e rrugëve ose zonave për kalim, lëvizje dhe të pajisjeve;</p>	<p style="text-align: center;">Article 8</p> <p style="text-align: center;">General obligations to ensure health and safety at construction sites</p> <p>1. When the work is being carried out, the principles of safety and health at work set out in the OSH Law shall be applied, in particular as regards:</p> <p>1.1. keeping the construction site in good order and in a satisfactory state of cleanliness;</p> <p>1.2. choosing the location of workstations bearing in mind how safe access to these workplaces is obtained, and determining routes or areas for the passage and movement and equipment;</p>	<p style="text-align: center;">Član 8</p> <p style="text-align: center;">Opšte obaveze za obezbeđivanje BZR-u na gradilištima</p> <p>1. Tokom sprovođenja radova sprovode se principi bezbednosti i zdravlja na radu definisani Zakonom o BZR-u, posebno u pogledu:</p> <p>1.1. održavanja dobrog stanja i čistoće na gradilištu;</p> <p>1.2. izbora lokacije radnog mesta uzimajući u obzir to koliko je bezbedan pristup tom radnom mestu, kao i određivanje puteva ili prolaza za kretanje lica i opreme;</p>

<p>1.3. kushteve në të cilat manipulohet me materiale të ndryshme;</p> <p>1.4. mirëmbajtjes teknike, kontrolleve para pranimit në punë, si dhe kontrolleve të rregullta të instalimeve dhe pajisjeve të punës, me qëllim të korrigjimit të gabimeve që mund të ndikojnë në sigurinë dhe shëndetin e punëtorëve;</p> <p>1.5. shenjimit dhe caktimit të sipërfaqeve për depozitimin e materialeve të ndryshme, sidomos kur bëhet fjalë për materialet apo substancat e rrezikshme;</p> <p>1.6. kushteve në të cilat hiqen materialet e rrezikshme të përdorura;</p> <p>1.7. depozitimit dhe largimit të mbeturinave dhe mbetjeve;</p> <p>1.8. përshtatjes së periudhës aktuale e cila duhet të caktohet për punë apo për faza të ndryshme të punës, në bazë të përparimit të arritur vendndërtim</p> <p>1.9. bashkëpunimit ndërmjet punëdhënësve dhe personave të vetëpunësuar;</p> <p>1.10. ndërveprimit me aktivitete industriale në vendin brenda ose në afërsi të të cilit gjendet vendndërtimi.</p>	<p>1.3.conditions under which various materials are handled;</p> <p>1.4.technical maintenance, pre-commissioning checks and regular checks on installations and work equipment with a view to correcting any faults which might affect the safety and health of employees;</p> <p>1.5. demarcation and laying-out of areas for the storage of various materials, in particular where dangerous materials or substances are concerned;</p> <p>1.6. conditions under which the dangerous materials used are removed;</p> <p>1.7. sand disposal or removal of waste and debris;</p> <p>1.8. adaptation, based on progress made with the site, of the actual period to be allocated for the various types of work or work stages;</p> <p>1.9. cooperation between employers and self-employed persons;</p> <p>1.10. interaction with industrial activities at the place within which or in the vicinity of which the construction</p>	<p>1.3. uslovima u kojima se radi sa različitim materijalima;</p> <p>1.4. tehničkog održavanja, kontrola pre prijema rada, kao i redovnih kontrola instalacija i radne opreme, u cilju korekcije greški koje mogu uticati na bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu;</p> <p>1.5. obeležavanje i određivanje površina za skladištenje različitog materijala, posebno kada se radi o opasnom materijalu i supstancama;</p> <p>1.6. uslova u kojima se uklanja opasan korišćeni materijal;</p> <p>1.7.odlaganja i deponovanja otpada;</p> <p>1.8. prilagođavanja tačnog perioda za rad ili različite faze rada, na osnovu postignutog napretka na gradilištu</p> <p>1.9. saradnje između poslodavaca i samozaposlenih lica;</p> <p>1.10. koordinacije industrijskih aktivnosti na ili u blizini gradilišta.</p>
--	---	--

<p style="text-align: center;">Neni 9 Detyrimet e personave të grupeve të tjera</p> <p>1. Për të ruajtur shëndetin dhe sigurinë në vendndërtim, personat e vetëpunësuar, furnizuesit, si dhe kontraktorët që personalisht janë të angazhuar në aktivitete pune, apo personat tjerë të angazhuar në bazë të kontratave të posaçme, duhet të respektojnë në veçanti kërkesat vijuese:</p> <p>1.1. kërkesat e sigurisë dhe shëndetit në punë sipas Ligjit për Siguri dhe shëndet në punë, akteve përkatëse nënligjore, si dhe dispozitave të Shtojcës 3, 4 dhe 5 të kësaj rregulloreje;</p> <p>1.2. t'i marrin parasysh udhëzimet dhe këshillat nga koordinatori për çështje të sigurisë e shëndetit në vendndërtim.</p>	<p>site is located.</p> <p style="text-align: center;">Article 9 Obligations of persons of other groups</p> <p>1. In order to preserve safety and health on the construction site, self-employed persons, suppliers, and contractors who are personally engaged in work activities, or other persons engaged based on special contracts shall comply in particular with the following:</p> <p>1.1. and health requirements of the Law on Safety and Health at Work and the relevant by-laws, as well as the provision of Annex 3, 4 and 5 of this regulation;</p> <p>1.2. take into account directions and advice from the coordinator for safety and health matters at the construction site.</p>	<p style="text-align: center;">Član 9 Obaveze drugih lica</p> <p>1. Za očuvanje bezbednosti i zdravlja na gradilištu, samozaposlena lica, dobavljači kao i ugovarači koji su lično uključeni u aktivnosti rada ili druga lica angažovana shodno posebnim ugovorima, će posebno poštovati sledeće zahteve:</p> <p>1.1. uslove o bezbednosti i zdravlju na radu shodno Zakonu o bezbednosti i zdravlju na radu, odgovarajućih podzakonskih akata, kao i odredbi Priloga 3, 4 i 5 ove uredbe;</p> <p>1.2. uzimanje u obzir uputstava i saveta koordinatora za pitanja bezbednosti i zdravlja na gradilištu.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 10 Informimi dhe trajnimi i punëtorëve</p> <p>1. Pa lënë anash nenin 18 dhe 20 të Ligjit nr. 04/L-161, për Siguri dhe shëndet në punë, të punësuarit dhe/ose përfaqësuesit e tyre duhen informuar për të gjitha masat që do të merren në lidhje me sigurinë dhe shëndetin e tyre, si dhe për rreziqet ndaj të cilave ata mund të ekspozohen në vendndërtim.</p>	<p style="text-align: center;">Article 10 Information and training of employees</p> <p>1. Without prejudice to the Article 18 and 20 of Law No. 04/L-161, on Safety and Health at Work, employees and/or their representatives shall be informed of all measures to be taken concerning their safety and health, as well as on the risks which they may be exposed to, at the construction</p>	<p style="text-align: center;">Član 10 Informisanje i obučavanje zaposlenih</p> <p>1. Ne izuzimajući član 18. i član 20. Zakona br. 04/L-161 o bezbednosti i zdravlju na radu, zaposleni i/ili njihovi predstavnici moraju biti informisani o svim merama koje se preduzimaju u vezi njihove bezbednosti i zdravlja, kao i o rizicima kojima mogu biti izloženi na gradilištu.</p>

2. Punëdhënësi duhet të sigurojë trajnimin dhe udhëzimet e duhura për siguri dhe shëndet në punë në vendndërtim para fillimit të punës, duke marrë parasysh edhe ndryshimin e vazhdueshëm të gjendjes në vend pune.

3. Informimi adekuat në lidhje me sigurinë dhe shëndetin, si dhe për rreziqet e mundshme në vendndërtim duhet ofruar edhe për personat e vetëpunësuar dhe punëtorët e nën-kontraktorëve të tjerë në fjalë.

Neni 11
Konsultimi dhe pjesëmarrja e të punësuarëve

1. Punëdhënësi duhet të ndërmarrë masat e duhura për konsultimin dhe pjesëmarrjen e punëtorëve dhe/ose përfaqësuesve të tyre në pajtim me nenin 13 të Ligjit për Siguri dhe shëndet në punë, në lidhje me çështjet e mbuluara me këtë rregulloreje.

2. Kjo duhet të bëhet duke marrë në konsideratë kushtet e posaçme dhe veçantinë e vendndërtimeve mobile dhe të përkohshme, duke siguruar kurdo që është e mundshme koordinimin e mirëfilltë ndërmjet punëtorëve dhe/ose përfaqësuesve

site.

2. The employer shall ensure suitable training and instructions on safety and health at work at the construction site before commencing work, taking into account the changing conditions at the worksite

3. The adequate information concerning safety and health, as well as potential risks at the construction site and shall be provided also to self-employed persons and employees of other subcontractors concerned.

Article 11
Consultation and participation of employees

1. The employer shall take appropriate measures for the consultation and participation of employees and/or their representatives in accordance with Article 13 of the Law on Safety and Health at Work, concerning matters covered by this Regulation

2. Taking into consideration of the specific conditions and particularity of the mobile and temporary worksite, ensuring whenever necessary proper coordination between employees and/or employees' representatives, having regard the degree of

2. Poslodavac će obezbediti odgovarajuću obuku i uputstva o bezbednosti i zdravlju na radu na gradilištu pre početka samog rada, uzimajući u obzir stalne promene stanja na radnom mestu.

3. Odgovarajuće informacije o bezbednosti i radu, kao i informacije o mogućim rizicima na gradilištu, će se obezbediti i za samozaposlena lica i zaposlene koji rade za podgovarače.

Član 11
Konsultacija i zastupljenost zaposlenih

1. Poslodavac će preduzeti odgovarajuće mere za konsultaciju i zastupljenost zaposlenih i/ili njihovih predstavnika, u skladu sa članom 13. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, u vezi pitanja na koje se odnosi ova uredba.

2. To se radi uzimajući u obzir posebne uslove i karakteristiku pokretnih i privremenih gradilišta, obezbeđujući, kad god je to moguće, odgovarajuću koordinaciju sa zaposlenima i/ili njihovim predstavnicima, uključujući i stepen rizika i

të tyre dhetë marrin parasysh edhe shkallën e rrezikut dhe madhësinë e hapësirave të punës.

**Neni 12
Shtojcat**

Shtojcat 1, 2, 3, 4 dhe 5 janë pjesë përbërëse e kësaj rregulloreje.

**Neni 13
Hyrja në fuqi**

Kjo Rregullore hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga Ministri i Punës dhe Mirëqenies Sociale.

Skender Reçica
Ministër i Punës dhe Mirëqenies Sociale

 /Dhjetor, 2017

risk and the size of the worksite.

**Article 12
Annexes**

The Annex 1, 2, 3, 4 and 5 are an integral part of this regulation.

**Article 13
Entry into force**

This Regulation shall enter into force seven (7) days after the signature of the Minister of Labour and Social Welfare.

Skender Reçica
Minister of Labour and Social Welfare

 /December, 2017

veličinu gradilišta.

**Član 12
Prilozi**

Prilozi 1, 2, 3, 4 i 5 čine sastavni deo ove uredbe.

**Član 13
Stupanje na snagu**

Ova uredba stupa na snagu sedmog (7) dana od potpisivanja iste od strane Ministra rada i socijalne zaštite.

Skender Reçica
Ministar Rada i Socijalne Zaštite

 /Decembar, 2017

Shtojca 1

LISTA E PUNËVE QË BARTIN RREZIQE TË POSAÇME PËR SIGURINË DHE SHËNDETIN E PUNËTORËVE

1. Puna që vë punëtorët në rrezik të groposjes në thellësi të tokës mbi 5 metra , apo gëlltitjes brenda një moçali.
2. Puna që vë punëtorët në rrezik të rënies nga lartësia, ku ai rrezik rritet nga natyra e punës, proceset që zhvillohen në mjedisin e vendit të punës apo në lartësi më të madhe se 10 metra.
3. Puna që vë punëtorët në rrezik nga substancat kimike, fizike apo biologjike, të cilat bartin rreziqe të posaçme ndaj sigurisë dhe shëndetit të punëtorëve, apo që përmbajnë një kriter ligjor për monitorim të shëndetit.
4. Puna me rrezatim jonizues që kërkon përcaktimin e sipërfaqeve të kontrolluara apo të mbikëqyrura.
5. Puna afër linjave energjetike të tensionit të lartë.
6. Puna që i ekspozon punëtorët ndaj rrezikut të mbytjes.
7. Puna në puse, gërmime nëntokësore dhe tunele.
8. Puna që kryhet nga zhytësit me sistem të furnizimit të ajrit.
9. Puna që kryhet nga punëtorët në dhomëza nënujore me atmosferë ajri të komprimuar.
10. Puna që përfshin përdorimin e eksplozivëve.
11. Puna që përfshin montimin apo çmontimin e elementeve të rënda të parafabrikuara.

FORMULAR MOSTËR
Sipas referimit tek neni 4 i kësaj rregulloreje

NJOFTIMI I REGJISTRIMIT TË NDËRTIMIT

Investitori:

Emri i kompanisë:

Adresa:

Nr. i regjistrimit të kompanisë:

Emri i përfaqësuesit ligjor: adresa e emailit:

Të dhënat për vendndërtimin:

Adresa e saktë e vendndërtimit:

Lloji i ndërtimit:.....

.....

Data e planifikuar për fillimin e punës në vendndërtim:

Kohëzgjatja e planifikuar e punës në vendndërtim:

Numri i vlerësuar maksimal i punëtorëve në vendndërtim:

Mbikëqyrësi(t) e projektit-

Emri(at).....

Adresa(t):

Koordinatori(ët) për siguri dhe shëndet në punë për projektin

Emri(at) dhe adresa(t).

.....

Koordinatori(ët) për siguri dhe shëndet në punë për fazën e ekzekutimit të projektit

Emri(at) dhe adresa(t):

.....

Kontraktori:

Emri i kompanisë dhe adresa.....

.....

Nr. I regjistrimit të kompanisë: adresa e emailit:.....

Emri i përfaqësuesit ligjor:

Kontaktet e telefonit dhe emailit:

.....

Numri i planifikuar i kontraktorëve (nën-kontraktorëve)

Numri i planifikuar i personave të vetëpunësuar në vendndërtim:

Detajet e kontraktorëve që janë zgjedhur:

Data:

Emri dhe nënshkrimi i
përfaqësuesve të investitorit, vula

Regjistrimi në Inspektoratin e Punës:

Data:

Shtojca 3

KËRKESAT MINIMALE PËR SIGURI E SHËNDET PËR VENDE PUNE NË VENDNDËRTIM

Përmendur në nenet 9 dhe 11 të rregullores

Vërejtje paraprake

Detyrimet e vendosura me këtë Shtojcë vlejné kurdo që është e nevojshme sipas trajtave të vendndërtim, aktivitetit të caktuar, rrethanat apo rrezikut.

Për qëllimet e kësaj Shtojce, «dhomat» përfshijnë, mes tjerash, edhe akomodimin nën mbulojë.

1. Stabiliteti dhe qëndrueshmëria fizike

1.1 Hapësirat duhet të kenë strukturën dhe stabilitetin e përshtatshëm për natyrën e përdorimit të tyre.

1.2 Materialet, pajisjet dhe më përgjithësisht, çdo komponent i cili kur lëviz në një drejtim, mund të ndikojë në sigurinë dhe shëndetin e punëtorëve, duhen stabilizuar në mënyrë të mirëfilltë dhe të sigurt.

1.3 Qasja në sipërfaqe që përmbajnë materiale me rezistencë të pamjaftueshme nuk është e autorizuar, përveç nëse sigurohen pajisje apo mjete të përshtatshme për të mundësuar kryerjen e sigurtë të punëve.

1.4 Vendet e punës të vendosura në nivele të larta apo të ulëta e të cilat janë të fiksuara apo të lëvizshme duhet të jenë stabile dhe fizikisht të qëndrueshme, duke marrë parasysh:

- numrin e punëtorëve që punojnë në to.
- ngarkesat maksimale që duhet të bartin dhe shpërndarjen e peshës.
- ndikimet e jashtme të cilave mund t'iu nënshtrohen.

1.5 Nëse mbajtja dhe komponentët tjerë të këtyre vendeve të punës nuk janë stabile përbrenda tyre, stabiliteti i tyre duhet siguruar me metoda të përshtatshme dhe të sigurta të fiksimit, për të shmangur lëvizjen në kohë të gabuar apo papritur të të gjithë lokacionit të punës apo pjesëve të tij.

1.6 Stabiliteti dhe qëndrueshmëria fizike duhen kontrolluar në mënyrë të mirëfilltë e sidomos pas ndryshimeve në thellësi apo lartësi të vendit të punës.

2. Rrugët, daljet dhe dyert emergjente

2.1 Rrugët dhe daljet emergjente duhet të mbesin të lira dhe të drejtojnë sa më shpejt që është e mundur drejt një sipërfaqeje të sigurt.

2.2 Në rast të rrezikut, duhet të jetë e mundur që punëtorët të evakohen nga të gjitha vendet e punës sa më shpejt dhe sa më sigurt që është e mundur.

2.3 Numri, shpërndarja dhe dimensionet e rrugëve dhe daljeve emergjente varen nga përdorimi, pajisjet dhe dimensionet e vendndërtimit, si dhe të dhomave dhe numrit maksimal të personave që mund të jenë të pranishëm.

2.4 Rrugët dhe daljet specifike emergjente duhen shenjuar me shenja në pajtim me Rregulloren për Shenjat e Sigurisë dhe Shëndetit.

Shenjat e tilla duhet të jenë mjaftueshëm rezistente ndaj kushteve përreth si dhe të vendosen në pikat e duhura.

2.5 Rrugët dhe daljet emergjente, si dhe rrugët e lëvizjes dhe dyert që i japin qasje atyre, duhet të jenë të lira nga pengesat ashtu që të mund të shfrytëzohen dhe përdoren pa pengesa.

2.6 Rrugët dhe daljet emergjente që kërkojnë ndriçim duhet të pajisjen me ndriçim emergjent me intensitet adekuat në rast se ndriçimi dështon.

2.7 Daljet emergjente duhet të hapën së jashtmi.

2.8 Dyert emergjente nuk duhen kyçur apo mbyllur ashtu që të mos mund të hapen lehtë dhe shpejt nga cilido person që mund të ketë nevojë t'i përdorë ato në një emergjencë.

2.9 Dyert rrëshqitëse apo rrotulluese nuk lejohen nëse mëtohen të përdoren si dalje emergjente.

3. Zbulimi i zjarrit dhe fikja e zjarrit

3.1. Varësisht nga karakteristikat e vendndërtimit, dimensionet dhe destinimi i dhomave, pajisjet në lokacion, karakteristikat fizike dhe kimike të substancave të pranishme dhe numrit maksimal potencial të njerëzve të pranishëm, duhet siguruar një numër adekuat të pajisjeve të mirëfillta zjarrfikëse, si dhe sipas nevojës, detektorë zjarri dhe sisteme alarmimi.

3.2. Këto pajisje zjarrfikëse, detektorë zjarri dhe sisteme alarmi duhen kontrolluar dhe mirëmbajtur rregullisht.

Testimet dhe shpimet e duhura duhen bërë në intervale të rregullta.

3.3. Pajisjet joautomatike zjarrfikëse duhet të jenë lehtësisht të qasshme dhe të thjeshta për përdorim. Pajisja duhet shenjuar me shenja në pajtim me dispozitat e Rregullores për Shenja të Sigurisë dhe Shëndetit.

Shenjat e tilla duhet të jenë mjaftueshëm rezistentë dhe të vendosen në pikat e duhura.

4. Ajrimi

4.1 Duhet ndërmarrë hapa për të siguruar ajër të mjaftueshëm të pastër, duke pasur parasysh metodat e punës që përdoren dhe kërkesat fizike që i imponohen punëtorëve.

4.2 Nëse përdoret sistemi i ajrimit të sforcuar, ai duhet mirëmbajtur për të qenë funksional dhe nuk mund t'i ekspozojë punëtorët ndaj rrymave që janë të dëmshme për shëndetin.

Çdo ndarje e dhomëzave duhet paraqitur në një sistem kontrolli, kudo që kjo është e domosdoshme për shëndetin e punëtorëve.

4.3 Çdo depozitim apo mbeturina që kanë gjasë të krijojnë rrezik të drejtpërdrejtë ndaj shëndetit të punëtorëve duke ndotur atmosferën duhen hequr pa vonesa.

5. Ekspozimi ndaj rreziqeve të caktuara

5.1 Punëtorët nuk i duhen ekspozuar niveleve të dëmshme të zhurmës apo faktorëve të dëmshëm të jashtëm si gazrat, avujt apo pluhuri.

5.2 Nëse punëtorët duhet të hyjnë në një zonë ku atmosfera ka gjasë të përmbajë substanca toksike apo të dëmshme, të jenë të ndezshme ose të kenë nivel të pamjaftueshëm oksigjeni, atmosfera e mbyllur duhet monitoruar si dhe duhen ndërmarrë hapat e duhur për të parandaluar rreziqet.

5.3 Çdo punëtor që punon në hapësira të mbyllura nuk mundet që në asnjë rrethanë t'i ekspozohet një atmosfere të mbyllur me rrezikshmëri të lartë. Ai punëtor duhet që së paku të vëzhgohet nga jashtë në çdo kohë gjatë kryerjes së punës, si dhe duhen marrë të gjitha masat e nevojshme e të përshtatshme të sigurisë për të siguruar ndihmën efektive dhe të menjëhershme në rast nevojë.

6. Temperatura

6.1 Gjatë orarit të punës, temperatura duhet të jetë e përshtatshme për qeniet njerëzore, duke marrë parasysh metodat e punës që përdoren dhe kërkesat fizike që i bëhen punëtorëve.

6.2 Temperatura në hapësirat e pushimit, dhomat për personelin në ndërrim, hapësirat sanitare, kantinat dhe dhomat e ndihmës së parë duhet të jetë e përshtatshme për qëllimin e caktuar të atyre zonave.

7. Ndriçimi i vendeve të punës, dhomave dhe rrugëve të lëvizjes brenda vendndërtimit

7.1 Vendet e punës, dhomat dhe rrugët e lëvizjes duhet të jenë, sa më shumë që është e mundur, të ndriçuara me dritë natyrore dhe të jenë të pajisura me ndriçim adekuat dhe të mjaftueshëm artificial gjatë natës, si dhe kur drita e natyrshme është joadekuate; kurdo që nevojitet, duhen përdorur edhe burimet e bartshme të ndriçimit që janë të mbrojtur nga goditjet.

Ngjyra e dritës artificiale që përdoret nuk duhet të ndryshojë apo ndikojë në perceptimin e sinjaleve apo shenjave paralajmëruese.

7.2 Instalimet e ndriçimit për dhomat, vendet e punës dhe rrugët e lëvizjes duhen vendosur në atë mënyrë që të mos ketë rrezik të aksidentit për punëtorë si pasojë e llojit të ndriçimit që vendoset.

7.3 Dhomat, vendet e punës dhe rrugët e lëvizjes, në të cilat punëtorët i ekspozohen veçanërisht rreziqeve në rast të ndriçimit artificial, duhen pajisur me ndriçim emergjent të intensitetit adekuat.

8. Dyert dhe portat

8.1 Dyert rrëshqitëse duhen pajisur me mjete sigurie për të penguar daljen nga shinat apo rrëzimin e tyre.

8.2 Dyert dhe portat që hapen së larti duhen pajisur me mekanizëm për të siguruar që të mos binë prapa.

8.3 Dyert dhe portat përgjatë rrugëve të evakuimit duhen shenjuar në mënyrën e duhur.

8.4 Në afërsi të portave që kanë për qëllim kryesisht trafikun e automjeteve, duhet të ketë dyert për lëvizje këmbësore, përveç nëse është e sigurt për këmbësorët të kalohet; dyert e tilla duhen shenjuar qartë dhe të mbahen të papenguara në çdo kohë.

8.5 Dyert dhe portat mekanike duhen operuar pa ndonjë rrezikshmëri aksidenti për punëtorët. Ato duhen pajisur me pajisje ndalimi emergjente të cilat janë lehtësisht të identifikueshme e të qasshme si dhe nëse nuk hapen automatikisht në rast të ndërprerjes së energjisë duhet të bëhet e mundur hapja e tyre në mënyrë manuale.

8.6 Pozita, numri, dimensionet e dyerve dhe portave, si dhe materialet e përdorura në ndërtimin e tyre përcaktohen sipas natyrës dhe shfrytëzimit të dhomave apo hapësirave të tilla.

8.7 Dyert transparente duhen shenjuar siç duhet në nivel të dukshëm.

8.8 Dyert dhe portat rrotulluese dhe lëkundëse duhet të jenë transparente dhe të kenë panele të tejdukshme.

8.9 Nëse sipërfaqet transparente apo të tejdukshme në dyer e porta nuk përbëhen nga materiale të sigurta, si dhe nëse ka rrezik që punëtorët të mund të lëndohen nëse dera apo porta copëtohet, sipërfaqet e tilla duhet të jenë të mbrojtura ndaj thyerjes.

9. Dritaret dhe dritaret e kulmit

9.1 Duhet të jetë e mundur që punëtorët në mënyrë të sigurt të hapin, mbyllin, rregullojnë apo fiksojnë dritaret, dritaret e kulmitsi dhe ventilatorët. Kur hapen, ato nuk mund të jenë të pozicionuara ashtu që të përbëjnë rrezik për punëtorët.

9.2 Dritaret dhe dritaret e kulmit duhen projektuar në përputhje me pajisjet apo ndryshe të pajisen me mjete që i mundësojnë të pastrohen pa ndonjë rrezikshmëri për punëtorët që kryejnë atë punë apo për personat tjerë të pranishëm.

9.3. Dritaret, atriomet dhe paravanet me xham duhet të mundësojnë shmangien e efektit të ndriçimit të tepërt, duke pasur parasysh natyrën e punës dhe destinimin e asaj hapësire.

10. Dyshemetë, muret, kulmet dhe plafonët e dhomave

10.1 Dyshemetë e vendeve të punës nuk mund të kenë gunga, vrima apo pjerrina të rrezikshme dhe duhet të jenë të fiksuara, stabile dhe të parrëshqitshme.

10.2 Sipërfaqet e dyshemeve, mureve dhe plafonëve në dhoma duhet të jenë të tilla që të pastrohen e të rregullohen deri në një standard të përshtatshëm të higjienës.

10.3 Murët transparente apo të tejdukshme, e në veçanti ndarjet me xham, në dhoma apo në afërsi të vendeve të punës dhe rrugëve të lëvizjes duhet të jenë të shënjuara qartë dhe të jenë me materiale sigurie, apo të mbuloen nga ato vende apo rrugë lëvizjeje për të mos lejuar që punëtorët të vihen në kontakt me muret apo të lëndohen nëse ato ndarje copëtohen.

10.4 Sipërfaqja e dyshemesë në vend të punës duhet të jetë e tillë që t'i mundësojë punëtorëve liri të mjaftueshme të lëvizjes për të kryer punën e tyre, duke marrë parasysh edhe pajisjet apo aparatet e nevojshme që janë të pranishme.

10.5. Dimensionet e hapësirës dhe vëllimi ajror në hapësira duhet të jenë të mjaftueshme për t'i mundësuar punëtorëve të kryejnë punën e tyre pa rrezik për sigurinë, shëndetin apo mirëqenien e tyre.

11. Rrugët e lëvizjes – sipërfaqet e rrezikshme

11.1. Rrugët e lëvizjes, duke përfshirë shkallët, shkallaret e fiksuar, platformat dhe rampat e ngarkimitduhen kalkuluar, vendosur, shtruar e rregulluar ashtu që të ofrojnë qasje të lehtë, të sigurt dhe të përshtatshme, në mënyrë që të mos rrezikojnë punëtorët e angazhuar në afërsi të këtyre rrugëve të lëvizjes.

11.2. Rrugët që përdoren për lëvizje të këmbësorëve dhe/ose produkteve ndërtimore dhe mallrave tjera, duke përfshirë ato që përdoren për ngarkim dhe shkarkim, duhen dimensionuar në përputhje me numrin e shfrytëzuesve të mundshëm dhe llojin e veprimtarisë që kryhet.

Nëse përdoren mjete transporti në këto rrugë të lëvizjes, duhet të sigurohet hapësirë e mjaftueshme e lirë apo pajisjet adekuate të mbrojtjes për shfrytëzuesit tjerë të vendndërtimit.

Rrugët duhet të jenë të shënjuara qartë, të kontrollohetn dhe mirëmbahen rregullisht.

11.3. Duhet siguruar hapësirë e mjaftueshme ndërmjet rrugëve të lëvizjes së automjeteve dhe dyerve, portave, kalimeve këmbësore, korridoreve dhe kafazit të shkallëve.

11.4. Nëse vendndërtimi ka hapësira me qasje të kufizuar, këto duhen pajisur me pajisje që pengojnë punëtorët e paautorizuar nga hyrja.

Duhen ndërmarrë masa të përshtatshme për të mbrojtur punëtorët që janë të autorizuar të hyjnë në hapësirat e rrezikshme.

Hapësirat e rrezikshme duhen shënjuar qartë me shenja, në pajtim me Rregulloren për Shenja të Sigurisë e Shëndetit.

12. Platforma dhe rampat e ngarkimit

12.1. Platforma dhe rampat e ngarkimit duhet të jenë të përshtatshme për dimensionet e ngarkesave që duhen transportuar.

12.2. Platforma e ngarkimit duhet të kenë së paku një pikë të daljes.

12.3. Rampat e ngarkimit duhet të kenë siguri të mjaftueshme që të mos lejojnë punëtorët të binë nga to.

13. Ndihma e parë

13.1 Punëdhënësi duhet të sigurojë dhënien e ndihmës së parë, si dhe që stafi i trajnuar për ta ofruar atë ndihmë të mund të thirret në çdo moment.

Duhen ndërmarrë masa për të siguruar që punëtorët që janë përfshirë në një aksident apo papritmas janë sëmurë të mund të tërhiqen për trajtim mjekësor.

13.2 Një apo më shumë dhoma të ndihmës së parë duhen siguruar kur shkalla e punimeve apo lloji i veprimtarisë që kryhet kërkojnë të tilla.

13.3 Dhomat e ndihmës së parë duhen pajisur me instalimet dhe pajisjet themelore të ndihmës së parë, si dhe të jenë lehtësisht të qasshme për barelat. Ato duhen shënjuar qartë.

13.4 Përveç kësaj, pajisjet e ndihmës së parë duhet të jenë në dispozicion në të gjitha vendet ku kërkohen nga kushtet e punës.

Këto pajisje duhen shënjuar qartë dhe të jenë lehtësisht të qasshme.

Adresa dhe numri i telefonit për shërbimet urgjente lokale duhet të jenë të vendosura aty ku mund të shihen qartë.

14. Pajisjet sanitare

14.1. Dhomat e zhveshjes (zhveshtoret) dhe dollapët

14.1.1 Të punësuarve duhet siguruar zhveshtore të përshtatshme, nëse ata duhet të veshin uniforma të posaçme të punës, si dhe nëse për arsyet e shëndetit apo moralenuk mund të ndërrohen në ndonjë hapësirë tjetër.

Dhomat e zhveshjes (zhveshtoret) duhet të jenë lehtësisht të qasshme, të kenë kapacitet të mjaftueshëm si dhe të kenë ulëse.

14.1.2 Dhomat e zhveshjes (zhveshtoret) duhet të kenë madhësi të mjaftueshme dhe të kenë mundësi për secilin punëtor, aty ku nevojitet, që të thajë veshmbathjen e punës, veshmbathjen personale, gjërat tjera personale, si dhe për t'i mbyllur ato.

Nëse kërkohet nga rrethanat (p.sh. substancat e rrezikshme, lagështia, papastërtitë), duhen siguruar mundësi për ruajtjen e veshmbathjes së punës në vend të ndarë nga veshmbathjet dhe gjërat personale të punëtorëve.

14.1.3 Duhet të organizohen dhoma të ndara të zhveshjes apo hapësira të ndara për veshje të burrave dhe grave.

14.1.4 Nëse zhveshtoret nuk janë të nevojshme siç kërkohet me pikën 14.1.1 të kësaj Rregulloreje, secili punëtor duhet të ketë një vend në të cilin ai mund të mbyllë veshmbathjet dhe gjërat e tij personale.

14.2. Dushet dhe lavamanet

14.2.1. Nëse kërkohet për shkak të natyrës së punës apo për arsye shëndetësore, punëtorëve duhen siguruar dushe të përshtatshme dhe në numër të mjaftueshëm.

Duhet siguruar mundësi për kabina të ndara dushi apo përdorim të ndarë për burra dhe gra.

14.2.2. Kabinat e dushit duhet të jenë mjaftueshëm të mëdha për t'i mundësuar secilit punëtor që të pastrohet pa pengesa në kushtet e një standardi të përshtatshëm të higjienës.

Dushet duhet të kenë ujë të rrjedhshëm të ngrohtë dhe të ftohtë.

14.2.3. Në rastet kur dushet nuk janë të domosdoshme, në pajtim me fjalinë e parë të pikës

14.2.4. të kësaj Rregulloreje, duhen siguruar një numër i mjaftueshëm i lavamanëve të përshtatshëm me ujë të rrjedhshëm (edhe të nxehtë sipas nevojës) në afërsi të vendeve të punës dhe zhveshtoreve.

Duhet siguruar edhe lavamanë të posaçëm, apo përdorim të ndarë për burra e për gra, kur kjo kërkohet për arsye morale.

14.2.5. Kur ndarjet hapësinore të sallave, dushet dhe lavamanët janë të ndarë nga zhveshtoret duhet të ketë qasje të lehtë ndërmjet këtyre të dyjave.

14.3. Tualetet dhe lavamanët

Duhet siguruar hapësira të posaçme me numër adekuat të tualeteve dhe lavamanëve për punëtorë në afërsi të vendeve të punës, dhomave të pushimit, zhveshtoreve si dhe kabinat që kanë dushe apo lavamanë.

Duhet siguruar lavamanë të posaçëm për përdorim të ndarë për burra e gra.

15. Dhomat e pushimit dhe hapësirat e akomodimit

15.1 Kur siguria apo shëndeti i punëtorëve, e posaçërisht kur kërkohet për shkak të llojit të veprimtarisë që kryhet apo pranisë së një numri të caktuar të punëtorëve, si dhe natyrës së

largët të lokacionit, punëtorëve duhet t'ju sigurohen dhoma pushimi lehtësisht të qasshme dhe hapësira akomodimi.

15.2 Dhomat e pushimit dhe hapësirat e akomodimit duhet të jenë mjaftueshëm të mëdha dhe të pajisen me numër adekuat të tavolinave e ulëseve me mbështetëse për numrin e punëtorëve në fjalë.

15.3 Nëse mundësitë e këtij lloji nuk ekzistojnë, duhen siguruar hapësira tjera në të cilat punëtorët mund të qëndrojnë gjatë pushimit në punë.

15.4 Hapësirat e fiksuara të akomodimit, përveç nëse përdoren vetëm në raste të jashtëzakonshme, duhet të kenë pajisje të mjaftueshme sanitare, dhomë pushimi dhe dhomë për kohë të lirë.

Ato duhet të pajisen me shtretër, dollapë, tavolina e ulëse me mbështetëse, duke marrë parasysh numrin e punëtorëve, si dhe të ndahen për punëtorët e të dy gjinive, kurdo që është e mundur.

15.5 Duhet marrë masa të përshtatshme për mbrojtjen e atyre që nuk pinë duhan ndaj parahatisë që shkaktohet nga tymi i duhanit në dhoma pushimi dhe hapësira të akomodimit.

16. Gratë shtatzëna dhe nënat gjidhënëse

Punëtorët shtatzëna dhe nënat gjidhënëse duhet të kenë mundësi të shtrihen për pushim në kushte të përshtatshme, sipas nevojës.

17. Punëtorët e me nevoja të veçanta

Vendet e punës duhen organizuar për të marrë parasysh punëtorët me nevoja të veçanta, sipas nevojës.

Kjo dispozitë vlen sidomos për dyert, rrugët e kalimit, shkallët, dushet, lavamanët, tualetet dhe vendet e punës që përdoren apo shfrytëzohen drejtpërdrejt nga ata.

18. Dispozita të ndryshme

18.1. Rrethina dhe perimetri i zonës duhet të jenë të shënuara dhe të vendosura ashtu që të jenë qartë të dukshme dhe të identifikueshme.

18.2. Punëtorët duhet të kenë sasi të mjaftueshme, të ujit të pijes në vendndërtim dhe mundësisht një pije tjetër të përshtatshme joalkoolike.

18.3. Punëtorët duhet që:

- të kenë të siguruar mundësitë për të marrë racionet e tyre ushqimore në kushte të kënaqshme,

- kudo që është e mundur, të kenë të siguruar mundësitë për të përgatitur ushqimet e tyre në kushte të kënaqshme.

18.4. Punëtorët duhet të mbrohen nga ndikimet atmosferike që mund të ndikojnë në shëndetin dhe sigurinë e tyre.

18.5. Kërkesat tjera të Rregullores për Kërkesat minimale të vendit të punës zbatohen në vendndërtim nëse është e nevojshme.

KËRKESAT MINIMALE TË SIGURISË DHE SHËNDETIT PËR VEPRIMTARINË E PUNËS NË VENDNDËRTIM

Përmendur në nenin 9 dhe nenin 11 të Rregullores

Vërejtjet paraprake

Detyrimet e përcaktuara me këtë Shtojcë zbatohen kurdo që kërkohet sipas veçorive të vendndërtimit, veprimtarisë, rrethanave apo rrezikshmërisë.

1. Puna në lartësi

1.1 Rënia nga lartësia duhet të parandalohet fizikisht, posaçërisht me anë të kornizave të forta, të cilat janë mjaftueshëm të larta dhe kanë së paku një mbrojtëse fundore, një mbajtëse anësore kryesore dhe një të ndërmjetme ose alternativë ekuivalente.

1.2 Në parim, puna në lartësi duhet të kryhet vetëm me pajisjet e duhura apo me anë të pajisjeve të mbrojtjes kolektive, si kornizat metalike, platformat apo rrjetet e sigurisë.

Nëse përdorimi i pajisjeve të tilla nuk është i mundur për shkak të natyrës së punës, duhen siguruar mjete të përshtatshme të qasjes, si dhe rripa sigurie e metoda të tjera të ancorimit për mbrojtje.

2. Sigurimi i vendit të punës në lartësi dhe hapësirave përreth

2.1. Për të shmangur rreziqet ndaj punëtorëve dhe personave të tjerë, hapësirat mbi të cilat kryhet puna në lartësi duhen siguruar mirë.

2.2. Sigurimi i mirë i hapësirave të rrezikuara duhet trajtuar përmes mënyrave të mëposhtme:

2.2.1. Ndalimit të operimit,

2.2.2. Përdorimit të strukturave mbrojtëse në nivel të punës në lartësi apo përdorimi i konstruksioneve rrethuese,

2.2.3. Vendosjes së parmakëve me shufra të dyfishta në lartësi së paku 0,9 m, ku shufrat fiksohen në shtylla bartëse me kapacitet të mjaftueshëm të mbajtes së asaj peshe për punë afatshkurtëra nëse vëllimi i punës nuk tejkalon një ndërrim pune, mund të përdoren mjete e materiale të thjeshta, dhe është e mjaftueshme të kufizohet hapësira e rrezikuar me shufratë njëfishta, eventualisht edhe me litar të tendosur në lartësi prej 0,9 m.

2.2.4. Përmes caktimit të një punëtori kujdestar të emëruar për kohën e rrezikut.

2.3 Zona e mbrojtur që shënon hapësirën e rrezikuar me anë të rrethojës duhet të ketë gjerësi që nga skaji i hapësirës së punës apo dyshemesë së saj prej së paku:

2.3.1. 1.5 m për punë në lartësi prej 3 deri në 10 m;

2.3.2. 2 m për punë në lartësi prej 10 deri në 20 m;

2.3.3. 2.5 m për punë në lartësi prej 20 deri në 30 m;

2.3.4. 1/10-ën e lartësisë së objektit kur puna kryhet në lartësi prej më shumë se 30 m.

2.4. Në vendet e transportimit të materialeve në lartësi të mëdha me ndihmën e pajisjeve bartëse (manuale apo makinerike), zona e mbrojtur duhet zgjeruar për 1 m në secilën anë që nga profili i dyshemesë bartëse të ngarkesës së transportuar, si dhe duhet shënjuar.

3. Punimet në kulme

3.1. Punimet që duhen kryer në sipërfaqe të pjerrëta bëhen nga punëtori kompetent, si dhe duhen marrë masat e duhura të sigurisë.

3.2. Për punimet që kryhen në një pjesë të kulmit, duhen vendosur një numër i mjaftueshëm i shkallëve dhe dërrasave të qëndrueshme të krijuara nga materiale të përshtatshme në kulm.

3.3. Duhet siguruar edhe mbrojtëse apo platforma të përshtatshme në skajin e kulmit të objekteve si silosi etj., kulmi i të cilëve përbëhet nga materiale metalike, për të penguar rënien e punëtorëve.

3.4. Duhet marrë edhe masa për të parandaluar rënien e materialeve, veglave apo edhe objekteve tjera nga kulmi.

3.5. Kur punëtorët duhet të punojnë mbi apo afër kulmit apo në ndonjë sipërfaqeje tjetër që përbëhet nga materiale të thyeshme përmes të cilave është e mundshme rënia, duhen marrë masa parandaluese për të siguruar që ata të mos ecin p në sipërfaqen me materiale të thyeshme apo që të binë në tokë padashje.

Në rast se nuk është e mundur të përdoren masa parandaluese kolektive, si për shembull shtrirja e një rrjeti, punëtorët duhet të lidhen mirë me rripa apo litarë të përshtatshëm sigurie.

4. Hedhja e materialit dhe copëzave

4.1. Hedhja e materialeve dhe copëzave, mbetjeve të substancave ndërtimore, si dhe materialeve në vende pune më të ulëta, rrugë apo sipërfaqe të ngjashme lejohet vetëm në rrethanat që:

4.1.1. vendi i hedhjes duhet të sigurohet (me izolim, ndërprerje të operimit, ruajtje), që të mos lejohet hyrja e personave dhe rrethina e tij të mbrohet nga rënia e materialit apo copëzave të elementit të cilat shpërndahen apo kërcejnë aksidentalisht;

4.1.2. materiali duhet të hidhet në njësi të mbyllura deri tek vendi i deponimit.

4.2. Ndalohet hedhja e materialeve dhe copëzave në rastet kur nuk është e mundur të parashihet me siguri vendi i goditjes, sidomos për fletëzat e çelikut, pllakat apo elementet për mbulimin e kulmit, që mund të tërheqin punëtorët poshtë.

4.3. Duhet ndërmarrë masa mbrojtëse, nëse vërehet pluhuri ose ndonjë efekt tjetër i padëshirueshëm nga hedhja e materialeve.

5. Objektet në rënie

5.1 Kurdo që teknikisht është e mundur, punëtorët duhen mbrojtur nga objektet në rënie me metoda të mbrojtjes kolektive,

5.2 Materialet dhe pajisjet duhen shtruar apo paluar në atë mënyrë që të pengohet rënia apo rrëshqitja e tyre.

5.3 Rrugët e kalimit në vendndërtim duhen mbuluar kurdoherë që nevojitet, apo të ndalohej edhe qasja në zona të rrezikuara.

5.4 Nëse rruga për këmbësorë, për shkak të arsyeve të punës në lartësi, ngushtohet apo është zhvendosur apo është bërë pjesë e rrugës, shiriti i këmbësorëve duhet të ndahet nga profili gjatësor i rrugës me rrethojë mbrojtëse me mbrojtëse të dyfishta me lartësi së paku 1.1 m, të mbulohet me rrjet apo pëlhurë kundër ujit apo baltës që hidhen nga mjetet transportuese dhe të bëhet nivelizimi i lartësive për t'ju shmangur parregullsitë eventuale të lartësive ndërmjet rrugës dhe shiritit për këmbësorë.

6. Punimet e dheut, gërmimet, pusët, punimet nëntokësore dhe tunelet

6.1 Duhet ndërmarrë masa të përshtatshme mbrojtëse gjatë gërmimeve, shpimit të puseve, punimeve nëntokësore apo tuneleve ashtu që të:

6.1.1. Përdoret penda mbrojtëse apo edhe pjerrinat;

6.1.2. Parandalohen rreziqet e rënies së punëtorëve, materialeve, objekteve apo vërshimeve;

6.1.3. Sigurohet qarkullim i mjaftueshëm i ajrit për frymëmarrje të rregullt nëpërmes ventilimit në vendet e punës në mënyrë që ato të mos jenë të rrezikshme apo të dëmshme për shëndetin e punëtorit;

6.1.4. Mundësohet arritja e punëtorëve në vendet e sigurta në rast rreziku nga zjarri, rrjedhe uji apo shembje materiale.

6.2 Para se të fillojë gërmimi, duhet marrë masa për të identifikuar dhe zvogëluar deri në minimum ndonjë rrezik për shkak të kabllave nëntokësore dhe instalimeve tjera të shpërndarjes.

6.3 Duhet siguruar edhe rrugë të sigurta të hyrjes dhe daljes deri tek gërmimi.

6.4 Pirgjet e dheut (dheu i grumbulluar), materialet dhe automjetet lëvizëse duhen mbajtur larg gërmimeve; duhen vendosur mbrojtëset e përshtatshme sipas nevojës.

6.5 Në rastet të gërmimit dhe punëve të dheut, për të shmangur rrezikimin e personave që punojnë aty apo që janë në afërsi, pjesa anësore e gërmimeve duhet të sigurohet me materiale të përshtatshme, në sasi dhe cilësi të mjaftueshme; nëse është e nevojshme duhet të mirren edhe masa tjera mbrojtëse të përshtatshme.

6.6 Sigurimi i cilësdo pjesë të gërmimeve, pusit, punimeve të dheut apo tuneleve me dërrasa të përshtatshme apo mënyra të tjera duhet të bëhet nga punëtorë me përvojë, nën mbikëqyrjen e menaxherit të vendndërtimit apo personit të caktuar nga ai.

6.7 Shtyllat dhe dërrasat mbështetëse që përdoren duhet të jenë të prodhuara nga materiale të forta, të mos kenë defekte të dukshme, të jenë mjaft të qëndrueshme, si dhe të mirëmbahen në mënyrë të rregullt.

6.8 Në gërmime më të thella sesa 120 cm, muret anësore duhen fortifikuar me mbështetje të përshtatshme apo ankorim, ndërsa skajet e dërrasave që përdoren për mbështetje do të jenë 20 cm më të larta sesa skaji i sipërm i gërmimit.

6.9 Çdo pjesë e punimeve të gërmimit, pusit, dheut apo tuneleve ku personat punojnë duhet të kontrollohet nga menaxheri i vendndërtimit apo personi që caktohet nga ai së

paku një herë në ditë gjatë periudhës së punës së atyre personave. Në rastet kur punimet bëhen 2 m nën nivelin e sipërfaqes së tokës, dyshemeja dhe skaji më i lartë i pusit duhet kontrolluar para fillimit të secilit ndërrim punëtorësh.

6.10 Dosja që përgatitet nga personi që kryen kontrollin, siç përcaktohet me pikën 6.9 të kësaj Shtojce, do t'i bashkëngjitet dosjes së punimeve të ndërtimit, duke përfshirë datën e kontrollit, rezultatet, si dhe të jetë e nënshkruar nga personi që e përgadit atë.

6.11 Në rast se ka mundësi që gërmimet apo punimet e dheut të dobësojnë sigurinë e cilësdo strukturë, duhen ndërmarrë masat e sigurisë që kërkohen para fillimit të atyre punimeve gërmuese.

6.12 Operatorët dhe vozitësit e automjeteve, makinerisë gërmuese dhe manipulimit të materialeve duhet të kenë trajnim të posaçëm.

6.13 Duhet marrë masa parandaluese për të siguruar që automjetet, makineria gërmuese dhe manipuluese e materialeve të mos binë brenda gërmimit apo në ujë.

6.14 Kudo që është e mundur, makineria gërmuese dhe ajo për trajtimin e materialeve duhet të jetë e pajisur për të mbrojtur vozitësin apo operatorin nga ndrydhja në rast përmbysjeje të makinësi dhe nga objektet në rënie.

7. Rrethina e gërmimeve

7.1. Është e ndaluar vendosja e materialeve në tokë afër gërmimeve, pusit apo kanaleve në atë mënyrë që rrezikon personat që punojnë në pjesën e poshtme të gërmimeve.

7.2. Kur punimet e gërmimit, puseve apo kanaleve bëhen në ndonjë fushë, ato duhen rrethuar me parmakë (rrethojë) mbrojtës me lartësi prej së paku 90 cm si dhe merren masa tjera të përshtatshme të sigurisë për të mbrojtur punëtorët dhe kalimtarët nga rënia në gropë.

7.3 Para fillimit të punimeve gërmuese në zona të banuara, sipërfaqja e gërmimit duhet rrethuar me rrethojë me strukturë fizikisht të qëndrueshme me lartësi mesatare prej 2 metrash, ndërsa kjo rrethojë duhet mbajtur deri në fund të ndërtimit.

7.4 Shenja paralajmëruese duhet vendosur tek gërmimet në afërsi me rrugët publike apo ato që ndikojnë tek to. Gjatë natës dhe në kohë të dukshmërisë së ulët, këto duhen pajisur me ndriçim të kuq paralajmërues në fillimin dhe fundin e gërmimeve, eventualisht edhe në vende të tjera të rrezikuara në kushtet aktuale. Dritat paralajmëruese përgjatë rrugëve mund të jenë në distancë maksimale prej 50 m nga njëra tjetra.

7.5 Në punime gërmimi më të thellë sesa 0,5 m, duhen krijuar vendkalime të sigurta me gjerësi së paku prej 0,75 m përtej tyre. Në vende publike, pa marrë parasysh thellësinë e gërmimit, duhen instaluar vendkalime me gjerësi së paku 1,5 m. Vendkalimet mbi gërmimet në thellësi prej deri në 1,5 m duhen pajisur me parmakë me një shufër të vetme në dy anë, me lartësi 0.9 m dhe në vende publike me parvaz (prag i ngritur) mbrojtës në pjesën e poshtme në të dyja anët. Vendkalimet mbi gërmime në thellësi mbi 1,5 m duhen pajisur me parmakë (rrethojë) me shufra të dyfishta me parvaz mbrojtës dyshemeje, në të dyja anët.

8. Punimet e rrënit

8.1 Në rastet kur rrënimi i një objekti apo konstruksioni mund të paraqesë rrezik, duhen marrë masa, metoda dhe procedura përkatëse të mbrojtjes;

8.2 Punimet e rrënimt duhen planifikuar dhe ndërmarrë vetëm nën mbikëqyrjen e një personi kompetent.

8.3 Para fillimit të punimeve të rrënimt dhe gjatë kryerjes së këtyre punimeve, të gjitha masat duhen ndërmarrë për të parandaluar ekspozimin e punëtorëve ndaj rreziqeve për shkak të zjarrit, eksplozimit që mund të ndodh për shkak të rrjedhës, mbledhjes së gazit, avullit apo vërshimeve.

8.4 Është e ndaluar të mbingarkohet një pjesë e konstruksionit apo strukturës me materiale të panevojshme në atë mënyrë që të ekspozojnë punëtorët ndaj rrezikut.

8.5 Punimet vijuese duhen kryer vetëm nën mbikëqyrjen e drejtpërdrejtë të menaxherit të vendndërtimit apo personit të caktuar nga ai që është kompetent për punë të tilla të caktuara, dhe me masat e nevojshme për të kryer punët pa rrezik për punëtorët:

8.5.1. Rrënimi i një objekti, strukture tjetër apo konstruksioni nëntokësor, plotësisht apo pjesërisht, që bart rrezikun e kolapsit në veçanti;

8.5.2. Prerja e ndonjë pjese mbështetëse që përbëhet nga betoni apo metali, e cila përbën pjesë të objektit, konstruksionit nëntokësor apo ndonjë konstruksioni tjetër që është duke u rrënuar, apo ndonjë strukture metalike;

8.5.3. Në rast se ndonjë pjesë e kornizës së konstruksionit që tërësisht apo pjesërisht mbështetet tek një objekt apo konstruksion nëntokësor ndahet nga objekti apo konstruksioni nëntokësor.

8.6 Para fillimit të punimeve në rrënim dhe gjatë kryerjes së atyre punimeve, duhen ndërmarrë masa adekuate mbrojtëse për të mbrojtur punëtorët nga rreziqet që rezultojnë nga brishtësia apo jostabiliteti i përkohshëm i një strukture. Masat mbrojtëse duhen marrë me pjesë mbështetëse mjaftueshëm të forta për të parandaluar rënien e ndonjë pjese të konstruksionit, si dhe për të parandaluar personat që t'i ekspozohen rrezikut.

8.7 Para fillimit të ndonjë punimi në rrënim si dhe gjatë kryerjes së punimeve të tilla, duhen marrë masa sigurie duke krijuar rrethojë në afërsi të objektit për të mbrojtur kalimtarët.

Në zona të pabanuara, nuk është e nevojshme vendosja e rrethojave nëse sigurohen parrmakë të përshtatshëm apo shirita paralajmërues me lartësi së paku prej 0,9 m lartësi në distancë prej së paku 8 metrash, si dhe në rast se objekti është më i lartë se 8 metra, atëherë aq larg sa lartësia e objektit, për të penguar njerëzit nga afrimi tek vendndërtimi e rrënimt.

8.8 Hyrja e personave të paautorizuar në vendndërtim ku kryhen punë rrënimi është e ndaluar; kjo duhet të jetë e shënuar me tabelë të dukshme.

KËRKESAT MINIMALE TË SIGURISË DHE SHËNDETIT PËR PAJISJET E PUNËS NË VENDNDËRTIM

Përmendur në nenin 9 dhe nenin 11 të Rregullores

Vërejtje paraprake

Detyrimet e përcaktuara me këtë Shtojcë vlejné kurdo që është e nevojshme për shkak të veçorive të vendndërtimeve, veprimtarisë, rrethanave apo rrezikut të caktuar.

Kjo shtojcë plotëson dispozitat e përgjithshme në lidhje me shfrytëzimin e skeleve, pajisjeve bartëse dhe ngritëse, instalimet, makineritë dhe pajisjet tjera të përmendura me Rregulloren (MPMS) 05/2014 për Kërkesat Minimale të sigurisë dhe shëndetit në përdorimin e pajisjeve të punës në vendin e punës.

1. Skelet

1.1 Të gjitha llojet e skeleve duhet të jenë të projektuara, ndërtuara e të mirëmbajtura në mënyrë të mirëfilltë, për të siguruar që ato të mos lëvizin apo rrëzohen aksidentalisht.

1.2 Asnjë lloj sistemi skelesh nuk mund të montohet, ndryshohet apo çmontohet pa mbikëqyrjen e drejtpërdrejtë të menaxherit të vendndërtimit apo personit të caktuar nga ai. Personat që janë udhëheqës në këtë drejtim duhet të jenë kompetentë dhe me përvojën e duhur. Çdo herë para përdorimit, materialet që përdoren për skele duhen kontrolluar nga menaxheri i vendndërtimit apo personi i caktuar nga ai.

1.3 Të gjitha llojet e skeleve dhe të gjitha pjesët e lidhura me to duhet të jenë me materiale të forta dhe të përshtatshme në mënyrë të duhur. Pjesët dhe pajisjet metalike që përdoren në skele duhet të jenë me materiale të përshtatshme dhe rezistuese ndaj vjetërimit dhe defekteve tjera të dukshme. Materialet nga druri që përdoren për skele, shkallë dhe për shkallë palosëse nuk duhet të jenë të ngjyrosura apo të veshura me materiale të tjera.

1.4 Platformat e punës, platformat e lëvizjes dhe shkallët e skeleve duhen ndërtuar, dimensionuar, mbrojtur dhe shfrytëzuar në atë mënyrë që parandalon personat nga rënia apo ekspozimi ndaj objekteve në rënie. Nuk duhet të përdoren litarë me defekte.

1.5 Shtyllat e skeleve duhet të:

1.5.1. jenë të ngritura në kënd të drejtë sa është e mundur;

1.5.2. jenë të afërta me njëra-tjetrën sipas mundësisë për të siguruar stabilitet të skeleve, ndërsa distanca mes shtyllave nuk mund të tejkalojë 3 metra.

1.6 Rrëshqitja, mbështetja në tokë apo lëvizja në cilëndo mënyrë e shtyllave duhet parandaluar.

Trajt lidhëse duhet të jenë sa më horizontale dhe të fiksuara për shtylla. Shtresat që formojnë platformën duhet të jenë të fiksuara fort me trarët apo shtyllat lidhëse. Në rastet kur muri mbështet njërin skaj të shtresës apo trarëve lidhës, duhet penguar largimin nga muri dhe fundi i shtresave në anën e brendshme të murit duhet të jetë i fiksuar mirë dhe mjaftueshëm.

1.7 Për të siguruar stabilitetin të gjitha llojet e skeleve duhen mbështetur mirë me shtylla mbështetëse të mjaftueshme e të përshtatshme apo shtylla të kombinuara. Pajisjet që

përdoren për mbështetjen e skeleve duhet të jenë mjaftueshëm të forta, të përshtatshme dhe të sigurt.

Është e ndaluar të përdoren tulla, gypa kanalizimi, kuti druri, kuti apo materiale të papërshtatshme për ndërtimin dhe mbështetjen e skeleve. Mund të përdoren materiale që janë rezistente dhe fizikisht të qëndrueshme.

Për të përdorur një pjesë të objektit apo ndonjë strukturë tjetër si mbështetje për skelet apo shkallët palosëse, ai objekt apo strukturë duhet të jetë i fortë dhe i qëndrueshëm.

1.8 Nuk lejohet përdorimi i skeleveqë janë pjesërisht të palidhura apo pjesërisht të ndërtuara. Megjithatë, në rastet e tilla kur kemi skele që për shkak të nevojave që lihen pjesërisht të palidhura apo pjesërisht të ndërtuara, duhet përdorur shenjat paralajmëruese, të vëna në pajtim me Rregulloren për Shenja Sigurie e Shëndeti, që ndalojnë përdorimin e skeleve pjesërisht të lidhura apo pjesërisht të formuara duhen vendosur në vende të dukshme, ndërsa vendkalimet që sigurojnë qasje në ato skele duhen bllokuar me parrakë të përshtatshëm.

1.9 Mirëmbajtja e skeleve duhet bërë në mënyrë të duhur, ndërsa të gjitha pjesët duhen fiksuar mirë dhe në mënyrë të sigurt.

2. Skelet e varura

2.1. Përdorimi i pajisjeve ngarkuese në ngritjen apo zbritjen e skeleve të varura do të lejohet sipas kushteve të mëposhtme:

2.1.1. Ato duhet të jenë mjaftueshëm të forta dhe të mirëmbajtura;

2.1.2. Skelet duhet të jenë të fiksuara mirë në pikën ku vendosen;

2.1.3. Komponentët e ngritura janë vendosur në fund të skelës për aq sa është e mundur, si dhe të lihen të tendosura;

2.1.4. Pajisjet bartëse, si kranet, etj., janë pajisur me frena apo mekanizma të tjerë të ndalimit;

2.1.5. Nëse përdoren kranet me skele të varura, litari duhet të lidhet së paku në secilën pulexhë në nivelin më të ulët të skelës, si dhe gjatësia e secilit litar duhet paraqitur dukshëm në kran.

2.2. Shkelëset që përdoren për skelet e varura duhet të jenë mjaftueshëm të gjata dhe të forta, si dhe të fiksohen e të mbështeten sipas nevojës.

2.3. Në rast se përdoren pesha balancimi me shtyllat mbështetëse, pesha e balancimit duhet të fiksohet mirë mbi shtyllat mbështetëse.

2.4. Skelet e varura duhet të lirohen nga të gjitha llojet e pengesave në ngritje apo në zbritje, si dhe të projektohen në atë mënyrë që të parandalojnë rënien e veglave dhe pajisjeve. Të dy skajet duhet të kenë mekanizma për të penguar lëvizjen.

2.5. Pajisjet ngritëse, si litarët, zinxhirët, etj., të skeleve të varura duhet të jenë të lidhura mirë me shtresat e lëvizjes, mbështetjet tjera, kornizën e platformës së punës, ose cilëndo pajisje ngritëse, si dhe të mbahen të shtrënguara mirë.

2.6. Duhet marrë masat e nevojshme që pengojnë përmbysjen, lakimin apo dridhjen e skeleve të varura.

2.7. Asnjë material tjetër përveç kavove të çelikut apo litarit të standardizuar me kapacitetin e duhur të ngarkesës, nuk mund të përdoret për qëllime të bartjes në skelet e varura.

2.8. Në rast se përdoren kafazë, shporta, ulëse të ngritura me pulexha e pajisje të ngjashme për skelet e varura:

2.8.1. Pajisjet e tilla duhet të jenë mjaftueshëm të qëndrueshme, përbëra nga me materiale të forta dhe të jenë në gjendje të mirë;

2.8.2. Ato duhen vendosur, mbështetur e lidhur mirë me instalimet e tjera sipas nevojës.

2.8.3. Duhet marrë masat e nevojshme për të penguar rrotullimin, përmbysjen e kafazëve, shportave apo pajisjeve të ngjashme, si dhe për të penguar rënien e punëtorëve nga këto;

2.8.4. Thellësia e shportave, kafazëve apo mbajtësve të tjerë duhet të jetë së paku 0,9 m, ndërsa instalimi dhe përdorimi i tyre duhet të bëhen nën mbikëqyrjen e menaxherit të vendndërtimit apo personit të caktuar nga ai.

3. Skelet mobile

3.1. Të gjitha pjesët mbështetëse që përdoren për ndërtimin e skeleve mobile duhet të jenë me materiale të forta, të përkryera e të qëndrueshme.

3.2. Është e ndaluar të vendosen skelet mobile mbi skele të fiksuara. Ky aplikim lejohet vetëm në rast se ka hapësirë mjaftueshëm të gjerë dhe shtyllat mbështetëse janë të fiksuara mirë në platformë.

3.3. Skele që lëvizin në rrota apo shina:

3.3.1. Duhet ngritur në sipërfaqe pa pjerrina, të forta dhe të rrafshta;

3.3.2. Duhet të jenë të fiksuara për të penguar ndonjë lëvizje kur personat punojnë mbi to;

3.3.3. Duhet të kenë shkallë të përshtatshme për ngjitje dhe zbritje, si dhe shkallët duhet të jenë të fiksuara mirë për skele.

3.4 Skelet mobile duhet të sigurohen të mos kenë lëvizje spontane.

4. Ngarkesat mbi skele

4.1 Shpërndarja e ngarkesës në skele duhet të jetë sa më e balancuar që është e mundur, si dhe skelet nuk mund të mbingarkohen.

4.2 Lëvizja apo vendosja e materialeve në skele bëhet në atë mënyrë që të shmangët dridhja e skeleve.

4.3 Nuk mund të mbahen materiale të panevojshme përveç atyre që kërkohen nga puna që kryhet mbi skele.

5. Kontrollimi i skeleve

Për skelet apo kafazët, shportat dhe pajisjet e ngjashme që përdoren në një vendndërtim për të cilat vlejnjë dispozitat e kësaj Rregulloreje, vlejnjë detyrimet vijuese:

5.1. Personi i caktuar nga menaxheri i vendndërtimit duhet t'i kontrollojë:

- 5.1.1. Para se të vihen në punë;
 - 5.1.2. Vijimisht, në intervale periodike, së paku çdo 7 ditë;
 - 5.1.3. Pa kurrfarë vonese, pas çdo modifikimi, periudhe mosshfrytëzimi, ekspozimi ndaj motit të keq apo dridhjeve sizmike, ose rrethanave të tjera që mund të kenë ndikuar në qëndrueshmërinë apo stabilitetin e tyre.
- 5.2. Dosja e kontrolleve duhet të mbahet në formë të shkruar, të nënshkruhet nga personi që bën kontrollin, si dhe të bashkëngjitet si pjesë e dokumentacionit të ndërtimit.

6. Platformat e punës

Çdo platformë pune ku ka mundësi që personi të bie nga lartësi prej 2 metrash:

- 6.1. Duhet të përbëhet nga dërrasa të ngjitura apo shkelëse metali. Platformat e punës duhen përforcuar, ashtu që dërrasat e tyre të mos lëvizin, si dhe distanca ndërmjet dy dërrasave apo shkelëseve metalike të mos tejkalojë 3 centimetra;
- 6.2. Dërrasat apo shkelëset e metalit që formojnë platformën e punës duhen lidhur dhe fiksuar mirë me njëra-tjetrën dhe me shtyllat e trarët e skeleve;
- 6.3. Platforma e punës duhet të jetë mjaftueshëm e gjerë dhe kjo gjerësi nuk mund të jetë më pak se 80 cm. Platforma e punës duhet të jetë e gjerë mjaftueshëm për të mbuluar distancën ndërmjet shtyllave në të cilat mbahet;
- 6.4. Të gjitha pjesët që formojnë platformën e punës duhet të jenë mjaftueshëm të forta dhe të përbëhen nga materiale të qëndrueshme dhe të sigurta;
- 6.5. Në rast se kryhen punime në fund të mureve, platforma e punës duhet të zgjatet së paku 60 cm përtej fundit të murit;
- 6.6. Distanca ndërmjet skajeve të platformës dhe strukturës nuk mund të shkojë përtej 25 cm.

7. Parmakët dhe parapetet

- 7.1. Në të gjitha katet e ndërtimit ku punojnë punëtorët, të gjitha hapësirat, këndet dhe skajet duhen pajisur me parmakë të fortë deri në lartësi prej së paku 90 cm për të penguar rënien dhe lëndimin e punëtorëve, në lartësi minimale prej 2 metrash. Ky parmak do të jetë në formën e perdes për të mbuluar të gjithë hapësirën, ose të ketë së paku një shufër të mesit dhe një shufër të sipërme që vazhdon në lartësi prej 90 cm. Distanca vertikale ndërmjet dyshemesë së parmakut dhe shufrës së mesme, si dhe distanca vertikale ndërmjet shufrës së mesme dhe asaj të sipërme nuk do të tejkalojë 50 cm. Në rast se parmakët e përshtatshëm bllokojnë qasjen në kate ku nuk kryhen punë, nuk është e domosdoshme të mbulohen këndet dhe anët e dyshemeve të tilla.
- 7.2. Kudo që është e domosdoshme, perdet, mbulesat e sigurisë dhe masa të tjera sigurie duhen ndërmarrë për të penguar rënien e materialeve dhe veglave.
- 7.3. Të gjitha hapësirat në kat (kabinat e liftit, kabinat e dritës, etj.) duhen mbuluar e rrethuar me parmakë të përshtatshëm në mënyrë të sigurt për të parandaluar rënien e punëtorëve.
- 7.4. Çdo platformë pune e formuar së paku 2 metra mbi nivelin e sipërfaqes duhet rrethuar me parmakë me dy shufra me lartësi minimale prej 90 cm në të gjitha anët. Distanca

ndërmjet dy shufrave paralele nuk duhet të shkojë përtej 45 cm. DysHEMEJA e platformës duhet rrethuar me parvazë të qëndrueshëm fizikisht me lartësi minimale prej 10 cm ashtu që të pengohet rënia e veglave apo materialeve.

7.5. Parmakët dhe përforcuesit e drurit duhen vendosur në pjesët e brendshme të shtyllave mbështetëse për të parandaluar lëvizjen së jashtmi.

7.6. Platformat e punës në pjesën e objektit të skeleve të fiksuara ka mundësi të mos rrethohen. Megjithatë, parmakët duhet të rrethojnë të gjitha anët e platformave të punës në skelet e varura.

7.7. Parmakët apo pajisje tjera efektive duhen vendosur në shkallë që të pengohet rënia e personave.

7.8. Parmakë të përshtatshëm me forcë të mjaftueshme në lartësi prej së paku 90 cm duhen siguruar në të gjitha anët e korridoreve të shkallëve në mbikalime.

7.9. Sa i përket parmakëve që përdoren në mbikalime, kërkesat e kësaj Rregulloreje vlejné për parmakët që duhen përdorur në platforma pune.

7.10. Çdo parmak apo kafaz duhet të jetë nga nga materiali i fortë, i sigurtë, pa kurrfarë defekti, si dhe duhet të mirëmbahen.

7.11. Ngritja, vendosja, modifikimi substancial, shkëputja e parmakëve mbrojtës si dhe të gjitha materialet që përdoren për këto qëllime, duhen bërë nga persona me përvojë, nën mbikëqyrjen e drejtpërdrejtë të menaxherit të vendndërtimit apo personit të caktuar nga ai.

7.12. Asnjë punëtor nuk duhet të punojë në kafazët apo parmakët mbrojtës, tek të cilët është e mundur që të përdoren materiale eksplozive në apo afër parmakut apo kafazit mbrojtës, si dhe ku mund të ndikohet forca e stabilitetit të parmakut të tillë mbrojtës apo pjesëve të tij.

8. Shkallët portabile

8.1. Shkallët portabile duhet të jenë me materiale të forta të lidhura mirë dhe të mirëmbajtura. Ato duhen përdorur për destinimin e vet, në vende të përshtatshme, si dhe në pajtim me qëllimin e tyre.

8.2. Ndalohet përdorimi i shkallëve portabile të cilave ju mungon apo e kanë të prishur shkelësen.

8.3. Shkelëset e shkallëve nuk duhet vetëm të jenë të gozhuara në shtylla mbështetëse, por të jenë të vendosura në dhëmbëzorë nëpër shtylla dhe të fiksuara mirë. Megjithatë, dispozitat e kësaj pike nuk vlejné për shkallët e metalit.

8.4. Distanca ndërmjet shkelëses së shkallëve nuk mund të jetë më e madhe se 30 cm.

8.5. Shkallët portabile më të gjata se 4 metra duhet të jenë nga gypat e çeliktë apo profilet metalike.

8.6. Skaji i sipërm i shkallëve në pozicion të drejtë dhe të ngritur duhet fiksuar në vendin ku mbështetet. Në rast se nuk është e mundur të fiksohet skaji i sipërm i shkallës, shkalla fiksohet mirë në tokë. Në rast se nuk është e mundur të fiksohet mirë shkalla në skajin e sipërm apo në tokë, një punëtor duhet ta mbështettë njëjtën në tokë për të parandaluar rrëshqitjen e saj. Shkallët vendosen në terren e sipërfaqe të fortë, si dhe përforcohen në atë mënyrë që të shmangët dridhja dhe përkulja e tepërt.

8.7. Në rast se përdoren shkallët portabile si mënyrë e ngjitjes apo si vend pune, shkalla gjithmonë duhet të zgjatet së paku 100 cm përtej pikës së fundit mbështetëse të saj.

9. Pajisjet ngritëse

9.1. Të gjitha pajisjet e ngritjes dhe aksesorët, përfshirë elementet, shtojcat, ankorimet dhe mbështetjet e tyre, duhet të :

9.1.1. jenë të projektuara dhe të ndërtuara në mënyrë të duhur, dhe të jenë mjaftueshëm të forta për përdorimin që synohet;

9.1.2. jenë të instaluar dhe të përdoren si duhet;

9.1.3. mbahen në gjendje të rregullt pune;

9.1.4. të jenë të kontrolluara dhe të testuara periodikisht e të inspektuara në pajtim me kërkesat ligjore;

9.1.5. të përdoren nga punëtorë të kualifikuar që kanë marrë trajnimin e duhur.

9.2. Të gjitha mjetet ngritëse dhe pjesët e tyre duhet të kenë të shënuar vlerën e tyre të ngarkimit maksimal.

9.3. Pajisjet ngritëse dhe pjesët e tyre nuk mund të përdoren për qëllime të tjera përveç atij të destinuar.

9.4. Operatori i tyre apo ndonjë person tjetër i autorizuar duhet të kontrollojë pajisjet e ngritjes së paku një herë në javë. Instalimi, mbështetja dhe fiksimi i pajisjeve ngritëse duhet të bëhen nën mbikëqyrjen e drejtpërdrejtë të personit të autorizuar.

9.5. Është e ndaluar të përdoren pajisjet e ngritjes nga persona që nuk janë kompetentë e të autorizuar. Megjithatë, çdo person mund të lejohet të përdor pajisjet e ngritjes për qëllime trajnimi, nën mbikëqyrjen e personit me kualifikimet e duhura.

9.6. Përdorimi i kranit dhe pajisjeve tjera të ngritjes kryhet duke u bazuar në standardet, udhëzuesit për përdorim të lëshuara nga prodhuesit dhe rregullore relevante për përdorimin e tyre.

10. Automjetet mobile që lëvizin mekanikisht, tërhiqen apo shtyhen

10.1. Kur përdoren për transportimin e punëtorëve, substancave apo materialeve për qëllime pune, këto automjetet duhet që:

10.1.1. të jenë të projektuara e të prodhuara në mënyrë të mirëfilltë duke marrë parasysh, për aq sa është e mundur, parimet ergonomikesi dhe të mbahen në gjendje të rregullt pune;

10.1.2. të mos përdoren për qëllime tjera përveç asaj që janë destinuar

10.1.3. të mos mbingarkohen për shkak se kjo mund ndikojë në operim apo vozitje të tyre dhe shkaktojë lëndime të punëtorëve.

10.2. Kur automjetet e dëmtuara dërgohen në vendin ku do të riparohen, të lëvizin apo të tërhiqen për të shmangur pengesat, duhen ndërmarrë të gjitha masat mbrojtëse të nevojshme për të parandaluar rreziqet.

10.3. Asnjë person nuk mund të qëndrojë, të obligohet të qëndrojë apo të lejohet të qëndrojë në një mjet lëvizës gjatë ngarkimit të materialeve nga ngarkuesi mekanik, eskavatori apo ndonjë makineri e ngjashme.

10.4. Kur mjetet e pajisura me elemente mbrojtëse përdoren për vendosjen e materialeve për punimet e gërmimit, dheut apo aktivitete tjera që përfshijnë dheun, duhen marrë

masat e nevojshme dhe të mjaftueshme për të penguar rënien e mjeteve të tilla brenda gropës së gërmuar, pusit apo vendit ku bëhen punimet e dheut, si dhe për të mbrojtur operatorët nga ndrydhja nëse makina përmbysset.

11. Makineritë për gërmim dhe automjetet për lëvizjen e materialeve

11.1. Të gjitha makineritë gërmuese dhe automjetet ato për lëvizjen e materialeve duhet të jenë:

- 11.1.1. të projektuara dhe të prodhuara në mënyrë të mirëfilltë, duke marrë parasysh, për aq sa është e mundur, parimet ergonomike;
- 11.1.2. të mbahen në gjendje të rregullt pune ;
- 11.1.3. të përdorura në mënyrë korrekte.

11.2. Vozitësit dhe operatorët e makinerisë gërmuese dhe automjeteve për lëvizjen e materialit duhet të kenë trajnim të posaçëm.

11.3. Duhet marrë masa parandaluese për të siguruar që makineria gërmuese dhe automjetet për lëvizjen e materialeve të mos binë në gropën e gërmuar apo në ujë.

11.4. Kudo që është e përshtatshme, makineria gërmuese dhe automjetet për lëvizjen e materialeve duhet të jenë të pajisura me struktura mbrojtëse për vozitësin nga ndrydhja në rast të përmbysjes së makinës, si dhe nga objektet në rënie.

12. Instalimet, makineria, pajisjet e punës

12.1 Instalimet duhen projektuar, prodhuar e përdorur ashtu që të mos paraqesin rrezik zjarri apo ekspozimi; personat duhen mbrojtur në masë adekuate kundër rrezikut të goditjes elektrike që shkaktohet me kontakt të drejtpërdrejtë apo të tërthortë.

12.2 Projektimi, prodhimi dhe zgjedhja e pajisjeve dhe mjeteve mbrojtëse duhet të kenë parasysh llojin dhe fuqinë e energjisë elektrike të shpërndarë, kushtet e jashtme dhe kompetencën (aftësitë) e personave që kanë qasje në pjesët e instalimit.

12.3 Instalimet, makineria dhe pajisjet, duke përfshirë veglat e dorës, të cilat përdorin energji elektrike apo jo, duhet të jenë:

- 12.3.1. të projektuara dhe të ndërtuara mirë duke marrë parasysh, për aq sa është e mundur, parimet ergonomike;
- 12.3.2. të mirëmbahen në gjendje të rregullt pune;
- 12.3.3. të përdorura vetëm për punën e cila është paraparë;
- 12.3.4. të operohen nga punëtorët që kanë marrë trajnimin e duhur.

12.4 Instalimet dhe pajisjet me presion duhen kontrolluar, testuar dhe inspektuar rregullisht.

12.5 Të gjitha pjesët lëvizëse e makinave në vend të punës që përbëjnë rrezik duhen mbuluar me pjesë mbrojtëse, apo makinat duhen vendosur në pozita të sigurta për të parandaluar kontaktin me persona.

13. Kabinat dhe dhomëzat nënujore

13.1 Të gjitha kabinat dhe dhomëzat nënujore duhet të jenë:

- 13.1.1. të projektuara dhe prodhuara në mënyrë të duhur, me materiale të përshtatshme, të qëndrueshme e me fortësi adekuate;

13.1.2. të pajisen mirë ashtu që punëtorët të mund të strehohen në rast të rrjedhjes së ujit apo materialeve.

13.2 Ndërtimi, instalimi, transformimi apo çmontimi i kabinave dhe dhomëve nënujore bëhen vetëm nën mbikëqyrjen e personit të trajnuar posaçërisht për këtë.

13.3 Të gjitha kabinat dhe dhomëzat nënujore duhen inspektuar në intervale të rregullta nga persona posaçërisht të trajnuar.

14. Eskalatorët (shkallët lëvizëse) dhe shiriti bartës

Eskalatorët (shkallët lëvizëse) dhe shiritat bartës duhet të funksionojnë në mënyrë të sigurt.

Ato duhen pajisur me të gjitha mjetet e nevojshme të sigurisë.

Duhet të mundësohet ndalja emergjente e tyre përmes pajisjeve lehtësisht të identifikueshme dhe me qasje të shumta.

15. Kornizat metalike apo të betonit, grilat dhe elementet e rënda para-fabrikat

15.1. Kornizat metalike apo të betonit dhe elementet e tyre, grilat, elementet e parafabrikuara apo mbështetëse të përkohshme, si dhe shtyllat mbajtëse, duhen ngritur dhe çmontuar vetëm nën mbikëqyrjen e personit kompetent.

15.2. Duhet ndërmarrë masa adekuate të kujdesit për të mbrojtur punëtorët nga rreziqet që lindin nga brishtësia apo jostabiliteti i përkohshëm i strukturave.

15.3. Grilat, mbështetëset e përkohshme dhe shtyllat mbajtëse duhen projektuar e menduar, instaluar e mirëmbajtur ashtu që të qëndrojnë kundrejt çfarëdo presioni e ngarkese që vendoset mbi to.

Annex 1

LIST OF WORK INVOLVING PARTICULAR RISKS TO THE SAFETY AND HEALTH OF EMPLOYEES

1. Work which puts workers at risk of burial under earth falls more than 5 meters down or, engulfment in swampland.
2. Work which puts workers at risk of fall from a height, where the risk is particularly aggravated by the nature of the work or processes used or by the environment at the place of work or site more than 10 meters.
3. Work which puts workers at risk from chemical or biological substances constituting a particular danger to the safety and health of workers, or involving a legal requirement for health monitoring.
4. Work with ionizing radiation requiring the designation of controlled or supervised areas.
5. Work near high voltage power lines.
6. Work exposing workers to the risk of drowning.
7. Work on wells, underground earthworks and tunnels.
8. Work carried out by divers having a system of air supply.
9. Work carried out by workers in a caisson with a compressed-air atmosphere.
10. Work involving the use of explosives.
11. Work involving the assembly or dismantling of heavy prefabricated components.

SAMPLE FORM
as referred to in Article 4 of this Regulation

THE CONSTRUCTION REGISTRATION NOTICE

Investor:

Name of the company:
Address:
Company register No: ID:.....
Name of statutory representative: e-mail address:

Data on construction site:

Exact address of the construction site:
.....
Construction type:.....
Date planned for start of work on the construction site:
Planned duration of work on the construction site:
Estimated maximum number of workers on the construction site:.....

Project supervisor(s) -

name(s).....
Address (es):

Coordinator(s) for safety and health at work for the designing

name(s) and address (es).

Coordinator(s) for safety and health at work for the project execution stage

name(s) and address (es):

Contractor:

Name of company and address.....
.....
Company register: e-mail address:
Name of statutory representative:
Telephone and e-mail contacts:
.....
Planned number of contractors (sub-contractors)
Planned number of self-employed persons on the construction site:
Details of contractors already chosen:

Date:

Name and signature of
representative of investor, stamp

Labour Inspectorate Registration:

Date:

**MINIMUM SAFETY AND HEALTH REQUIREMENTS
FOR WORKPLACES AT CONSTRUCTION SITES**
Referred to in Article 9 and Article 11 of the Regulation

Preliminary remarks

The obligations laid down in this Annex shall apply wherever required by the features of the construction site, the particular activity, the circumstances or a hazard.

For the purposes of this Annex, 'rooms' covers, inter alia, hatted accommodation.

1. Stability and solidity

1.1. Premises shall have a structure and stability appropriate to the nature of their use.

1.2. Materials, equipment and, more generally, any component which, when moving in any way, may affect the safety and health of workers shall be stabilized in an appropriate and safe manner.

1.3. Access to any surface involving insufficiently resistant materials is not authorized unless appropriate equipment or means are provided to enable the work to be carried out safely.

1.4. High-level or low-level movable or fixed workstations shall be solid and stable, taking account of:

- Number of workers occupying them.
- Maximum loads they may have to bear and the weight distribution.
- Outside influences to which they may be subjected.

1.5. If the support and the other components of these workstations are not intrinsically stable, their stability will have to be ensured by appropriate and safe methods of fixing to avoid any untimely or spontaneous movement of the whole or of parts of the workstations.

1.6. Stability and solidity shall be checked appropriately and especially after any change in the height or depth of the workstation.

2. Emergency routes, exits and doors

2.1. Emergency routes and exits shall remain clear and lead as directly as possible to a safe area.

2.2. In the event of danger, it shall be possible for workers to evacuate all workstations quickly and as safely as possible.

2.3. The number, distribution and dimensions of emergency routes and exits depend on the use, equipment and dimensions of the site and of the rooms and the maximum number of persons that may be present.

2.4. Specific emergency routes and exits shall be indicated by signs in accordance with the Regulation on Safety and Health Signs.

Such signs shall be sufficiently resistant to surrounding conditions and be placed at appropriate points.

2.5. Emergency routes and exits, and the traffic routes and doors giving access to them, shall be free from obstruction so that they can be used at any time without hindrance.

2.6. Emergency routes and exits requiring illumination shall be provided with emergency lighting of adequate intensity in case the lighting fails.

2.7. Emergency doors shall open outwards.

2.8. Emergency doors shall not be so locked or fastened that they cannot be easily and immediately opened by any person who may require to use them in an emergency.

2.9. Sliding or revolving doors are not permitted if intended as emergency exits.

3. Fire detection and fire fighting

3.1. Depending of the characteristics of the site, the dimensions and use of the rooms, the on-site equipment, the physical and chemical properties of the substances present and the maximum potential number of people present, an adequate number of appropriate fire-fighting devices and, where required, fire detectors and alarm systems shall be provided.

3.2. These fire-fighting devices, fire detectors and alarm systems shall be regularly checked and maintained.

Appropriate tests and drills shall take place at regular intervals.

3.3. Non-automatic fire-fighting equipment be easily accessible and simple to use.

The equipment shall be indicated by signs in accordance with the provisions of Regulation on Safety and Health Signs.

Such signs shall be sufficiently resistant and placed at appropriate points.

4. Ventilation

4.1 Steps shall be taken to ensure that there is sufficient fresh air, having regard to the working methods used and the physical demands placed on the workers.

4.2 If a forced ventilation system is used, it shall be maintained in good working order and shall not expose workers to draughts which are harmful to health.

Any breakdown shall be indicated by a control system where this is necessary for workers' health.

4.3 Any deposit or dirt likely to create an immediate danger to the health of workers by polluting the atmosphere shall be removed without delay.

5. Exposure to particular risks

5.1 Workers shall not be exposed to harmful levels of noise or to harmful external factors such as gases, vapors, dust.

5.2 If workers have to enter an area where the atmosphere is liable to contain a toxic or harmful substance or to have an insufficient oxygen level or to be inflammable, the confined atmosphere shall be monitored and appropriate steps taken to prevent any hazards.

5.3 Any worker working in the closed space may not in any circumstances be exposed to a high-risk confined atmosphere. He shall at least be watched at all times of carrying the work from outside and all appropriate precautions shall be taken to ensure that he can be assisted effectively and immediately.

6. Temperature

6.1. During working hours, the temperature shall be appropriate for human beings, having regard to the working methods used and the physical demands placed on the workers.

6.2. The temperature in rest areas, rooms for duty staff, sanitary facilities, canteens and first-aid rooms shall be appropriate to the particular purpose of such areas.

7. Lighting of workstations, rooms and of traffic routes on the site

7.1. Workstations, rooms and traffic routes shall as far as possible have sufficient natural lighting and be provided with appropriate and sufficient artificial lighting at night and when natural daylight is inadequate; where necessary, portable light sources that are protected against impact shall be used.

The colour of artificial light used shall not alter or affect the perception of signals or signposts.

7.2. Lighting installations for rooms, workstations and traffic routes shall be placed in such a way that there is no risk of accident to workers as a result of the type of lighting fitted.

7.3. Rooms, workstations and traffic routes where workers are especially exposed to risks in the event of artificial lighting shall be provided with emergency lighting of adequate intensity.

8. Doors and gates

8.1. Sliding doors shall be fitted with a safety device to prevent them from being derailed and falling over.

8.2. Doors and gates opening upwards shall be fitted with a mechanism to secure them against falling back.

8.3. Doors and gates along escape routes shall be appropriately marked.

8.4. In the immediate vicinity of gates intended primarily for vehicle traffic, there shall be doors for pedestrian traffic unless it is safe for pedestrians to cross; such doors shall be clearly marked and kept free at all times.

8.5. Mechanical doors and gates shall operate without any risk of accident to workers. They shall be fitted with emergency stop devices which are easily identifiable and accessible and, unless they open automatically in the event of a power-cut, it shall be possible for them to be opened manually.

8.6. The position, number and dimensions of doors and gates, and the materials used in their construction, are determined by the nature and use of the rooms or areas.

8.7. Transparent doors shall be appropriately marked at a conspicuous level.

8.8. Swing doors and gates shall be transparent or have see-through panels.

8.9. If transparent or translucent surfaces in doors and gates are not made of safety material and if there is a danger that workers may be injured if a door or gate should shatter, the surfaces shall be protected against breakage.

9. Windows and skylights

9.1. It shall be possible for workers to open, close, adjust or secure windows, skylights and ventilators in a safe manner. When open, they shall not be positioned so as to constitute a hazard to workers.

9.2. Windows and skylights shall be designed in conjunction with equipment or otherwise fitted with devices allowing them to be cleaned without risk to the workers carrying out this work or to other persons present.

9.3. Windows, skylights and glass partitions should allow excessive effects of sunlight to be avoided, having regard to the nature of the work and the use of the room.

10. Floors, walls, ceilings and roofs of rooms

10.1. The floors of workplaces shall have no dangerous bumps, holes or slopes and shall be fixed, stable and not slippery.

10.2. The surfaces of floors, walls and ceilings in rooms shall be such that they shall be cleaned or refurbished to an appropriate standard of hygiene.

10.3. Transparent or translucent walls, in particular all-glass partitions, in rooms or in the vicinity of workplaces and traffic routes shall be clearly indicated and made of safety material or be shielded from such places or traffic routes to prevent workers from coming into contact with walls or being injured should the walls shatter.

10.4. The floor area at the workstation shall be such as to allow workers sufficient freedom of movement to perform their work, taking account of any necessary equipment or appliances present.

10.5. Room dimensions and air space in rooms must be sufficient to allow workers to perform their work without risk to their safety, health or well-being

11. Traffic routes - danger areas

11.1. Traffic routes, including stairs, fixed ladders and loading bays and ramps, shall be calculated, located, laid out and made negotiable to ensure easy, safe and appropriate access in such a way as not to endanger workers employed in the vicinity of these traffic routes.

11.2. Routes used for pedestrian traffic and/or construction goods traffic including those used for loading and unloading shall be dimensioned in accordance with the number of potential users and the type of activity concerned.

If means of transport are used on traffic routes, a sufficient safety clearance or adequate protective devices shall be provided for other site users.

Routes shall be clearly marked, regularly checked and properly maintained.

11.3. Sufficient clearance shall be allowed between vehicle traffic routes and doors, gates, passages for pedestrians, corridors and staircases.

11.4. If the site includes limited-access areas, these shall be equipped with devices to prevent unauthorized workers from entering.

Appropriate measures shall be taken to protect workers who are authorized to enter the danger areas.

Danger areas shall be clearly signposted signs in accordance with the Regulation on Safety and Health Signs.

12. Loading bays and ramps

12.1. Loading bays and ramps shall be suitable for the dimensions of the loads to be transported.

12.2. Loading bays shall have at least one exit point.

12.3. Loading ramps shall be sufficiently safe to prevent workers from falling off.

13. First aid

13.1. The employer shall ensure that first aid can be provided, and that the staff trained to provide it can be called upon, at any time.

Measures shall be taken to ensure that workers who have had an accident or have suddenly been taken ill can be removed for medical treatment.

13.2. One or more first-aid rooms shall be provided where the scale of the works or the types of activity being carried out so require.

13.3. First-aid rooms shall be fitted with essential first-aid installations and equipment and be easily accessible to stretchers. They shall be signposted.

13.4. In addition, first-aid equipment shall be available at all places where working conditions so require.

This equipment shall be suitably marked and easily accessible.

The address and telephone number of the local emergency services shall be clearly displayed.

14. Sanitary equipment

14.1. Changing rooms and lockers

14.1.1. Appropriate changing rooms shall be provided for workers if they have to wear special work clothes and if, for reasons of health or propriety, they cannot be expected to change in another area.

Changing rooms shall be easily accessible, be of sufficient capacity and be provided with seating.

14.1.2. Changing rooms shall be sufficiently large and have facilities to enable each worker, where necessary, to dry his working clothes as well as his own clothing and personal effects and to lock them away.

If circumstances so require (e.g. dangerous substances, humidity, dirt), facilities shall be provided to enable working clothes to be kept in a place separate from workers' own clothes and personal effects.

14.1.3. Provisions shall be made for separate changing rooms or separate use of changing rooms for men and women.

14.1.4. If changing rooms are not required as referred to in point 14.1.1, first sentence, of this Regulation each worker shall be provided with a place in which he can lock away his own clothes and personal effects.

14.2. Showers and washbasins

14.2.1. Suitable showers in sufficient numbers shall be provided for workers if required by the nature of the work or for health reasons.

Provisions shall be made for separate shower rooms or separate use of shower rooms for men and women.

14.2.2. The shower rooms shall be sufficiently large to permit each worker to wash without hindrance in conditions of an appropriate standard of hygiene.

The showers shall be equipped with hot and cold running water.

14.2.3. Where showers are not required under the first sentence of 14.2.1 of this Regulation, a sufficient number of suitable washbasins with running water (hot water if necessary) shall be provided in the vicinity of the workstations and the changing rooms.

Provisions shall be made for separate washbasins, or separate use of washbasins for men and women when so required for reasons of propriety.

14.2.4. Where the rooms housing, the showers or washbasins are separate from the changing rooms, there shall be easy communication between the two.

14.3. Lavatories and washbasins

Special facilities with an adequate number of lavatories and washbasins shall be provided for workers in the vicinity of workstations, rest rooms, changing rooms and rooms housing showers or washbasins.

Provisions shall be made for separate lavatories or separate use of lavatories for men and women.

15. Rest rooms and/or accommodation areas

15.1. Where the safety or health of workers, in particular because of the type of activity carried out or the presence of more than a certain number of employees as well as the remote nature of the site, so require, workers shall be provided with easily accessible rest rooms and/or accommodation areas.

15.2. Rest rooms and/or accommodation areas shall be large enough and equipped with an adequate number of tables and seats with backs for the number of workers concerned.

15.3. If there are no facilities of this kind, other facilities shall be provided in which workers can stay during interruptions in work.

15.4. Fixed accommodation areas unless used only in exceptional cases, shall have sufficient sanitary equipment, a rest room and a leisure room.

They shall be equipped with beds, cupboards, tables and seats with backs taking account of the number of workers, and be allocated taking account, where appropriate, of the presence of workers of both sexes.

15.5. Appropriate measures should be taken for the protection of non-smokers against discomfort caused by tobacco smoke in rest rooms and/or accommodation areas.

16. Pregnant women and nursing mothers

Pregnant workers and nursing mothers shall be able to lie down to rest in appropriate conditions, if necessary.

17. Workers with special needs

Workplaces shall be organized to take account of workers with special needs, if necessary.

The provision applies in particular to the doors, passageways, staircases, showers, washbasins, lavatories and workstations used or occupied directly by handicapped persons.

18. Miscellaneous provisions

18.1. The surroundings and the perimeter of the site shall be signposted and laid out so as to be clearly visible and identifiable.

18.2. Workers shall be provided at the site with a sufficient quantity of drinking water and possibly another suitable non-alcoholic beverage both in occupied rooms and in the vicinity of workstations.

18.3. Workers shall:

- be provided with facilities enabling them to take their meals in satisfactory conditions,
- where appropriate, be provided with facilities enabling them to prepare their meals in satisfactory conditions.

18.4. Workers shall be protected against atmospheric influences, which could affect their health and safety.

18.5. Further requirements of the Regulation on Minimum Requirements on Workplaces are applied at construction sites if appropriate.

**MINIMUM SAFETY AND HEALTH REQUIREMENTS
FOR WORK ACTIVITIES AT CONSTRUCTION SITES**
Referred to in Article 9 and Article 11 of the Regulation

Preliminary remarks

The obligations laid down in this Annex apply wherever required by the features of the construction site, the activity, the circumstances or a hazard.

1. Work at a height

1.1 Falls from a height shall be physically prevented in particular by means of solid cradles, which are sufficiently high and have at least an end-board, a main handrail and an intermediate handrail or an equivalent alternative.

1.2 In principle, work at a height shall be carried out only with appropriate equipment or using collective protection devices such as cradles, platforms or safety nets.

If the use of such equipment is not possible because of the nature of the work, suitable means of access shall be provided and safety harnesses or other anchoring safety methods shall be used.

2. Securing the place under work at a height and it's surrounding

2.1. To avoid a danger to workers and to any other persons, the spaces, over which work proceeds, shall be safely secured.

2.2. The safe securing of endangered spaces shall be considered in the following manners:

2.2.1. Exclusion of operation,

2.2.2. Utilization of protective structures at the level of high altitude work or usage of arresting (trapping) construction,

2.2.3. Enclosure by double-bar railing minimum 0,9 m high, with bars fixed to bearing columns with sufficient load bearing capacity, for short-term jobs, using simple tools and aids, if the volume of job does not exceed one shift, it shall be enough to demarcate the endangered space by one-bar railing, eventually by the rope fastened in the height of 0,9 m.

2.2.4. Assigning a custodian worker in the time of danger.

2.3. Protected zone marking the endangered area by the closure shall have the width from the edge of working place or floor at least

2.3.1. 1.5 m in high altitude work of 3 to 10 m;

2.3.2. 2 m in high altitude work above 10 to 20 m;

2.3.3. 2.5 m in high altitude work above 20 to 30 m;

2.3.4. 1/10th of object's height in high altitude work above 30 m.

2.4. At the places of material transportation to high altitude by the help of lifting equipments (manually or by machine), the protective zone shall be widened by 1 m to each side from layout floor profile of transported load and signposted.

3. Works on roofs

- 3.1. The works to be performed on inclined surfaces shall be performed by competent worker and the appropriate safety measures required shall be taken.
- 3.2. For works being performed on a part of the roof, a sufficient number of ladders and planks durable enough and made up of suitable materials shall be placed on the roof.
- 3.3. Barriers or a suitable platform to prevent falling of persons shall be provided on the edge of roofs of buildings such as a silo etc. the roof of which is made up of metal materials.
- 3.4. Measures to prevent falling of materials or tools or other objects from the roof shall be taken.
- 3.5. Where workers have to work on or near a roof or any other surface made of fragile materials through which it is possible to fall, preventive measures shall be taken to ensure that they do not inadvertently walk on the surface made of fragile materials, or fall to the ground.

In case it is not possible to use collective preventive measures, for example to stretch a net, the workers shall be tied safely with a suitable safety belt or rope.

4. Dropping of material and pieces

- 4.1. Dropping of material and pieces, remainders of building substances and material to the lower situated workplaces, routes or similar areas shall only be allowed on the circumstances, that:
 - 4.1.1. the place of impact shall be secured against the entry of persons (by enclosing, excluding the operation, guarding) and its surrounding protected against accidental return or splashing of dropping element or material,
 - 4.1.2. material shall be dropped in closed unit up to the place of deposition.
- 4.2. It shall be prohibited to drop material and pieces, in which it is not possible to predict safely the place of impact, in particular steel sheets, roof covering boards or elements, which could drag workers down.
- 4.3. If the dust or any other undesirable effect has been observed on material dropping, protective precautions shall be undertaken.

5. Falling objects

- 5.1. Wherever technically feasible, workers shall be protected by collective protection methods against falling objects.
- 5.2. Materials and equipment shall be laid out or stacked in such a way as to prevent their collapsing or overturning.
- 5.3. Where necessary, passageways shall be covered on the site or access to dangerous areas shall be made forbidden.
- 5.4. If the route for pedestrians, from the reasons of high altitude work, is getting narrow or has been replaced to the road, eventually has become a part of it, the route for pedestrian shall be separated from the thoroughfare profile of road by double-bar protective railing at least 1.1 m high, screen or sheeting against the water or mud

splashing caused by transportation means, eventual height irregularities between the road and path for pedestrians shall be aligned.

6. Earthworks, excavations, wells, underground works and tunnels

6.1. Suitable precautions shall be taken in an excavation, in digging the well, underground working or tunnel in order to:

6.1.1. Use an appropriate support or slopping edges;

6.1.2. Prevent hazards entailed in the fall of a person, materials or objects, or flooding;

6.1.3. Provide sufficient ventilation at all workstations so as to ensure a breathable atmosphere which is not dangerous or harmful to health;

6.1.4. Enable workers to reach safety in the event of fire or inrush of water or materials.

6.2. Before excavation starts, measures shall be taken to identify and reduce to a minimum any hazard due to underground cables and other distribution systems.

6.3. Safe routes and entries into and out of the excavation shall be provided.

6.4. Piles of earth, materials and moving vehicles shall be kept away from the excavation; appropriate barriers shall be built if necessary.

6.5. In case of digging and earthworks, to avoid hazard to persons working there or in proximity, digging side slopes shall be secured with suitable materials, in sufficient amount and quality; if necessary, other suitable protective measures shall be taken. 6.6 Supporting of any part of any excavation, well, earth project or tunnel by suitable planks or other tools shall be performed by experienced workers under supervision of a site manager or a person entrusted by him.

6.7. The support poles and planks to be used shall be made up of strong materials, freed from apparent defects and durable enough and shall be maintained in good order.

6.8. In excavations deeper than 150 cm, the sides shall be fortified by supporting suitably or shoring and the ends of the planks to be used for support shall extend 20 cm higher than the upper edge of the excavation.

6.9. Any part of any excavation, well, earth project or tunnel where persons work shall be controlled by a site manager or a person entrusted by him at least once a day during the period of such persons' work. Where the works are performed in 2 m deep below the surface level the foundation and the most upper edge of any well shall be checked before the beginning of each shift.

6.10. The record prepared by the person carrying out the control, as referred to the point 6.9 of this Annex, shall be annexed to the work records of construction, including the control date and results and signature of the person preparing records.

6.11. In case there is a possibility that the excavation or earth work will reduce the safety of any structure, the safety measures required shall be taken prior to the start of that excavation work.

6.12. Drivers and operators of excavating and materials-handling vehicles and machinery must be specially trained.

6.13. Preventive measures must be taken to ensure that excavating and materials-handling vehicles and machinery do not fall into the excavations or into water.

6.14. Where appropriate, excavating machinery and materials-handling machinery must be equipped as to protect the driver against being crushed if the machine overturns, and against falling objects.

7. Surrounding of the excavations

7.1. It shall be forbidden to place materials on the ground near the excavation, well or trench in such a manner as to endanger the persons working in the lower part of the excavation.

7.2. When excavation, well or trench works are performed in any field, it shall be surrounded by guardrails with a minimum height of 90 cm and other suitable safety measures shall be taken to prevent the workers or passers-by from falling.

7.3. Prior to starting excavation works in residential areas, the excavation area shall be surrounded by a fence of solid structure with an average height of 2 meters and this fencing shall be maintained until the end of construction.

7.4. The warning sign shall equip the excavations adjacent to the public roads or affecting them. In the night and under reduced visibility it shall be marked by warning red light at the beginning and at the end of excavation, eventually at any other dangerous places in accordance with the actual conditions. Warning lights along the roads may be in 50 m maximum distance from each other.

7.5. Across the excavations deeper than 0,5 m, the safe passages at the minimum width of 0,75 m shall be established. At the public places, with no regard to the depth of excavation, through passes at the width of minimum 1,5 m shall be installed. The passages across the excavation at the depth of up to 1,5 m shall be equipped by double-sided one-bar railing 0,9 m high and at public places by double-bar railing with bottom protection ledge, on both sides. Passages across the excavation of the depth over 1,5 m shall be equipped with double-bar railing with bottom protection ledge, on both sides.

8. Demolition works

8.1. Where the demolition of a building or construction may present a danger appropriate precautions, methods and procedures shall be adopted;

8.2. The demolition work shall be planned and undertaken only under the supervision of a competent person.

8.3. Prior to the start of demolition works and during the performance of these works, all measures shall be taken to prevent the workers from being exposed to hazards due to fires or explosions to occur due to a leakage or aggregation of gas or steam, or flood.

8.4. It shall be forbidden to overload a part of a construction or structure with unnecessary materials in such a manner as to expose any persons to a hazard.

8.5. The following works shall only be performed under direct supervision of a site manager or a person entrusted by him who is competent in such specific works and measures required for performance without risk of any hazard to any persons:

8.5.1. Demolition of a building, another structure or underground construction completely or a part of these which have a risk of collapsing, in particular.

8.5.2. Cutting of any support made up of concrete or metal, which constitutes a part of a building, underground construction or another construction being demolished, or any metal structure.

8.5.3. In case any part of the frame of a construction completely or partially leaning on a building or underground construction is separated from the building or underground construction.

8.6. Prior to the start of any demolition work and during performance of such works, adequate precautions must be taken to protect workers against risks arising from the temporary fragility or instability of a structure. Protective measures shall be taken by supports strong enough to prevent falling of any part of a construction and to prevent any persons from being exposed to a hazard.

8.7. Prior to the start of any demolition work and during performance of such works, safety measures shall be taken by fencing the vicinity of the building to protect passers by.

In non residential areas buildings shall not be required to be fenced in case suitable guardrails or signpost tapes with a minimum height of 0,9 m are provided at a distance of at least 8 meters, and in case the building is higher than 8 m, then as far as the height of the building, to prevent persons from approaching the demolition site.

8.8. The entry to unauthorized persons on the construction site where demolition work is carried out shall be forbidden, and visibly signposted.

**MINIMUM SAFETY AND HEALTH REQUIREMENTS
FOR WORK EQUIPMENT AT CONSTRUCTION SITES**

Referred to in Article 9 and Article 11 of the Regulation

Preliminary remarks

The obligations laid down in this Annex apply wherever required by the features of the construction site, the activity, the circumstances or a hazard.

This Annex complements the general provisions regarding the use of scaffoldings, leaders and lifting equipment, installations, machinery and other equipment specified in the Regulation (MLSW) 05/2014 on Minimum Health and Safety Requirements for Using Work Equipment at the Workplace.

1. Scaffolding

1.1 All kind of scaffolding shall be properly designed, constructed and maintained to ensure that it does not collapse or move accidentally.

1.2 No scaffolding shall be erected, changed or detached without direct supervision of an site manager or a person entrusted by him. The persons to be in charge of this shall be as competent and experienced as required. The materials to be used for the scaffolding shall be checked by a site manager or a person entrusted by him each time before use.

1.3 All kind of scaffolding and all parts attached shall be made up of strong and suitable materials in a competent manner. Metal parts and equipment used in scaffolding shall be made up of suitable materials and free of wear or other apparent defects. The wooden materials used for scaffolding, ladders and foldable ladders shall not be painted or coated with another material.

1.4 Work platforms, gangways and scaffolding stairways shall be constructed, dimensioned, protected and used in such a way as to prevent persons from falling or to be exposed to falling objects. Defective ropes shall not be used.

1.5 Scaffold poles:

1.5.1. Shall be as perpendicular as possible.

1.5.2. Shall be as close to each other as possible to ensure stability of the scaffolding and the distance between poles shall not exceed 3 meters.

1.6 Sliding, sticking to the ground or movement in any way of the poles shall be prevented.

Binding joists shall be as horizontal as possible and fixed firmly to the poles. The planks forming the platform shall be fixed firmly to the binding joists or poles. Where the wall supports one end of the planks or binding joists, it shall be prevented from separating from the wall and the end of the planks on the interior side of the wall shall be fixed firmly and sufficiently.

1.7 All kind of scaffolding shall be supported safely with sufficient and suitable support poles or cross support poles to ensure stability. The equipment used for supporting scaffolding shall be strong enough, suitable and safe.

It shall be forbidden to use bricks, sewer pipes, wooden cages, boxes or unsuitable materials for building and supporting scaffolding. Resistant and solid materials may be used.

For a part of a building or another structure to be used as support for the scaffolding or foldable ladder, that building or structure shall be strong and durable.

1.8 Scaffolding shall not be left partly detached or partly formed in such a way that that can be used. However, the following measures shall be taken for scaffoldings left partly detached or partly formed due to necessity.

Warning signs, made in accordance with the Regulation on Safety and Health Signs, forbidding use of partly formed or partly detached scaffolding shall be placed at visible locations and the passages providing access to such scaffoldings shall be blocked with suitable guardrails.

1.9 The maintenance of scaffolding shall be carried out in a competent manner and all parts shall be fixed firmly and secured.

2. Hanging scaffolding

2.1. Using lifting equipment in raising or lowering the hanging scaffolding shall only be allowed under the following conditions:

2.1.1. It shall be strong enough and maintained safely.

2.1.2. The scaffolding shall be fixed safely on the point it is placed.

2.1.3. Lifting components shall be placed on the end of the scaffolding as far as possible and kept tense.

2.1.4. Lifting equipment such as cranes, etc. shall be equipped with a brake or suitable stopping mechanism.

2.1.5. In case cranes are used in hanging scaffolding, the rope shall be wound at least twice on each pulley at the lowest level of the scaffolding and the length of each rope shall be shown apparently on the crane.

2.2. The planks used for hanging scaffolding shall be long and strong enough and fixed and supported as needed.

2.3. In case balance weights are used with the support poles, the balance weight shall be fixed safely on the support poles.

2.4. Hanging scaffolding shall be free of all sorts of obstacles to climbing up and down and shall be designed so as to prevent falling of tools and equipment. Both ends shall have the mechanisms to prevent movement.

2.5. The lifting equipment such as the ropes, chains, etc. of the hanging scaffolding shall be tied safely to the planks, other supports, the frame of the work platform, or any lifting equipment and kept tense.

2.6. Measures required preventing toppling, bending or shaking of the hanging scaffolding should be taken.

2.7. No other materials than steel wire or standardised rope with suitable load capacity shall be used for lifting purposes in hanging scaffolding.

2.8. In a case that cages, baskets, seats raised by pulleys and similar equipment are used for hanging scaffolding:

- 2.8.1. Such equipment shall be durable enough, made up of strong materials and in good condition.
- 2.8.2. They shall be placed, supported and safely tied to another installation as required.
- 2.8.3. Measures required to prevent turning down or toppling of the cage, basket or similar equipment and prevent workers from falling on these shall be taken.
- 2.8.4. The depth of baskets, cages and similar containers shall be at least 0,9 m. and the installation and use of these shall be performed under supervision of a site manager or a person entrusted by him.

3. Mobile scaffolding

- 3.1 All supports used for construction of mobile scaffolding shall be strong, made up of perfect and durable materials.
- 3.2 It shall be forbidden to place a mobile scaffold on stationary scaffolding. This application shall only be allowed in case there is a space wide enough and the support poles are fixed safely to the platform.
- 3.3 Scaffolding moving on wheels or rails.
 - 3.3.1. Shall be erected on a not-inclined, firm and flat surface.
 - 3.3.2. Scaffolding shall be fixed enough to prevent any movement while a person works on it.
 - 3.3.3. Mobile scaffolding shall have a suitable ladder for climbing up and down and the ladder shall be fixed safely on the scaffold.
- 3.4 Mobile scaffolding shall be secured against spontaneous movements.

4. Loads on scaffolding

- 4.1 Load distribution in scaffolding shall be as balanced as possible and the scaffolding shall not be overloaded.
- 4.2 Moving or placing materials on any scaffolding shall be performed in such a manner as to avoid shaking the scaffolding.
- 4.3 No unnecessary materials other than those required by the work performed shall be kept on scaffolding.

5. Checking of scaffolding

For a scaffolding or cage, basket and similar equipment to be used in a workplace for which the provisions of this Regulation apply the following duties have to be applied:

- 5.1. A person entrusted by site manager him shall check it:
 - 5.1.1. Before being put into service;
 - 5.1.2. Subsequently, at periodic intervals, the least each 7 days

5.1.3. Without any due delay, after any modification, period without use, exposure to bad weather or seismic tremors, or any other circumstance which may have affected its strength or stability.

5.2. The check record shall be elaborated in a written form, signed by the person performing the check and annexed as a part of the construction documentation.

6. Work platforms

Every work platform where there is a possibility of a person falling from a height of 2 meters:

6.1. Shall be formed by close planks or metal sheets. Work platform shall be reinforced so that the planks shall not move and the distance between two planks or metal sheets shall not exceed 3 centimetres.

6.2. The planks or metal sheets forming the work platform shall be tied and fixed safely to both each other and to the poles and joists of the scaffold.

6.3. Work platform shall be wide enough and this width shall not be less than 80 cm. The work platform shall be wide enough to cover the distance between the poles it is formed on.

6.4. All parts forming the work platform shall be strong enough and made up of durable materials in a safe manner.

6.5. In case works are performed at the end of walls, the work platform shall extend at least 60 cm outwards from the end of the wall.

6.6. The distance between the sides of the platform and the structure shall not exceed 25 cm.

7. Guardrails and parapets

7.1. In all floors of a construction where persons work, all spaces, corners and sides shall be equipped with strong guardrails up to minimum 90 cm height to prevent falling and injury of any persons from 2 meters height. This guardrail shall either be in the form of a curtain to cover the entire space or have at least one middle rail as well as the upper rail running at 90 cm height. The vertical distance between the floor of the guardrail and the middle rail as well as the vertical distance between the middle rail and the upper rail shall not exceed 50 cm. In case suitable guardrails block the access to floors where no works are performed, it shall not be required to cover the corners and sides of such floors.

7.2. Where necessary, curtains, safe covers and other safety measures shall be taken to prevent falling of materials and tools.

7.3. All spaces on the floor (elevator shaft, light shaft, etc.) shall be covered and surrounded by a suitable guardrail in a safe manner as to prevent falling of persons.

7.4. Every work platform formed at least 2 meters above the surface level shall be surrounded by two bars guardrails with a minimum height of 90 cm at all sides. The distance between two subsequent bars should not exceed 45 cm. The vicinity of the platform shall be surrounded by solid ledge with a minimum height of 10 cm so as to prevent falling of tools or materials.

7.5. The guardrails and wainscots shall be placed on the interior sides of the support poles to prevent their movement outwards.

7.6. It may be possible not to surround the work platforms on the building side of the stationary scaffolding. However, guardrails shall surround all sides of the work platforms on hanging scaffolding.

7.7. Guardrails or other effective equipment shall be provided on ladders so as to prevent falling of persons.

7.8. Suitable guardrails with sufficient strength at minimum 90 cm of height shall be provided on all sides of all aerial passage corridors and ladders.

7.9. With regard to the guardrails to be used in aerial passages, the requirements of this Regulation shall apply for the guardrails to be used on work platforms.

7.10. Every guardrail or cage shall be made up of strong material in a safe manner, free of apparent defects and strong enough, and be maintained.

7.12. Erection, placing, fundamental modification or detachment of any protective guardrail shall be performed by experienced persons under direct supervision of a site manager or a person entrusted by him and all materials used for these purposes shall be controlled by the site manager or a person entrusted by him.

7.13. Where it is possible that explosive materials are used in or nearby the protective guardrail or cage and the strength and stability of such protective guardrail or any part of them are affected, no person shall work in such a protective guardrail or cage.

8. Portable ladders

8.1. Portable ladders shall be made up of tough materials in a strong manner and correctly maintained. They shall be correctly used, in appropriate places and in accordance with their intended purpose.

8.2. It shall be forbidden to use portable ladders with missing or defective steps.

8.3. The steps shall not be fixed on the support poles by nails only but fitted to the step notches on the poles and fixed firmly. However, the provisions of this sub-point shall not apply for ladders made up of metal.

8.4. The distance between the steps shall not exceed 30 cm.

8.5. Portable ladders longer than 4 meters shall be made up of steel pipe or metal profile.

8.6. The upper end of ladders in upright and inclined positions shall be fixed to the place it is leaned against. In case it is not possible to fix the upper end of the ladder safely, the ladder shall be fixed safely on the ground. In case it is not possible to fix the ladder safely at the upper end or on the ground, a person on the ground to prevent sliding shall support it. Ladders shall be placed on a firm ground and surface and, reinforced in such a manner as to avoid excessive shaking and bending.

8.7. In case a portable ladder is used as a climbing means or working place, the step shall extend at least 100 cm from the last supporting point.

9. Lifting equipment

9.1. All lifting devices and accessories, including their component parts, attachments, anchoring and supports, shall be:

9.1.1. Properly designed and constructed and sufficiently strong for the use to which they are put;

- 9.1.2. Correctly installed and used;
 - 9.1.3. Maintained in good working order;
 - 9.1.4. Checked and subjected to periodic tests and inspections in accordance with legal requirements;
 - 9.1.5. Operated by qualified workers who have received appropriate training.
- 9.2 All lifting devices and accessories shall clearly display their maximum load values.
- 9.3 Lifting equipment and accessories may not be used for other than their intended purposes.
- 9.4 Its operator or another authorized person shall check lifting equipment at least once a week. Installation, supporting and fixing of the lifting equipment shall be performed under direct supervision of an authorized person.
- 9.5 It shall be forbidden to operate any lifting equipment by persons other than the competent and authorized persons. However, any person may be allowed to operate the lifting device for training purposes under the supervision of a person with the required qualifications.
- 9.6 Cranes and other lifting equipment shall be used in compliance with standards, manufacturer's user manual, and relevant regulations of their use.

10. Mobile vehicles moving mechanically or those pulled or pushed

- 10.1. Where they are used for transportation of workers, substances and materials for work purposes, vehicles shall:
- 10.1.1. Be properly designed and manufactured taking into account, as far as possible, of the principle of ergonomics and kept in good and operating condition.
 - 10.1.2. Not be used for any other purposes other than their designated use.
 - 10.1.3. Not be overloaded, to avoid any impact on safe driving or operation, or injuries to employees.
- 10.2. When damaged vehicles are taken to the place where they will be repaired or moved or pulled over to avoid an obstacle, all protective measures required to avoid hazards shall be taken.
- 10.3. No persons may stay, be required to stay or be allowed to stay on a mobile vehicle during loading of materials by mechanical loader, excavator or a similar machine.
- 10.4. Where vehicles equipped with structures are used for placing materials to any excavation work, well or any earthing project, the required and sufficient measures shall be taken to prevent falling of such vehicles into the excavation, well or the place where earthing is performed and to protect drivers against being crushed if the machine overturns.

11. Excavating and materials-handling vehicles and machinery

- 11.1. All excavating and materials-handling vehicles and machinery shall be:
- 11.1.1. Properly designed and manufactured taking account, as far as possible, of the principles of ergonomics;

- 11.1.2. Kept in good working order;
- 11.1.3. Used correctly.
- 11.2. Drivers and operators of excavating and materials-handling vehicles and machinery shall be specially trained.
- 11.3. Preventive measures shall be taken to ensure that excavating and materials handling vehicles and machinery do not fall into the excavations or into water.
- 11.4. Where appropriate, excavating machinery and materials-handling machinery shall be fitted with structures to protect the driver against being crushed if the machine overturns, and against falling objects.

12. Installations, machinery, work equipment

- 12.1. The installations shall be designed, manufactured and used so as not to present a fire or explosion hazard; persons shall be adequately protected against the risk of electrocution caused by direct or indirect contact.
- 12.2. The design, manufacture and choice of equipment and protection devices shall take account of the type and power of the energy distributed, external conditions and the competence of persons with access to parts of the installation.
- 12.3. Installations, machinery and equipment, including hand tools whether power-driven or not, shall be:
 - 12.3.1. Properly designed and constructed taking account, as far as possible, of the principle of ergonomics;
 - 12.3.2. Kept in good working order;
 - 12.3.3. Used solely for the work for which they were designed;
 - 12.3.4. Operated by workers who have received appropriate training.
- 12.4. Installations and equipment under pressure shall be checked and subjected to regular tests and inspections.
- 12.5. All moving parts of all machines in the workplace that pose a hazard shall be covered by protectors safely, or the machines shall be placed at safe positions to avoid contact with any persons.

13. Cofferdams and caissons

- 13.1. All cofferdams and caissons shall be:
 - 13.1.1. Properly designed and manufactured, of appropriate, solid materials of adequate strength;
 - 13.1.2. Appropriately equipped so that workers can gain shelter in the event of an irruption of water and materials.
- 13.2. The construction, installation, transformation or dismantling of a cofferdam or caisson shall take place only under the supervision of a specially trained person.
- 13.3. All cofferdams and caissons shall be inspected by a specially trained person at regular intervals.

14. Escalators and travelators

Escalators and travelators shall function safely.

They shall be equipped with any necessary safety devices.

They shall be fitted with easily identifiable and accessible emergency shutdown devices.

15. Metal or concrete frameworks, shuttering and heavy prefabricated components

15.1. Metal or concrete frameworks and their components, shutterings, prefabricated components or temporary support, and buttresses must be erected and dismantled only under the supervision of a competent person.

15.2. Adequate precautions must be taken to protect workers against risks arising from the temporary fragility or instability of a structure.

15.3. Shutterings, temporary supports and buttresses must be devised and designed, installed and maintained so as to safely withstand any strains and stresses which may be placed on them.

Prilog 1

LISA RADOVA KOJI PREDSTAVLJAJU POSEBAN RIZIK PO BEZBEDNOST I ZDRAVLJE ZAPOSLENIH

1. Radovi pri kojima se pojavljuje poseban rizik za zaposlene prilikom iskopavanjima dubljim od od 5 metara, ili prilikom rada na močvarnom terenu.
2. Radovi pri kojima se pojavljuje rizik za zaposlene od pada sa visine, pri čemu je taj rizik povećan usled same prirode procesa rada ili uticaja okoline radnog mesta ili na visini većoj od 10 metara.
3. Rad pri kojem se pojavljuje poseban rizik za zaposlene usled izlaganja hemijskim ili biološkim agensima, odnosno pri kojem se javljaju posebne opasnosti po bezbednost i zdravlje zaposlenih, ili uključuje pravni uslov za nadgledanje zdravlja.
4. Rad pri kojem su zaposleni izložene jonizirajućem zračenju, a koji zahteva određivanje kontrolisanih ili nadgledanih površina.
5. Rad u blizini električnih vodova visokog napona.
6. Rad pri kojem se pojavljuje poseban rizik za zaposlene od utapanja.
7. Rad na bunarima, pod zemljom i u tunelima.
8. Rad koji obavljaju ronionci uz upotrebu sistema za dovod svežeg vazduha.
9. Rad koji obavljaju zaposleni u kesonima sa vazduhom pod pritiskom.
10. Rad sa eksplozivnim materijama.
11. Rad na montaži ili rasklapanju teških montažnih sklopova.

UZORAK OBRASCA
Referenca iz člana 9 i 11 ove uredbe

PRIJAVA GRADILIŠTA

Investitor:

Naziv kompanije:
Adresa:
Registarski br. kompanije:
Ime pravnog zastupnika: email adresa:

Podaci o gradilištu:

Tačna adesa gradilišta:
Vrsta izgradnje:.....

Planirani datum početka radova na gradilištu:
Planirano trajanje radova na gradilištu:
Predviđen najveći broj zaposlenih na gradilištu:.....

Nadzornik(ci) projekta –

Ime(na).....
Adresa(e):

Koordinator(i) za bezbednost i zdravlje u fazi izrade projekta

Ime(na) i adresa(e).

Koordinator(i) za bezbednost i zdravlje u fazi izvođenja projekta

Ime(na) i adresa(e):

Izvođač radova (ugovarač):

Naziv i adesa kompanije.....

Registarski br. kompanije: email adresa:.....

Ime pravnog zastupnika:

Kontakt telefon i email adresa:
.....

Planirani broj izvođača radova (pod-ugovarača)

Planirani broj samozaposlenih lica na gradilištu:

Podaci o izabranim izvođačima radova:

Datum:

Ime i potpis
Predstavnik investitora, pečat

Registracija u inspektorat rada:

Datum:

MINIMALNI ZAHTEVI ZA BEZBEDNOST I RAD NA GRADILIŠTIMA

U skladu sa članovima 9 i 11 uredbe

Napomena

Obaveze ovog Priloga se primenjuju kad god je to potrebno u zavisnosti od vrste gradilišta, određene aktivnosti, okolnosti ili rizika.

U svrhe ovog Priloga izraz „prostorije“ se, između ostalog, odnosi i natkriveni smeštaj.

1. Stabilnost i čvrstoća

1.1 Struktura i stabilnost prostorija koje se koriste mora odgovarati prirodi upotrebe istih.

1.2 Materijal, oprema i uopšte bilo koji elementi koji usled bilo kakvog pomeranja mogu da utiču na bezbednost i zdravlje zaposlenih, moraju da budu na odgovarajući i bezbedan način učvršćeni.

1.3 Pristup bilo kojim podlogama koje nisu dovoljno čvrste nije dozvoljen, osim u slučaju kada je obezbeđena oprema i uređaji koji omogućavaju bezbedno izvođenje radova.

1.4 Pokretne ili nepokretne radne površine, bez obzira na visinu na koju su postavljene moraju biti stabilne i čvrste, uzimajući u obzir:

- broj zaposlenih koji ih koristi;
- najveću nosivost i raspodelu opterećenja;
- spoljne uticaje kojima su izloženi.

1.5 Ako oslonci i druge komponente potporne konstrukcije radne površine nisu sami po sebi stabilni, njihova stabilnost se mora obezbediti odgovarajućim bezbednim metodama učvršćivanja da bi se sprečila slučajna ili neočekivana pomeranja cele konstrukcije ili pojedinih njenih delova.

1.6 stabilnost i čvrstoća radnih površina moraju se na odgovarajući način proveravati, a naročito kod svake promene nivoa po visini ili dubini..

2. Saobraćajne površine i izlazi za evakuaciju u slučaju opasnosti

2.1. Saobraćajne površine namenjene za kretanje vozila i lica i izlazi za evakuaciju u slučaju opasnosti moraju uvek da budu slobodni i omogućavajući izlaz najkraćom saobraćajnom površinom do bezbednog područja.

2.2. U slučaju opasnosti, zaposlenima mora biti obezbeđena blagovremena i bezbedna evakuacija sa svih radnih mesta na gradilištu.

2.3. broj, raspored i veličina saobraćajnih površina i izlaza za evakuaciju u slučaju opasnosti zavise od vrste opreme za rad koji se koristi, veličine gradilišta i radnih i pomoćnih prostorija i najvećeg broja lica koji mogu biti prisutni na gradilištu.

2.4. Saobraćajne površine i izlazi za evakuaciju u slučaju opasnosti moraju da budu obeleženi odgovarajućim oznakama, u skladu sa Uredbom o oznakama za bezbednost i zdravlje.

Oznake moraju biti postojane i postavljene na odgovarajućim mestima.

2.5. Saobraćajne površine i izlazi za evakuaciju u slučaju opasnosti, kao i saobraćajne površine i vrata koja omogućavaju pristup njima, moraju biti slobodni od bilo kakvih prepreka tako da se mogu koristiti u svakom trenutku bez smetnji.

2.6. Saobraćajne površine i izlazi za evakuaciju u slučaju opasnosti koji zahtevaju osvetljenje, moraju imati bezbednosno osvetljenje odgovarajućeg intenziteta u slučaju prestanka opšteg osvetljenja.

2.7. Izlazi za evakuaciju u slučaju opasnosti se moraju otvarati sa spoljašnje strane.

2.8. Vrata za evakuaciju u slučaju opasnosti ne smeju da budu zaključana ili blokirana, tako da ih svako lice koje treba da ih koristi može lako otvoriti.

2.9. Korišćenje kliznih ili rotacionih vrata, kao vrata za evakuaciju u slučaju opasnosti nije dozvoljeno.

3. Otkrivanje i gašenje požara

3.1 U zavisnosti od karakteristika gradilišta, veličine i načina korišćenja prostorija, opreme, fizičkih i hemijskih karakteristika prisutnih materija i najvećeg mogućeg broja prisutnih lica, na gradilištu se mora obezbediti dovoljan broj uređaja i instalacija za gašenje požara i, gde je to potrebno, za otkrivanje i javljanje požara.

3.2 Za uređaje i instalacije za otkrivanje, javljanje i gašenje požara mora se sprovesti redovna kontrola i održavanje.

Provera ispravnosti istih se mora redovno vršiti.

3.3 Oprema za gašenje požara koja nije ugrađena mora da bude lako dostupna, jednostavna za upotrebu. Oprema treba da bude i obeležena odgovarajućim oznakama, u skladu sa odredbama Uredbe o oznakama za bezbednost i zdravlje.

Oznake moraju biti postojane i postavljene na odgovarajućim mestima.

4. Provetranje

4.1 Na radnim mestima preduzimaju se mere radi obezbeđivanja dovoljne količine svežeg vazduha, uzimajući u obzir radne metode, odnosno poslove koji se obavljaju u procesu rada i fizičke napore koji se zahtevaju od zaposlenih.

4.2 Kada se koristi sistem prinudnog provetranja, taj sistem se mora održavati u ispravnom stanju, a zaposleni ne smeju biti izloženi povećanoj brzini strujanja vazduha štetnog po zdravlje.

Sistem za prinudno provetranje vazduha mora biti opremljen uređajem za javljanje kvara.

4.3 Sve naslage prašine i nečistoće, koje mogu da ugroze zdravlje zaposlenih usleg zagađenja vazduha, moraju biti odmah uklonjene.

5. Izlaganje posebnim rizicima

5.1 Zaposleni ne smeju biti izloženi štetnim nivoima buke ili štetnim spoljnim faktorima kao što su gasovi, para ili prašina.

5.2 Ako zaposleni moraju ući u prostor u čijoj se atmosferi nalaze opasne materije ili nije sadržano dovoljno kiseonika ili je zapaljiva, atmosfera u tom prostoru ora da bude

pod nadzorom uz obaveznu primenu odgovarajućih mera za sprečavanje opasnosti i štetnosti.

5.3 Svaki zaposleni koji radi u zatvorenoj prostoriji ni u kom slučaju ne sme da bude izložen visokom riziku od nastanka povreda ili oštećenja zdravlja u zatvorenoj atmosferi, ukoliko nije pod stalnim spoljnim nadzorom i ukoliko nisu preduzete sve mere da mu se u svakom momentu može pružiti odgovarajuća pomoć.

6. Temperatura

6.1 U toku rada na gradilištu metode rada i aktivnosti, kao i fizičko opterećenje zaposlenog moraju biti određeni prema temperaturi okoline.

6.2 Temperatura u prostorijama za odmor, prostorijama za zaposlene koji su na dužnosti, u sanitarnim prostorijama, prostorijama za uzimanje hrane i prostorijama za pružanje prve pomoći mora da bude odgovarajuća u skladu sa namenom tih prostorija.

7. Osvetljenje radnog mesta, prostorija i saobraćajnih površina na gradilištu

7.1 Radna mesta, prostorije i saobraćajne površine moraju, u najmećoj mogućoj meri, imati dovoljno prirodne svetlosti, a noću i kad prirodna svetlost nije dovoljna, obezbeđuje se odgovarajuće veštačko osvetljenje. Tamo gde je to potrebno treba koristiti prenosne izvore svetlosti koji su zaštićeni od mehaničkog oštećenja.

Boja veštačkog osvetljenja koje se koristi ne sme da utiče na prepoznavanje oznaka za bezbednost.

7.2 Instalacije za osvetljavanje radnih mesta, prostorija i saobraćajnih površina moraju biti postavljene tako da ne predstavljaju opasnost za zaposlene koja bi se pojavila u zavisnosti od osvetljenja.

7.3 Radna mesta, prostorije i saobraćajne površine gde zaposleni mogu biti izloženi posebnim rizicima, u slučaju nastanka veštačkog osvetljenja, moraju biti opremljeni bezbednosnim osvetljenjem odgovarajuće jačine.

8. Vrata i kapije

8.1. Klizna vrata moraju da budu ugrađena sa bezbednosnim uređajem koji sprečava da vrata iskoče iz šina i da se sruše.

8.2. Vrata i kapije koje se otvaraju na gore moraju da budu ugrađene sa mehanizmom koji sprečava njihov pad.

8.3. Vrata i kapije duž saobraćajnih površina za evakuaciju moraju da budu obeleženi na odgovarajući način.

8.4. U neposrednoj blizini kapija koje su pre svega namenjene za prolaz vozila, moraju da budu i posebna vrata za prolaz lica, ukoliko prolaz lica kroz te kapije nije bezbedan; ta vrata moraju biti vidno obeležena i uvek prohodna.

8.5. Vrata i kapije na mehanizovani pogon moraju da funkcionišu tako da zaposleni nisu izloženi opasnostima od nastanka povreda. Ta vrata moraju da budu ugrađena sa zaštitnom blokadom za trenutno zaustavljanje, koja mora da bude lako uočljiva i

pristupačna; ukoliko se, u slučaju nestanka napajanja, vrata ne otvaraju automatski, mora biti moguće ručno ih otvoriti.

8.6. Položaj, broj i dimenzije vrata i kapija, kao i materijal od kojih su izrađeni, moraju da budu određeni u zavisnosti od prirode i namene prostorija ili prostora.

8.7. Providna vrata moraju biti obeležena odgovarajućim, lako uočljivim oznakama.

8.8. Rotaciona i klizna vrata i kapije moraju da budu providna ili da imaju providne površine.

8.9. Ako providne ili prozračne površine na vratima i kapijama nisu izrađene od bezbednih materijala i ako postoji opasnost da, u slučaju loma vrata ili kapije, zaposleni pretrpe povredu te površine moraju biti zaštićene od loma.

9. Prozori i krovni prozori

9.1 Prozori i krovni prozori moraju da budu izvedeni tako da zaposleni mogu da ih otvaraju, zatvaraju, podeštavaju ili osiguraju na bezbedan način. Kada su otvoreni, ne smeju se nalaziti u takvom položaju da izazovu opasnost za zaposlene.

9.2 Prozori i krovni prozori moraju biti projektovani i izvedeni sa opremom ili na drugi način opremljeni uređajima koji omogućavaju njihovo čišćenje bez opasnosti po zaposlene koj obavlja taj posao i ostale zaposlene koji se nalaze u neposrednoj blizini.

9.3. Prozori, krovni prozori i staklene pregrade trebalo bi da budu takve da sprečavaju preterano dejstvo sunčeve svetlosti, uzimajući u obzir prirodu posla i namenu prostorije.

10. Podovi, zidovi, krovovi i tavanice prostorija

10.1 Podovi u radnim prostorijama ne smeju imati opasne izbočine, rupe, nagibe i biti klizavi i moraju biti stabilni i čvrsti.

10.2 Površine podova, zidova i tavanica u prostorijama moraju da budu takvi da mogu da se čiste ili održavaju na potrebnom nivou higijene.

10.3 Providni ili prozračni zidovi, a naročito pregradni zidovi od stakla, u prostorijama ili u blizini radnih mesta i saobraćajnih površina moraju biti vidno označeni i izrađeni od bezbednog materijala ili na tim mestima moraju da budu zaštićeni tako da zaposleni ne mogu da dođu u kontakt sa njima ili da pretrpe povredu u slučaju njihovog loma.

10.4 Površine podova na radnom mestu moraju da budu urađene tako da se zaposleni mogu nesmetano kretati pri obavljanju poslova, uzimajući u obzir svu opremu i uređaje koji se koriste na tim površinama.

10.5. Dimenzije prostorije i vazdušni prostor u prostorijama mora da bude dovoljan da bi radnicima omogućio da izvode svoje radove bez rizika po njihovu bezbednost, zdravlje ili blagostanje.

11. Saobraćajne površine – opasne zone

11.1. Saobraćajne površine, uključujući stepeništa, nepokretne lestve, mesta i rampe za utovar i istovar, moraju biti planirani, razmešteni i izrađeni tako da se obezbedi jednostavan, bezbedan i odgovarajući pristup na način da zaposleni koji rade u blizini tih saobraćajnih površina ne budu izloženi opasnostima.

11.2. Dimenzije saobraćajnih površina za kretanje lica i/ili prevoz robe, uključujući i saobraćajne površine koje se koriste za utovar i istovar materijala, moraju da budu određene u zavisnosti od broja mogućih korisnika i vrste aktivnosti koje se obavljaju.

Ukoliko se ove saobraćajne površine koriste za kretanje vozila, mora se obezbediti dovoljno prostora za bezbedno kretanje ili druga adekvatna zaštita za ostale korisnike.

Saobraćajne površine moraju biti vidno obeležene odgovarajućim oznakama, moraju se redovno kontrolisati i primereno održavati.

11.3. Između saobraćajnih površina za kretanje vozila i vrata, kapija, prelaza za lica, hodnika i stepeništa potrebno je obezbediti dovoljnu širinu prolaza.

11.4 Ako na gradilištu postoje mesta kojima je pristup ograničen, te zone moraju da budu opremljene napravama koje sprečavaju pristup neovlašćenim licima.

Potrebno je preduzeti odgovarajuće mere u cilju zaštite zaposlenih koji su ovlašćeni da ulaze u opasne zone.

Opasne zone moraju biti jasno obeležene odgovarajućim oznakama, u skladu sa Uredbom o oznakama bezbednosti i zdravlja.

12. Mesta i rampe za utovar i istovar

12.1 Mesta i rampe za utovar i istovar moraju da odgovaraju dimenzijama tereta kojim se manipuliše.

12.2 Mesta i rampe za utovar i istovar moraju imati najmanje jedan izlaz.

12.3 Rampe za utovar i istovar moraju da budu obezbedene tako da se sprečava pad zaposlenih.

13. Prva pomoć

13.1. Poslodavac je dužan da obezbedi pružanje prve pomoći, da osposobi odgovarajući broj zaposlenih koji će uvek biti na raspolaganju za pružanje prve pomoći.

Mora se obezbediti prevoz zaposlenih u slučaju povrede ili iznenadnog oboljenja, radi obezbeđivanja lečenja.

13.2. Potrebno je obezbediti jednu ili više prostorija za pružanje prve pomoći, ukoliko je to zbog obima vrste poslova potrebno.

13.3. Prostorije za pružanje prve pomoći moraju biti opremljene neophodnom opremom za pružanje prve pomoći i pristupačne za manipulaciju nosilima. Prostorije moraju biti obeležene odgovarajućim oznakama.

13.4. Osim tog, oprema za pružanje prve pomoći mora da bude dostupna i pristupačna na svim mestima gde uslovi rada zahtevaju i adekvatno obeležena.

Adresa i broj telefona najbliže službe hitne pomoći moraju biti istaknuti na vidnom mestu.

14. Sanitarna oprema

14.1. Garderobe i garderobni ormani

14.1.1. Adekvatne garderobe i garderobni ormari moraju da budu obezbeđeni za zaposlene koji koriste radna odeća i uniforme, ukoliko se zbog zdravstvenih ili drugih razloga ne može očekivati da se presvlače u drugim prostorijama.

Garderobe moraju biti pristupačne, dovoljnog kapaciteta i da imaju mesto za sedenje.

14.1.2. Garderobe moraju da budu dovoljno velike, i kada je potrebno, mora se omogućiti svakom zaposlenom da može da osuši mokru radnu odeću i da odloži i zaključa svoju ličnu odeću i stvari.

Kada okolnosti to zahtevaju (npr. opasne materije, vlaga, nečistoća) moraju se obezbediti uslovi u kojima se radna odeća čuva na mestu odvojeno od lične odeće i stvari.

14.1.3. Neophodno je obezbediti odvojene garderobe ili odvojeno korišćenje garderoba za muškarce i žene.

14.1.4. Ukoliko nije neophodno obezbediti garderobe u skladu sa tačkom 14.1.1 ove uredbe, tada za svakog zaposlenog mora da bude obezbeđen prostor u kojem može da zaključa svoju ličnu odeću i stvari.

14.2. Tuševi i umivaonici

14.2.1. Za zaposlene mora da bude obezbeđen dovoljan broj odgovarajućih tuševa, ako to zahteva priroda posla ili iz zdravstvenih razloga.

Neophodno je obezbediti odvojene tuševe ili odvojeno korišćenje tuševa za muškarce i žene.

14.2.2. Kupatila sa tuševima moraju biti dovoljno velika kako bi svaki zaposleni mogao da se opere bez ograničenja u pogledu uslova ili odgovarajućih higijenskih standarda.

Tuševi moraju da imaju toplu i hladnu tekuću vodu.

14.2.3. Ukoliko nije neophodno obezbediti tuševe u skladu sa odredbama tačke 14.2.1 ove uredbe, u blizini radnih mesta i garderoba mora da bude obezbeđen dovoljan broj umivaonika sa tekućom vodom (toplom vodom ako je potrebno).

Neophodno je obezbediti odvojene umivaonike ili odvojeno korišćenje umivaonika za muškarce i žene, ukoliko to zahtevaju razlozi za privatnost.

14.2.4. Ako su prostorije sa tuševima i umivaonicima odvojene od garderoba, te prostorije moraju da budu neposredno povezane.

14.3. Toaleti i umivaonici

U blizini radnih mesta, radnih prostorija, prostorija za odmor, garderoba i prostorija sa tuševima, moraju biti obezbeđene posebne prostorije sa odgovarajućim brojem toaleta i umivaonika.

Neophodno je obezbediti odvojene umivaonike ili odvojeno korišćenje umivaonika za muškarce i žene.

15. Prostorije za odmor i/ili smeštaj

15.1. U cilju obezbeđivanja bezbednosti i zdravlja na radu, a naročito u odnosu na vrstu poslova, broj zaposlenih ili udaljenost gradilišta od mesta boravka zaposlenih, zaposlenima mora da budu obezbeđene pristupačne prostorije za odmor i/ili smeštaj.

15.2. Prostorije za odmor i/ili smeštaj moraju da budu dovoljno velike i opremljene odgovarajućim brojem stolova i sedišta sa naslonom za dovoljan broj zaposlenih.

15.3. Ako ne postoje posebne prostorije za odmor, mora se obezbediti drugi prostor gde će zaposleni moći da budu za vreme odmora.

15.4. Stalne prostorije za smeštaj, osim kada se koriste u izuzetnim prilikama, moraju imati zadovoljavajuće garderobe, tuševe, toalete, prostoriju za odmor i prostoriju za korišćenje slobodnog vremena.

One moraju biti opremljene, uzimajući u obzir broj zaposlenih, krevetima, ormanima, stolovima i sedištima sa naslonom, uređene tako da su, ako je potrebno odvojene za muškarce i žene.

15.5. U prostorijama za odmor i/ili smeštaj potrebno je sprovesti odgovarajuće mere da bi se zaštitili nepušači od štetnog uticaja duvanskog dima.

16. Trudnice i majke koje doje

Trudnicama i majkama koje doje mora se obezbediti da, u odgovarajućim uslovima, legnu i odmore se.

17. Zaposleni sa invaliditetom

Radna mesta moraju da budu organizovana tako da se uzme u obzir pristupačnog radnog mesta zaposlenima sa invaliditetom

Ova odredba se posebno odnosi na vrata, saobraćajne prolaze, stepeništa, tuševe, umivaonike, toalete i radna mesta na kojima rade osobe sa invaliditetom.

18. Ostalo

18.1. Spoljne granice i krug gradilišta moraju da budu obeleženi oznakama i izvedeni tako da budu jasno vidljivi i prepoznatljivi.

18.2. Zaposlenima na gradilištu mora da bude obezbeđena dovoljna količina vode za piće i po mogućnosti i druga bezalkoholna pića.

18.3. Zaposlenima moraju da budu:

- obezbeđene posebne prostorije sa zadovoljavajućim higijenskim uslovima za uzimanje hrane, i
- kada je to potrebno, obezbeđene prostorije za pripremu hrane u zadovoljavajućim higijenskim uslovima.

18.4. Zaposleni moraju biti zaštićeni od štetnog dejstva atmosferskih uticaja na njihovu bezbednost i zdravlje.

18.5. Drugi zahtevi uredbe o minimalnim zahtevima na radnom mestu se primenjuju na gradilištu, kad je to potrebno.

MINIMALNI USLOVI ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU NA GRADILIŠTU

Shodno članu 9 i 11 uredbde

Napomena

Obaveze definisane ovim Prilogom se primenjuju kad god je to potrebno shodno karakteristikama gradilišta, delatnosti, okolnosti ili rizika.

1. Rad na visini

1.1 Pad sa visine mora se sprčiti fizičkim ograđivanjem radnih mesta na visini, posebno čvrstim konstrukcijama, koje su dovoljno visoke i imaju najmanje jednu čvrstu površinu za stajanje, jednu bočnu čvrstu stranicu ili jednu srednju ili ekvivalentnu alternativu.

1.2 Rad na visini može se obavljati isključivo uz korišćenje odgovarajuće zaštitne opreme ili primenu kolektivnih mera zaštite kao što su korpe, radne platforme ili zaštitne mreže.

Ako upotreba takve opreme, usled prirode posla nije moguća, mora se primenom drugih mera obezbediti odgovarajuća bezbednost zaposlenih.

2. Obezbeđivanje radnog mesta na visini i okoline

2.1. Za izbegavanje rizika po zaposlene i druga lica, teren na kojem se sprovodi rad na visini mora biti dobro obezbeđen.

2.2. Rizične površine se moraju dobro obezbediti na sledeći način:

2.2.1. Prekid radova,

2.2.2. Upotreba zaštitnih struktura na radnim površinama na visini ili upotreba ograda,

2.2.3. Postavljanje ograda duplim držačima na visini od najmanje 0,9 m, gde se držači pričvršćuju za noseće stubove kapaciteta težine za radove koji se brzo razvršavaju, ako radovi ne prevazilaze jednu radnu smenu, mogu se koristiti i jednostavni materijali, id ovoljno je ograničiti dati prostor samo jednim držačem, eventualno konopcem na visini od 0,9 m.

2.2.4. Određivanjem jednog dežurnog radnika za vreme trajanja rizika.

2.3. Zaštićena oblast koja obeležava zonu koja je zaštićena ogradom, treba da bude široka od jedne ivice radne površine ili poda najmanje:

2.3.1. 1.5 m za radove na visini od 3 do 10 m;

2.3.2. 2 m za radove na visini od 10 do 20 m;

2.3.3. 2.5 m za radove na visini od 20 do 30 m;

2.3.4. 1/10-inu visine objekta kada se radovi obavljaju na visini većoj od 30 m.

2.4 Na mestima prevoza materijala na velikim visinama uz pomoć opreme za nošenje (ručno ili mehaničko), zaštićena zona treba da bude proširena za 1 m sa svake strane od tačke sa koje počinje prevoz tereta, a ista mora biti i označena.

3. Radovi na krovu

- 3.1. Radove na kosim površinama obavlja samo zaposleni koji je za to kompetentan, i svakako se preduzimaju odgovarajuće mere bezbednosti.
- 3.2. Za radove koji se obavljaju najednom delu krova, postavlja se dovoljan broj čvrstih skela i lestvi, od odgovarajućeg materijala za radove na krovu.
- 3.3. Osiguraće se i odgovarajući branici ili odgovarajuće platforme na ivici krovova objekata kao što je silos, krovovi kojih su napravljeni od metala, kako bi se sprečio pad zaposlenog.
- 3.4. Preduzeće se mere za sprečavanje pada materijala, opreme i drugih stvari sa krova.
- 3.5. Kada zaposelni rade na krovu ili u blizini krova ili bilo kojoj drugoj površini koja je izrađena od lomljivih materijala kroz koje mogu da propadnu, moraju da budu primenjene mere da se obezbedi da se zaposleni kreću pažljivo i da ne dođe do pada sa krova ili kroz krov.

U slučajevima kada nije moguća primena kolektivnih mera bezbednosti, kao što je na primer distribucija mreže, zaposleni se moraju biti dobro vezani pojasevima ili odgovarajućim sigurnosnim konopcima.

4. Odlaganje materijala i delova

- 4.1. Odlaganje materijala i delova, građevinskog otpada i materijala na radnim mestima koji se obavljaju na malim visinama, putu ili sličnoj površini je dozvoljena samo u slučajevima kada:
 - 4.1.1. se mesto za odlaganje treba osigurati (izolacijom, prekidom rada, čuvanjem), kako bi se sprečio ulaz lica i kako bi se okolina istog zaštitila od pada pada materijala ili građevinskog otpada, koji može nenamerno pasti;
 - 4.1.2. materijal se treba odlagati u zatvorenim kontejnerima do mesta deponovanja.
- 4.2. Zabranjeno je odlaganje materijala i delova u slučajevima kada nije moguće tačno predvideti mesto pada, posebno delove čelika, ploče ili elemente za pokrivanje krova, koji mogu odvući zaposlene.
- 4.3. Zaštitne mere će se preduzeti u slučaju prašine ili nekog drugog neželjenog uticaja od odlaganja otpada.

5. Rušenje objekata

- 5.1 Kad god je to tehnički izvodljivo, zaposleni moraju biti zaštićeni od predmeta koji mogu da padnu na njih obezbeđivanjem konstrukcija i objekata za kolektivnu bezbednost i zdravlje na radu.
- 5.2 Materijali i oprema moraju biti raspoređeni ili postavljeni tako da se ne mogu srušiti ili prevrnuti.
- 5.3 Kad god je to potrebno, prolazi na gradilištu moraju da budu natkriveni ili pristup opasnim mestima mora da bude zabranjen.
- 5.4 Ako se prolaz za lica, zbog radova na visini, suzi ili je premešten ili je postao deo prolaza za vozila, prolaz za lica mora biti odvojen celom dužinom dvostrukim zaštitnom

ogradom visine od najmanje 1,1 m, mora bit natkriven radi zaštite od vode ili blata koja pada sa prevoznih sredstava i mora se izvršiti nivelizacija visine kako bi se izbegle eventualne iregularnosti visine između prolaza za vozila i prolaza za lica.

6. Iskopi, bunari, podzemni radovi, tuneli i zemljani radovi

6.1. Za vreme izvođenja radova na iskopima, u bunarima, pod zemljom, u tunelima i zemljanih radova, moraju se primeniti mere za bezbedan i zdrav rad, a posebno:

6.1.1. koristiti odgovarajuće podgrade ili nasipe;

6.1.2. otkloniti opasnosti od pada zaposlenih, materijala, predmeta ili poplama;

6.1.3. Obezbediti zadovoljavajuće provetravanje u svim radnim prostorima, odnosno obezbediti svež vazduh koji nije zagađen i štetan za zdravlje zaposlenih;

6.1.4. obezbediti zaposlenima evakuaciju do bezbedne zone u slučaju požara, poplave ili obrušavanja materijala.

6.2. Pre početka radova na iskopavanju moraju se preduzeti mere kako bi se prepoznale i smanjile opasnosti koje mogu da nastanu na mestima na kojima postoje podzemni vodovi ili druge instalacije.

6.3. Pristupi iskopima moraju da budu obezbeđeni i bezbedni.

6.4. Materijali i vozila moraju da budu propisno udaljeni od iskopa, a ako je potrebno, treba postaviti odgovarajuće ograde.

6.5. U slučajevima iskopavanja i zemljanih radova, kako bi se izbegao rizik po zaposlene koji rade i one koji su u blizini, odgovarajućim materijalom se moraju osigurati bočne stranice; a ako je potrebno moraju se preduzeti i druge odgovarajuće mere zaštite.

6.6. Obezbeđivanje bilo kojeg dela iskopa, bunara, zemljanih radova ili tunela odgovarajućim daskama ili drugim materijalom sprovode iskusni radnici, pod nadzorom upravnika gradilištem ili lica određenog za ta pitanja.

6.7. Pomoćne daske i stubovi koji se koriste moraju biti od čvrstog materijala, ne smeju biti vidno oštećeni i moraju biti stabilni, a ujedno se moraju redovno održavati.

6.8. U iskopima dubine veće od 120 cm, bočne stranice moraju biti ojačane odgovarajućim konstrukcijama, a daske koje se koriste za to moraju biti 20cm visočije od ivice iskopa.

6.9. Svaki deo iskopa, bunara, zemljanih i podezmenih radova ili tunela ge ljudi rade, mora se povremeno kontrolisati od strane menadžera gradilišta ili određenog lica, najmanje jednom dnevno tokom rada tih osoba. U slučajevima kada se radovi izvode 2 m pod zemljom, pod dno i najviša ivica bunara moraju se proveriti pre početka svake smene radnika.

6.10. Dokumentacija koju sastavlja lice koje vrši kontrolu, shodno tački 6.9 ovog Priloga, će se priložiti dokumentaciji građevinskih rdova, uključujući datum kontrole, rezultate, i potpis lica koji je sastavio ista.

6.11. U slučajevima kada postoji mogućnost da iskopi ili zemljani radovi utiču na stabilnost bilo koje strukture, preduzimaju se bezbednosne mere koje se zahtevaju pre početka radova iskopavanja.

6.12. Vozači i lica koja upravljaju vozilima i opremom za iskopavanje, prenošenje i prevoz materijala moraju da budu stručno osposobljena za rukovanje tom opremom-

6.13. Moraju se primeniti preventivne mere da bi se obezbedilo da vozila i oprema za iskopavanje i prenošenje materijala ne upadne u iskope ili vodu.

6.14. Vozila i oprema za iskopavanje, prenošenje i prevoz materijala, kada je to potrebno, moraju da budu opremljeni zaštitnim konstrukcijama koje štite vozača u slučaju prevrtanja i/ili od padajućih predmeta.

7. Okolina iskopa

7.1. Zabranjeno je postavljanje materijala na zemlji u blizini iskopa, bunara ili kanala što bi moglo ugoriziti zaposlene koji rade u donjem delu iskopa.

7.2. Kada se radovi iskopavanja, bunara ili kanala izvode na nekom polju, oni moraju biti ograđeni zaštitnom ogradom najmanje visine od 90cm i moraju se preduzeti odgovarajuće mere bezbednosti za zaštitu zaposlenih i pešaka da bi se spečio upad u jamu.

7.3. Pre početka radova na iskopavanju u stambenim zonama, površina iskopa treba da bude ograđena čvrstom konstrukcijom visine od 2m, i ista treba ostati na tom mestu do kraja građevinskih radova.

7.4. Znaci upozorenja se moraju postaviti na svim iskopima koji se vrše u blizini javnih puteva ili tamo gde mogu uticati na iste. Tokom noći i kada je vidljivost smanjena, ovi znaci upozorenja moraju biti osvetljeni crvenim signalnim svetlom na početku i kraju iskopa, kao i na ostalim mestima koja su trenutno ugrožena. Maksimalna udaljenost svetlosnih signalizacija može biti 50m jedna od druge.

7.5. Na mestima na kojima se izvode radovi iskopavanja na dubini većoj od 0,5 m, moraju se obezbediti bezbedni prelazi širine od najmanje 0,75 m. Na javnim mestima, bez obzira na dubinu iskopa, moraju se postaviti prolazi širine od najmanje 1,5 m. Prolazi za kretanje iznad iskopa dubine do 1,5 m moraju biti osigurani zaštitnom ogradom sa obe strane, visine od 0.9 m i na javnim mestima sa ivičnom zaštitom na donjem delu sa obe strane. Prolazi nad iskopima dubine veće od 1,5 m moraju biti ograđeni zaštitnom ogradom i ivičnom zaštitom sa obe strane.

8. Rušenje

8.1. U slučaju kada radovi na rušenju objekta ili konstrukcije mogu da predstavljaju opasnost moraju se odrediti odgovarajuće mere, metode i postupak rušenja;

8.2. Radovi se moraju planirati i izvoditi isključivo pod nadzorom stručnog lica.

8.3. Pre početka radova na rušenju i tokom obavljanja tih radova, moraju se preduzeti odgovarajuće mere bezbednosti za sprečavanje izlaganja zaposlenih riziku od požara, eksplozije do koje može doći zbog curenja ili skupljanja gasova, pare ili poplava.

8.4 zabranjeno je opterećivanje konstrukcije ili strukture nepotrebnim materijalom, čime se radnici mogu dovesti u rizik.

8.5. Sledeći radovi se mogu izvoditi samo pod direktnim nadzorom menadžera gradilišta ili određenog lica koje je kompetentno za određene vrste radova, i nakon preduzimanja odgovarajućih mera za zaštitu radnika od rizika:

8.5.1. rušenje objekta, druge strukture ili podzemne konstrukcije, u potpunosti ili delimično, koje sa sobom nosi rizik potpunog rušenja;

8.5.2. Seče nekog sastavnog dela koji se sastoji od betona ili metala, a koji je sastavni deo objekta, podzemne konstrukcije ili druge konstrukcije koja se ruši, ili neke metalne strukture;

8.5.3. U slučaju kada se deo konstrukcije u potpunosti ili delimično oslanja na objekat ili podzemnu konstrukciju, odvaja se od objekta ili podzemne konstrukcije.

8.6. Pre početka radova na rušenju i tokom obavljanja istih, preduzimaju se odgovarajuće mere za zaštitu zaposlenih od rizika zbog osetljivosti ili privremene nestabilnosti objekta. Mere zaštite se preduzimaju postavljanjem čvrstih ograda za sprečavanje pada nekog dela konstrukcije, kao i radi zaštite lica kako ne bi bila izložena riziku.

8.7. Pre početka rušenja i tokom obavljanja takvih radova, moraju se preduzeti bezbednosne mere ograđivanjem prostora u blizini objekta radi zaštite prolaznika.

U nestambenim zonama, nije potrebno postavljanje odgovarajuće zaštitne ograde ako se obezbede trake upozorenja na visini od najmanje 0,9 m i distanci od najmanje 8 metara, kao i u slučaju kada je objekat visočiji od 8 metara, onda toliko daleko koliko je objekat visok, kako bi se sprečio prilaz ljudi objektu koji se ruši.

8.8. Ulaz neovlašćenih lica na gradilišta na koja se obavljaju radovi rušenja nije dozvoljen; to mora biti istaknuto na vidljivoj tabli.

MINIMALNI USLOVI ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE ZA RADNU OPREMU NA GRADILIŠTIMA

Shodno članu 9 i članu 11 uredbe

Napomene

Obaveze definisane ovim Prilogom se primenjuju kad god je to potrebno zbog karakteristika gradilišta, delatnosti, okolnosti ili određenog rizika.

Ovaj prilog ispunjava opšte odredbe u vezi sa upotrebom skela, opreme za prevoz i dizanje, instalacije, mašine i drugu opremu iz Uredbe (MRSZ) br. 05/2014 o minimalnim uslovima bezbednosti i rada prilikom primene radne opreme na radnom mestu.

1. Skele

1.1. Sve skele moraju biti projektovane, postavljene i održavane u skladu sa propisima, da se ne sruše ili slučajno pomere.

1.2. Nijedna vrsta skela se ne može montirati, pomerati ili demontrirati bez direktnog nadzora menadžera gradilišta ili određenog lica. Stručna lica zadužena za to moraju biti iskusna i kompetentna. Svaki put pre upotrebe, materijal koji se koristi za skele mora biti proveren od strane menadžera gradilišta ili određene osobe.

1.3. Sve vrste skela i svi delovi povezani sa istim moraju biti od čvrstog i odgovarajućeg materijala. Metalni delovi i oprema koja se koristi za skele mora biti od odgovarajućeg materijala koji je otporan na zastarevanje i druge vidljive defekte. Drveni materijal koji se koristi za skele, stepenice i merdevine na rasplapanje ne smeju biti ofarbane ili obložene drugim materijalom.

1.4. Radna platforma, pokretna platforma i stepenice moraju biti izgrađene, projektovane, zaštićene i korišćene tako da spreče pad lica ili izlaganja istih predmetima koji badaju. Ne smeju se koristiti oštećeni konopci.

1.5. Stubovi skele moraju:

1.5.1. postavljeni pod pravim uglom, koliko je to moguće;

1.5.2. blizu jedan drugog, po mogućnosti, kako bi obezbedili stabilnost skele, a daljina između stubova ne sme biti veća od 3 metra.

1.6. Klizanje, oslon na zemlji ili bilo kakvo pomeranje merdevina mora da bude sprečeno.

Spojevi moraju biti horizontalni i čvrsto povezani sa stubovima. Slojevi koji čine platformu moraju biti čvrsto povezani sa veznim stubovima. U slučajevima kada se zid oslanja na jedan deo veznog stuba, treba se napraviti prepeka od zida, a donji deo slojeva sa unutrašnje strane zida mora biti čvrsto povezan.

1.7. Za osiguranje stabilnosti sve vrste skela moraju dobro biti oslonjene na pomoćne stubove ili kombinovane stubove. Oprema koja se koristi za postavljanje skela mora biti čvrsta, adekvatna i bezbedna.

Zabranjena je upotreba blokova, kanalizacionih cevi, drvenih kutija, kutija ili materijala koji nisu podobni za građevinske radove i oslanjanje skela. Može se koristiti materijal koji je otporan i čvrst.

Kako bi se deo objekta ili neke druge strukture koristio kao podloga za skele ili pokretne merdevine, taj objekat ili struktura mora biti čvrst i stabilan.

1.8 Upotreba skela koje su delimično nepovezane ili delimično neučvršćene nije dozvoljena. Međutim, u slučajevima kada se koriste skele koje zbog datih okolnosti moraju biti delimično nepovezane ili delimično neučvršćene, moraju se postaviti znaci upozorenja, u skladu sa Uredbom o znacima bezbednosti i zdravljem, koju zabranjuju upotrebu delimično povezanih ili delimično neučvršćenih skela, i to na vidljivim mestima, dok se prolazi koji obezbeđuju pristup ovim skelama moraju blokirati odgovarajućom ogradom.

1.9 Održavanje skela se vrši na odgovarajući način, i svi delovi istih moraju biti bezbedno pričvršćeni.

2. Viseće skele

2.1. Upotreba podizanja i spuštanja visećih skela je dozvoljen u skladu sa sledećim uslovima:

2.1.1. moraju biti čvrste i održavane odnosno ispravne;

2.1.2. skele moraju biti dobro učvršćene za mesto na koje se postavljaju;

2.1.3. Podignute komponente su postavljene na kraju skela onoliko koliko je to moguće, i zategnute;

2.1.4. oprema za podizanje, kao što su kranovi, itd. mora da ima končine ili druge mehanizme zaustavljanja;

2.1.5. Ako se koriste kranovi na visećim skelama, konopac mora biti povezan najmanje sa svake strane najnižeg nivoa skele, a dužila svakog konopca mora da se vidi na kranu.

2.2. Gazišta koja se koriste na visećim skelama moraju biti duga i čvrta, i pričvršćena na odgovarajući način.

2.3. Ako se tegovi koriste za balansiranje sa nosećim stubovima, ti tegovi za balansiranje se moraju dobro pričvrstiti za noseće stubove.

2.4. Viseće skele se moraju osloboditi svih prepreka za podizanje i spuštanje, i moraju biti projektovane tako da sprečavaju pad alata i opreme. Oba kraja moraju imati mehanizam koji sprečava pomeranje.

2.5. Oprema za podizanje, kao što su konopac, lanac, itd, visećih skela treba biti povezan sa pokretnim delovima, drugim osloncima, okvirom radne platforme ili bilo kojim delom opreme za podizanje, i mora biti dobro pričvršćena.

2.6. Moraju se preduzeti odgovarajuće mere kako bi se sprečilo prevrtanje, savijanje ili vibriranje visećih skela.

2.7. Nijedan drugi materijal osim čeličnih užadi usklađenih odgovarajućem kapacitetu tereta, se ne sme koristiti za prenošenje na visećim skelama.

2.8. U slučajevima upotrebe kaveza, korpi ili slične opreme za viseće skele:

2.8.1. takva oprema treba da bude održiva, napravljena od čvrstih materijala i u dobrom stanju;

2.8.2. ona treba biti dobro postavljena, oslonjena i povezana sa ostalim delovima, po potrebi.

2.8.3. Moraju se preduzeti odgovarajuće mere za sprečavanje prevrtanja ili pada kaveza, korpi ili slične opreme, i sprečavanje pada zaposlenih iz iste;

2.8.4. Dubina korpi, kaveza ili slične opreme mora biti najmanje 0,9m, a instalacija i upotreba iste se vrši uz nadzor menadžera gradilišta ili određenog lica.

3. Pokretne skele

3.1. Svi pomoćni oslonci koji se koriste za izgradnju pokretnih skela moraju biti od čvrstog materijala, održivi i savršeno ispravni.

3.2. Zabranjeno je postavljanje pokretnih skela na nepokretne skele. To je dozvoljeno samo ako postoji dovoljno prostora i ako su pomoćni oslonci dobro pričvršćeni za platformu.

3.3. Skele koje se kreću na točkovima ili šinama:

3.3.1. moraju se montirati na čvrstim, ravnim i površinama koje nisu kose;

3.3.2. moraju biti pričvršćene tako da se ne pomeraju kada se radnici rade po njima;

3.3.3. moraju posedovati odgovarajuće stepenice za penjanje i silaženje, a stepenice moraju biti čvrsto povezane za skele.

3.4 Pokretne skele moraju biti pričvršćene tako da ne dođe do spontanog pomeranja.

4. Noseće skele

4.1. Distribucija težine na skeli mora biti raspoređena na odgovarajući način, a skele nikako ne smeju biti preopterećene.

4.2. Prenosnje materijala na skelama se vrši tako što se izbegava vibriranje skele.

4.3. Na skelama se ne može držati bespotreban materijal osim onog koji je potreban za rad na skelama.

5. Provera ispravnosti skela

Za skele, kaveze, korpe i sličnu opremu koja se koristi na gradilištu za koju važe odredbe ove uredbe, važe sledeće obaveze:

5.1. Osoba određena od strane menadžera gradilišta će kontrolisati skele:

5.1.1. pre puštanja u rad;

5.1.2. redovno, periodično, najmanje svaki 7 dan;

5.1.3. bez zakašnjenja, posle svake modifikacije, perioda nekorišćenja, izlaganja lošim vremenskim uslovima ili potresima zemljišta ili drugim okolnostima koje su mogle uticati na stabilnost istih.

5.2. Dokumentacija o kontrolama se vodi u pisanoj formi, ista je potpisana od strane lica koje vrši kontrolu, i prilaže se kao sastavni deo dokumentacije o građevini.

6. Radna platforma

Svaka radna platforma na kojoj postoji mogućnost da radnik padne sa visine od 2 metra:

6.1. treba da se sastoji od spojenih dasaka ili metalnih gazišta. Radna platforma treba da bude ojačana, tako da se daske ne pomeraju, a distanca između dasaka ili metalnih gazišta ne sme da bude veća od 3 cm;

6.2. daske ili metalna gazišta koja čine radnu platformu moraju biti dobro međusobno povezana kao i sa stubovima skele;

6.3. Radna platforma mora biti dovoljno široka, a ta širina ne sme biti manja od 80 cm. Radna platforma mora biti dovoljno široka da pokrije distancu između stubova za koje se drži;

6.4. Svi delovi koji čine radnu platformu moraju biti dovoljno čvrsti i sačinjeni od bezbednog i čvrstog materijala;

6.5. U slučajevima kada se vrše radovi na donjim delovima zidova, radna platforma mora biti najmanje 60 cm izbačena van zidova;

6.6. Distanca između krajeva platforme i strukture ne sme biti veća od 25 cm.

7. Pragovi i ograde

7.1. Na svim spratovima građevine na kojima rade zaposleni, svim prostorijama, uglovima i ivicama se postavljaju čvrste ograde u visini od najmanje 90cm, kako bi se sprečio pad ili ozleđivanje zaposlenih, na visini od 2 metra. Ova ograda treba da bude postavljena u obliku zavese kako bi se pokrio čitav prostor, ili se mora postaviti najmanje jedna srednja ili jedna gornja greda koja se nastavlja na visini od 90 cm. Vertikalna distanca između donjeg dela ograde i srednje grede, i vertikalna daljina između srednje grede i one gornje neće preći 50 cm. U slučajevima kada odgovarajuća ograda blokira ulaz na sprat na kojem se ne izvode radovi, nije potrebno pokrivanje uglova i stranica takvih podova.

7.2. Zaštitne ograde i druge mere bezbednosti će se preduzeti kad god je to potrebno za sprečavanje pada materijala ili opreme.

7.3. Svi delovi sprata (kabine za lift, prozori, itd) će se obložiti odgovarajućim ogradama kako bi se sprečio pad zaposlenih.

7.4. Svaka radna platforma koja se nalazi najmanje 2 metra iznad nivoa površine mora biti ograđena u visini od najmanje 90 cm sa obe strane. Distanca između dve paralelne grede neće biti veća od 45 cm. Pod radne platforme će biti oivičen čvrstom ogradom u visini od 10 cm, kako bi se sprečio pad radnog alata ili materijala.

7.5. Ograda i drveni nogari će se postaviti na unutrašnjem delu pomoćnih kako bi se sprečilo pomeranje.

7.6. Radna platforma na objektu fiksirane skele se ne mora ograditi. Međutim, na radnim platformama visećih skela ograda se mora postaviti na svim stanicama iste.

7.7. Ograda ili druga efikasna oprema se mora postaviti na svim stepeništima kako bi se sprečio pad zaposlenih.

7.8. Odgovarajuća ograda visine od najmanje 90 cm se mora postaviti kako bi se osigurale sve stranice stepenica na prolazima.

7.9. Što se tiče ograda koje se koriste za prolaze, uslovi ove uredbe se odnose za ogradu koja se mora koristiti za radne platforme.

7.10 Svaka oграда ili kavez mora biti od čvrstog i bezbednog materijala, bez ikakvih defekata i mora se održavati.

7.11 Podizanje, postavljanje, modifikacija zaštitne ograde i svih drugih sredstava koja se koriste u ovu svrhu, treba da vrše iskusna lica, pod direktnim nadzorom menadžera gradilišta ili određenog lica.

7.12 Nijedan radnik ne sme raditi u kavezu ili zaštitnoj ogradi, ako postoji mogućnost upotrebe eksploziva na ili u blizini zaštitne ograde ili kaveza, kao i tamo gde stabilnost ograde ili slične opreme može biti ugrožena.

8. Pokretne stepenice

8.1. Pokretne stepenice su napravljene od čvrstog materijala, dobro pričvršćene i održavane. One se mogu koristiti samo u svrhu u koju su namenjene, na odgovarajućim mestima.

8.2. zabranjena je upotreba pokretnih stepenica kojima nedostaje ili je pokvareno gazište.

8.3. Gazišta stepenica ne mogu biti samo pričvršćena za pomoćne stubove, već moraju biti uglavljena u zubce i dobro pričvršćena. Međutim, odredbe ove tačke se ne odnose na metalne stepenice.

8.4. visina stepenika ne sme biti veća od 30 cm.

8.5. pokretne stepenice duže od 4 metra moraju biti napravljene od čeličnih cevi li metalnih profila.

8.6. Gornji deo stepenice u pravom i podignutom položaju mora biti pričvršćen za mesto na koje se oslanja. U slučajevima kada pričvršćivanje gornjeg dela stepenica nije moguće, stepenice se dobro učvršćuju na zemlji. U slučajevima kada nije moguće učvrstiti gornji deo stepenica ili kada nije moguće učvrstiti iste za zemlju, jedan radnik treba da ih drži na zemlji kako bi sprečio klizanje istih. Stepenice se postavljaju na čvrstoj površini, i učvršćuju se kako bi se izbeglo pomeranje ili prekomerno savijanje.

8.7. U slučajevima kada se pokretne stepenice koriste za penjanje ili kao radna površina, stepenice uvek moraju biti najmanje 100 cm duže od krajnje tačke na koju se oslanjaju.

9. Oprema za penjanje

9.1. Oprema i alat za penjanje, uključujući elementa, dodatke, oslonce, treba da:

9.1.1. bude projektovana i napravljena na odgovarajući način, i treba da bude dovoljno čvrsta za namensku upotrebu;

9.1.2. bude instalirana i da se pravilno koristi;

9.1.3. se redovno održava;

9.1.4. se redovno kontroliše i periodično testira u skladu sa zakonskim uslovima;

9.1.5. bude korišćena od kvalifikovanih radnika koji su dobro obučeni.

9.2. Na svojoj opremi za penjanje i delovima iste moraju biti istaknuti podaci o maksimalnoj težini tereta.

- 9.3. Oprema za penjanje i delovi iste se ne mogu koristiti u druge svrhe osim u namenske.
- 9.4. Osoba koja je koristi ili neko drugo ovlašćeno lice treba da vrši proveru opreme za penjanje najmanje jednom nedeljno. Instalacija, podrška i učvršćivanje opreme za penjanje se vrši pod direktnim nadzorom ovlašćenog lica.
- 9.5. Upotreba opreme za penjanje od strane neovlašćenih lica je zabranjena. Međutim, svakoj osobi se može odobriti upotreba opreme za penjanje u cilju obučavanja, pod nadzorom lica koje je kvalifikovano za to.
- 9.6. Upotreba kрана i druge opreme se vrši u skladu sa standardima, uputstvima korišćenja koje je izdao proizvođač i relevantnim pravilima.

10. Pokretna prevozna sredstva koja se kreću mehanički, koja se vuču ili guraju

10.1. Kada se koriste za prevoz radnika, supstanci ili materijala u svrhu rada, ova prevozna sredstva:

10.1.1. će biti napravljena na odgovarajući način, kad god je to moguće, uzimajući u obzir ergonomske principe, i moraju se održavati u odgovarajućem radnom stanju;

10.1.2. se neće koristiti u druge svrhe osim u namensku

10.1.3. neće biti preopterećena zato što to može uticati na upravljanje istim i može dovesti do ozlede zaposlenih.

10.2. Kada se oštećena prevozna sredstva odvezu na opravku ili se vuku radi uklanjanja prepreke, moraju se preduzeti sve potrebne mere za sprečavanje rizika.

10.3. Nijedno lice se ne može nalaziti, biti primorano da ostane ili mu je dozvoljeno da ostane u pokretnom prevoznom sredstvu tokom utovara materijala mehaničkim putem, bagerom ili nekom drugom sličnom mašinom.

10.4. Kada se sredstva opremljena zaštitnim elementima koriste za materijal za radove na iskopavanju, zemljane radove ili druge aktivnosti koje uključuju zemlju, moraju se preduzeti odgovarajuće mere za sprečavanje pada takvih sredstava u iskop, bunar ili mesto na kojem se obavljaju zemljani radovi, i kako bi se vozač zaštitio u slučaju prevrtanja vozila.

11. Mašine za iskopavanje i vozila za prevoz materijala

11.1. Sve mašine za iskopavanje i vozila za prevoz materijala treba da budu:

11.1.1. napravljene i proizvedene na odgovarajući način, uzimajući u obzir, koliko je to moguće, ergonomske principe;

11.1.2. održavana u dobrom radnom stanju;

11.1.3. korišćena na odgovarajući način.

11.2. Vozač mašine za iskopavanje i vozila za prevoz materijala treba da završi odgovarajuće obuke.

11.3. Moraju se preduzeti bezbednosne mere kako bi se osiguralo da mašine za iskopavanje i vozila za prevoz materijala ne padnu u iskopanu rupu ili vodu.

11.4. Kad god je to moguće, mašine za iskopavanje i vozila za prevoz materijala treba da budu opremljena zaštitnim oklopima za vozača kako bi sprečili ozledu istog u slučaju pada vozila.

12. Instalacije, mašine i radna oprema

12.1 Instalacija treba da bude projektovana, proizvedena i korišćena tako da ne uzrokuje rizik od požara ili eksplozije; lica moraju biti zaštićena od rizika električnog udara do kojeg može doći zbog direktnog ili indirektnog kontakta.

12.2 Projekcija, proizvodnja i izbor zaštitne opreme treba da uzme u obzir vrstu i jačinu električne energije, spoljašnje uslove i sposobnost lica koja imaju pristupa instalacijama.

12.3 Instalacije, mašine i oprema, uključujući ručni alat, koje koriste električnu energiju ili ne, moraju biti:

12.3.1. projektovane i izgrađene u skladu sa propisima, uzimajući u obzir principe ergonomije;

12.3.2. održavana u ispravnom stanju;

12.3.3. korišćena u skladu sa njihovom namenom;

12.3.4. instalacijama, opremom i uređajima mogu da rukuju samo stručno osposobljena lica.

12.4 Uređaji i oprema pod pritiskom moraju se redovno pregledati i ispitivati u skladu sa propisima.

12.5 Svi pokretni delovi mašina na radnom mestu koji predstavljaju rizik, moraju biti zaštićeni, a mašine moraju biti postavljene tako da je sprečen kontakt sa osobama.

13. Kesoni (podvodne kabine)

13.1. Svi kesoni treba da budu:

13.1.1. projektovani i proizvedeni na odgoarajući način, od odgovarajuće čvrstine materijala;

13.1.2. opremljeni kako bi se zaposleni u slučaju ulaska vode ili materijala mogli skloniti na bezbedno mesto.

13.2. Postavljanje, montaža, izmene ili demontaža potpornih konstrukcija ili kesona mora da se obavlja pod nadzorom stručnog lica.

13.3. Svi kesoni se redovno moraju proveravati od strane stručnog lica.

14. Pokretne stepenice i staze

Pokretne stepenice i staze moraju da funkcionišu bezbedno.

One moraju biti opremljene svim neophodnim zaštitnim uređajima.

Mora se obezbediti hitno zaustavljanje istih preko lako uočljive i dostupne zaštitne blokade.

15. Metalni ili betonski okviri, oplata i teške unapred izrađene komponente

15.1. Metalni ili betonski okviri i njihove komponente, oplata, unapred izrađene komponente ili privremena potpora i podupirači moraju da se ugrađuju i skidaju samo pod nadzorom kvalifikovanog lica.

15.2. Neophodno je preduzeti odgovarajuće mere predostrožnosti da bi se radnici zaštitili od rizika koji nastanu od privremene slabosti ili nestabilnosti strukture.

15.3. Oplata, privremena potpora i podupirači moraju da budu sprave koje su osmišljene, ugrađene i održavane tako da se bezbedno izdrži svako natezanje i svaki napon kom mogu da budu izloženi.